ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.6.2021
COM(2021) 347 final

2021/0171 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την καταναλωτική πίστη

{SEC(2021) 281 final} - {SWD(2021) 170 final} - {SWD(2021) 171 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η οδηγία 2008/48/ΕΚ για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης (στο εξής: «οδηγία για την καταναλωτική πίστη» ή «οδηγία»), η οποία τροποποιήθηκε το 2011, το 2014, το 2016 και το 2019[1], θέσπισε εναρμονισμένο ενωσιακό πλαίσιο για την καταναλωτική πίστη, προκειμένου να διευκολυνθεί η δημιουργία μιας εύρυθμα λειτουργούσας εσωτερικής αγοράς στον τομέα της καταναλωτικής πίστης και να παρασχεθεί υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών προκειμένου να διασφαλιστεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης REFIT[2] κατά την περίοδο 2018-2019 διαπιστώθηκε ότι οι στόχοι της οδηγίας του 2008, δηλαδή η διασφάλιση υψηλών προτύπων προστασίας των καταναλωτών και η προώθηση της ανάπτυξης εσωτερικής αγοράς πίστωσης, εξακολουθούν να είναι επίκαιροι στο πλαίσιο ενός ρυθμιστικού τοπίου που είναι σημαντικά κατακερματισμένο στην επικράτεια της ΕΕ και έχουν επιτευχθεί μόνο εν μέρει. Ο εν λόγω κατακερματισμός, σε συνδυασμό με τη νομική αβεβαιότητα λόγω της ασαφούς διατύπωσης ορισμένων διατάξεων της οδηγίας, εμποδίζουν την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς καταναλωτικής πίστης και δεν εγγυώνται ένα σταθερά υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών.

Από την έκδοση της οδηγίας του 2008, η ψηφιοποίηση έχει αλλάξει ριζικά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και τις συνήθειες των καταναλωτών εν γένει, οι οποίοι πλέον επιθυμούν μια ομαλότερη και ταχύτερη διαδικασία λήψης πίστωσης και συχνά το πράττουν μέσω διαδικτύου. Το γεγονός αυτό επηρεάζει επίσης τον τομέα της δανειοδότησης, ο οποίος σταδιακά ψηφιοποιείται. Νέοι παράγοντες της αγοράς, όπως οι πλατφόρμες δανειοδότησης μεταξύ ομοτίμων, προσφέρουν συμβάσεις πίστωσης σε διάφορες μορφές. Εμφανίστηκαν νέα προϊόντα, όπως οι βραχυπρόθεσμες πιστώσεις υψηλού κόστους. Η ψηφιοποίηση έχει επίσης προσφέρει νέους τρόπους ψηφιακής γνωστοποίησης πληροφοριών και αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των καταναλωτών με τη χρήση αυτοματοποιημένων συστημάτων λήψης αποφάσεων και μη παραδοσιακών δεδομένων.

Η κρίση λόγω COVID-19 και τα επακόλουθα μέτρα περιορισμού έχουν επίσης διαταράξει την οικονομία της ΕΕ και είχαν σημαντικό αντίκτυπο στην πιστωτική αγορά και στους καταναλωτές, ιδίως στους ευάλωτους, καθιστώντας πολλά νοικοκυριά της ΕΕ οικονομικά πιο ευάλωτα. Αντίστροφα, η κρίση επιτάχυνε επίσης τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Εν μέσω της κρίσης λόγω COVID-19, τα κράτη μέλη θέσπισαν μια σειρά μέτρων αρωγής που αποσκοπούν στην ελάφρυνση της οικονομικής επιβάρυνσης των πολιτών και των νοικοκυριών, όπως αναστολές πληρωμών δανείων, που επεκτάθηκαν εν γένει στην καταναλωτική πίστη.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή ανήγγειλε επανεξέταση της οδηγίας για την καταναλωτική πίστη στο πρόγραμμα εργασίας της για το 2020. Στο αναθεωρημένο πρόγραμμα εργασίας που

---

[1] Με την οδηγία 2011/90/ΕΕ, την οδηγία 2014/17/ΕΕ, τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1011 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1243.

[2] Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης δημοσιεύτηκαν το 2020. Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής Evaluation of Directive 2008/48/EC on credit agreement for consumers (Αξιολόγηση της οδηγίας 2008/48/ΕΚ για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης), Βρυξέλλες, 5.11.2020, SWD(2020) 254 final.

εγκρίθηκε στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19, η ημερομηνία έγκρισης της επανεξέτασης μετατέθηκε για το δεύτερο τρίμηνο του 2021[3].

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις πολιτικής διασφαλίζεται στην πρόταση.

Οι καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές ρυθμίζονται από την οδηγία 93/13/ΕΟΚ σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές, η οποία προβλέπει ότι οι συμβατικές ρήτρες που δεν αποτελούν αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης δεν δεσμεύουν τους καταναλωτές όταν, παρά την απαίτηση της «καλής πίστης», προκαλούν σημαντική ανισορροπία ανάμεσα στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των καταναλωτών, αφενός, και των πωλητών και προμηθευτών, αφετέρου, εις βάρος των καταναλωτών. Η εν λόγω γενική απαίτηση συμπληρώνεται από έναν κατάλογο με παραδείγματα ρητρών που είναι δυνατόν να κηρυχθούν καταχρηστικές. Η οδηγία 93/13/ΕΟΚ εφαρμόζεται παράλληλα με άλλους κανόνες προστασίας των καταναλωτών βάσει του δικαίου της Ένωσης.

Η οδηγία 2002/65/ΕΚ σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών ρυθμίζει την καταναλωτική πίστη που εξαιρείται επί του παρόντος από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για την καταναλωτική πίστη, οι οποίες πωλούνται εξ αποστάσεως, π.χ. μέσω διαδικτύου. Η οδηγία τελεί επί του παρόντος υπό επανεξέταση, όπως ανακοινώθηκε στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2020.

Η παραπλανητική διαφήμιση ρυθμίζεται από την οδηγία 2005/29/ΕΚ για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και από την οδηγία 2006/114/ΕΚ για την παραπλανητική και τη συγκριτική διαφήμιση, η οποία εφαρμόζεται στις σχέσεις μεταξύ εμπορευομένων. Ωστόσο, οι κανόνες αυτοί δεν λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες της καταναλωτικής πίστης ούτε αντιμετωπίζουν την ανάγκη οι καταναλωτές να είναι σε θέση να συγκρίνουν τις διαφημίσεις.

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, ΓΚΠΔ) καθορίζει τους κανόνες που εφαρμόζονται στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενισχύει τα θεμελιώδη δικαιώματα των φυσικών προσώπων και αποσαφηνίζει τους κανόνες για τις εταιρείες και τους δημόσιους φορείς. Οι αρχές της ελαχιστοποίησης, της ακρίβειας και του περιορισμού της περιόδου αποθήκευσης των δεδομένων, οι οποίες ορίζονται στο άρθρο 5 του ΓΚΠΔ, διέπουν τη χρήση δεδομένων για τη διενέργεια αξιολογήσεων πιστοληπτικής ικανότητας. Χωρίς να αποκλίνει από τον ΓΚΠΔ, η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των ανησυχιών που εντοπίζονται κατά την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα οι οποίες αφορούν ειδικά τις πρακτικές που διαπιστώνονται στην αγορά καταναλωτικής πίστης, δηλαδή τη χρήση εναλλακτικών πηγών δεδομένων για τις αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας ή τη διαφάνεια των αξιολογήσεων που διενεργούνται με τη χρήση τεχνικών μηχανικής μάθησης.

Η συνέπεια με άλλες νομοθετικές πράξεις, όπως με τις τροποποιήσεις που έχουν εισαχθεί, μεταξύ άλλων, στην οδηγία 2005/29/ΕΚ με την οδηγία (ΕΕ) 2019/2161 για την καλύτερη επιβολή και τον εκσυγχρονισμό των κανόνων της Ένωσης για την προστασία των

[3] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, *Προσαρμοσμένο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2020, Μια Ένωση που επιδιώκει περισσότερα* [COM(2020) 440 final].

καταναλωτών, διασφαλίζεται επίσης στην πρόταση, η οποία περιλαμβάνει διατάξεις ευθυγραμμιζόμενες με την εν λόγω οδηγία.

Το 2020 η Επιτροπή ενέκρινε δέσμη μέτρων της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες. Περιλαμβάνει την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες που τροποποιεί την οδηγία 2000/31/ΕΚ (οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο) και θεσπίζει ένα οριζόντιο πλαίσιο για τις ενδιάμεσες υπηρεσίες, καθώς και μια πράξη για τις ψηφιακές αγορές που θεσπίζει κανόνες για τις πλατφόρμες που ενεργούν ως «ρυθμιστές της πρόσβασης» στον ψηφιακό τομέα.

Το 2021, η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη[4], για την προώθηση της υιοθέτησης της τεχνητής νοημοσύνης (ΤΝ), αλλά και για την αντιμετώπιση των κινδύνων που συνδέονται με ορισμένες χρήσεις της ΤΝ.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Οι στόχοι της πρότασης συνάδουν με τις πολιτικές και τους στόχους της ΕΕ.

Η πρόταση είναι συνεπής και συμπληρωματική προς άλλες νομοθετικές πράξεις και πολιτικές της ΕΕ, ιδίως στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών, όπως η οδηγία 2011/83/ΕΕ σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, η οδηγία 2013/11/ΕΕ για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών ή η οδηγία 2014/17/ΕΕ σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία, η οποία ρυθμίζει τις συμβάσεις ενυπόθηκης πίστης (οδηγία για την ενυπόθηκη πίστη).

Το 2018 η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης πρόταση οδηγίας για τους διαχειριστές πιστώσεων, τους αγοραστές πιστώσεων και την ανάκτηση εξασφαλίσεων[5], η οποία βρίσκεται επί του παρόντος στο στάδιο της διαπραγμάτευσης από τους συννομοθέτες.

Τον Σεπτέμβριο του 2020 η Επιτροπή εξέδωσε δέσμη μέτρων για τον ψηφιακό χρηματοοικονομικό τομέα, η οποία περιλαμβάνει στρατηγική για τον ψηφιακό χρηματοοικονομικό τομέα και νομοθετικές προτάσεις σχετικά με τα κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία (crypto-assets) και την ψηφιακή ανθεκτικότητα, για έναν ανταγωνιστικό χρηματοπιστωτικό τομέα της ΕΕ που παρέχει στους καταναλωτές πρόσβαση σε καινοτόμα χρηματοπιστωτικά προϊόντα, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία των καταναλωτών και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί με συνέπεια στον εκσυγχρονισμό των κανόνων για την καταναλωτική πίστη ώστε να ληφθούν υπόψη οι αλλαγές που επιφέρει η ψηφιοποίηση. Συμπληρώνει επίσης τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/1503 σχετικά με τους Ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για επιχειρήσεις, καθώς ο εν λόγω κανονισμός δεν ισχύει για τις υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης για καταναλωτές.

Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: «ΣΛΕΕ» ή «Συνθήκη») προβλέπει δράση για τη διασφάλιση της εγκαθίδρυσης και της λειτουργίας μιας εσωτερικής αγοράς με υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, καθώς και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Η διασυνοριακή παροχή καταναλωτικής πίστης εξακολουθεί να παρακωλύεται από διάφορα εμπόδια.

[4] COM(2021) 206 final.
[5] COM(2018) 135 final.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η νομική βάση για την προτεινόμενη οδηγία είναι το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ σχετικά με την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, λαμβανομένου δεόντως υπόψη του άρθρου 169 της ΣΛΕΕ[6]. Η εν λόγω διάταξη απονέμει στην ΕΕ την αρμοδιότητα να θεσπίζει μέτρα για την προσέγγιση των εθνικών κανόνων όσον αφορά την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Με τη δημιουργία υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, η πρόταση έχει ως στόχο να συμβάλει στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Η αρχή της επικουρικότητας εφαρμόζεται αν η πρόταση δεν εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ[7].

Οι στόχοι της προτεινόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά μπορούν, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προτεινόμενης δράσης, να επιτευχθούν αποτελεσματικότερα από την Ένωση.

Η Συνθήκη προβλέπει δράση για τη διασφάλιση της εγκαθίδρυσης και της λειτουργίας μιας εσωτερικής αγοράς με υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, καθώς και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Μια τέτοια αγορά καταναλωτικής πίστης εξακολουθεί να είναι περιορισμένη λόγω πολλών εμποδίων. Τα εμπόδια αυτά περιορίζουν το επίπεδο της διασυνοριακής προσφοράς και ζήτησης, μειώνοντας τον ανταγωνισμό και, κατά συνέπεια, τις επιλογές των καταναλωτών.

Η δράση της ΕΕ θα εξασφαλίσει ένα σταθερά υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών και ένα σαφέστερο και πιο εναρμονισμένο νομικό πλαίσιο για τις επιχειρήσεις, μειώνοντας τα εμπόδια όσον αφορά την παροχή πιστώσεων σε άλλα κράτη μέλη (μέσω της άμεσης διασυνοριακής παροχής ή της σύστασης θυγατρικών).

Με την ψηφιοποίηση και τη δυνητική είσοδο νέων ψηφιακών φορέων στην πιστωτική αγορά, η διασυνοριακή παροχή πιστώσεων αναμένεται να αυξηθεί. Το γεγονός αυτό θα καταστήσει τους κοινούς, κατάλληλους για την ψηφιακή εποχή ενωσιακούς κανόνες τόσο πιο αναγκαίους όσο και πιο αποτελεσματικούς για την επίτευξη των στόχων πολιτικής της ΕΕ.

• Αναλογικότητα

Η πρόταση δεν υπερβαίνει τα απολύτως αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων της. Δεν ρυθμίζει όλες τις πτυχές της δανειοδότησης και της δανειοληψίας, αλλά επικεντρώνεται σε ορισμένες βασικές πτυχές των συναλλαγών καταναλωτικής πίστης προκειμένου να διευκολυνθεί η ανάπτυξη της διασυνοριακής παροχής υπηρεσιών και να προστατευθούν οι καταναλωτές στο πλαίσιο αυτό.

Οι προτεινόμενοι κανόνες έχουν αποτελέσει αντικείμενο ελέγχου αναλογικότητας για τη διασφάλιση κατάλληλου και αναλογικού κανονισμού. Θα επιφέρουν κόστος για τους παρόχους, αλλά θα αποτελούν επίσης μια φιλόδοξη και μελλοντικά βιώσιμη προσέγγιση που θα οδηγήσει σε μεγαλύτερα οφέλη για τους καταναλωτές και την κοινωνία εν γένει.

• Επιλογή της νομικής πράξης

Η επιλεγείσα νομική πράξη είναι οδηγία που καταργεί την οδηγία 2008/48/ΕΚ.

---

[6] Το άρθρο 169 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι οι στόχοι της προώθησης των συμφερόντων των καταναλωτών και της εξασφάλισης υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών μπορούν να επιτευχθούν με τη θέσπιση μέτρων κατ' εφαρμογή του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ.

[7] Στο άρθρο 3 της ΣΛΕΕ παρατίθενται οι τομείς αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης.

Η οδηγία είναι δεσμευτική ως προς το αποτέλεσμα της επίτευξης της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, αλλά αφήνει την επιλογή της μορφής και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών[8]. Η προτεινόμενη οδηγία θα αντικαταστήσει την οδηγία του 2008, αλλά θα διατηρήσει πολλά από τα στοιχεία της. Με τον τρόπο αυτόν θα δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη να τροποποιήσουν την ισχύουσα νομοθεσία (ως αποτέλεσμα της μεταφοράς της οδηγίας 2008/48/ΕΚ στα εθνικά δίκαια) στον βαθμό που απαιτείται για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης, ελαχιστοποιώντας συνεπώς τις επιπτώσεις της εν λόγω μεταρρύθμισης νομοθετικά συστήματά τους. Η προτεινόμενη οδηγία αποτελεί νομική πράξη πλήρους εναρμόνισης στους τομείς που καλύπτει, ωστόσο, σε ορισμένους τομείς, ορισμένες ρυθμιστικές επιλογές επαφίενται στα κράτη μέλη.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Το 2014 η Επιτροπή υπέβαλε έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας[9], για την οποία διεξήγαγε άσκηση με τη χρησιμοποίηση εικονικών πελατών, καθώς και έρευνα καταναλωτών για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την οδηγία. Η έκθεση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ανάγκη να συνεχιστεί η παρακολούθηση της επιβολής της οδηγίας.

Το 2020 η Επιτροπή υπέβαλε νέα έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας[10], προκειμένου να παρουσιάσει τα βασικά αποτελέσματα της αξιολόγησης REFIT για την περίοδο 2018-2019[11], καθώς και τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την εφαρμογή της οδηγίας μετά την έκδοσή της. Στην έκθεση τονίζεται ότι οι στόχοι της οδηγίας του 2008 εξακολουθούν να είναι επίκαιροι και ότι η οδηγία υπήρξε μερικώς αποτελεσματική όσον αφορά τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών και τη δημιουργία μιας εύρυθμα λειτουργούσας εσωτερικής αγοράς. Οι λόγοι για τους οποίους η οδηγία ήταν μόνο εν μέρει αποτελεσματική είναι τόσο η ίδια η οδηγία (για παράδειγμα, ασαφής διατύπωση ορισμένων άρθρων) όσο και εξωτερικοί παράγοντες, όπως η πρακτική εφαρμογή και επιβολή της στα κράτη μέλη, καθώς και πτυχές της αγοράς καταναλωτικής πίστης τις οποίες η οδηγία δεν καλύπτει. Η αξιολόγηση εντόπισε ορισμένες αδυναμίες που σχετίζονται με το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, τους ορισμούς και τους όρους της, που ενίοτε είναι ασαφείς, καθώς και υποχρεώσεις πληροφόρησης που δεν είναι προσαρμοσμένες στα ψηφιακά μέσα, έλλειψη σαφήνειας στις διατάξεις σχετικά με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας με αποτέλεσμα να μη διασφαλίζεται επαρκής προστασία για τους καταναλωτές, καθώς και διαφορές στην επιβολή της νομοθεσίας.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Τα τελευταία χρόνια, η Επιτροπή έχει διεξαγάγει διάφορες δραστηριότητες διαβούλευσης σχετικά με τους κανόνες που ισχύουν για την καταναλωτική πίστη σε επίπεδο ΕΕ. Ζητήθηκε

---

8 Άρθρο 288 της ΣΛΕΕ.

9 Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2008/48/ΕΚ για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης, 14.5.2014 [COM(2014) 259 final].

10 Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2008/48/ΕΚ για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης, 5.11.2020 [COM(2020) 963 final].

11 Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης δημοσιεύτηκαν το 2020. Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής Evaluation of Directive 2008/48/EC on credit agreements for consumers (Αξιολόγηση της οδηγίας 2008/48/ΕΚ για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης), 5.11.2020 [SWD(2020) 254 final].

η γνώμη των ενδιαφερόμενων μερών για την αξιολόγηση REFIT, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύθηκαν το 2020, και για την εκτίμηση των επιπτώσεων που διενεργήθηκε στο πλαίσιο της επανεξέτασης REFIT της οδηγίας. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης REFIT και της επανεξέτασης REFIT, πραγματοποιήθηκαν δύο δημόσιες διαβουλεύσεις[12] επιπλέον άλλων μορφών διαβούλευσης (έρευνες καταναλωτών, συνεντεύξεις και έρευνες με τα ενδιαφερόμενα μέρη, στοχευμένα ερωτηματολόγια που εστάλησαν στις εθνικές αρχές[13], διμερείς συναντήσεις, εργαστήρια, συνεδριάσεις ειδικών ομάδων εμπειρογνωμόνων των κρατών μελών, διαβούλευση με την ομάδα χρηστών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, καθώς και ad hoc συζητήσεις κατά τη διάρκεια των ετήσιων συνόδων κορυφής για τους καταναλωτές).

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διοργάνωσε επίσης ακρόαση τον Μάρτιο του 2021 σχετικά με την επανεξέταση της οδηγίας και η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή δημοσίευσε ενημερωτική έκθεση το 2019 σχετικά με την αξιολόγηση της οδηγίας για την καταναλωτική πίστη[14].

Μια ομάδα αρχών συνεργασίας για την προστασία των καταναλωτών (μελών του δικτύου ΣΠΚ) πραγματοποίησε επίσης συντονισμένο έλεγχο συμμόρφωσης των διαδικτυακών διαφημίσεων και προσφορών για την αγορά προϊόντων καταναλωτικής πίστης τον Φεβρουάριο/Μάρτιο του 2021[15].

Η εκτεταμένη διαδικασία διαβούλευσης κατέστησε δυνατό τον προσδιορισμό των κυριότερων απόψεων των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με βασικά ζητήματα. Οι παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών προσδιόρισαν την ψηφιοποίηση της αγοράς ως την κύρια κινητήρια δύναμη που πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τη διαδικασία της επανεξέτασης. Οι οργανώσεις καταναλωτών τάσσονται υπέρ της εκτεταμένης αναθεώρησης της οδηγίας, προκειμένου να αντιμετωπιστούν διάφορα προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά την επανεξέταση και συνδέονται με το ανεπαρκές πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, τις ανεύθυνες πρακτικές δανειοδότησης, την υπερπληροφόρηση, τη χρήση δεδομένων και την υπερχρέωση, ιδίως στο πλαίσιο της COVID-19. Οι απαντήσαντες από όλες τις ομάδες ενδιαφερομένων και τα κράτη μέλη συμφωνούν ότι οι πληροφορίες που λαμβάνουν οι καταναλωτές κατά τα στάδια της διαφήμισης και πριν από τη σύναψη της σύμβασης πρέπει να εξορθολογιστούν και να αντικατοπτρίζουν την αυξανόμενη χρήση ψηφιακών συσκευών, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της προστασίας του καταναλωτή. Οι εκπρόσωποι των επιχειρήσεων τάσσονται σε μεγάλο βαθμό υπέρ της ρυθμιστικής σταθερότητας και των μη ρυθμιστικών παρεμβάσεων ή των στοχευμένων αλλαγών στην οδηγία για την προσαρμογή της στις εξελίξεις της ψηφιοποίησης. Προτείνουν την απλούστευση των απαιτήσεων γνωστοποίησης πληροφοριών, διατηρούμενης παράλληλα επαρκούς ευελιξίας στη διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας. Κατά γενικό κανόνα, οι εθνικές αρχές υποστηρίζουν μια νομοθετική τροποποίηση. Αρκετά κράτη μέλη φαίνεται να τάσσονται υπέρ εκτεταμένων νομοθετικών αλλαγών για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν, ενώ άλλα κράτη μέλη υποστηρίζουν μια πιο στοχοθετημένη προσέγγιση. Η πλειονότητα των εθνικών αρχών αναγνωρίζει ότι η εναρμόνιση των κανόνων θα στηρίξει την ανάπτυξη της

---

12 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1844-Evaluation-of-the-Consumer-Credit-Directive/public-consultation_el.
https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12465-Consumer-Credit-Agreement-review-of-EU-rules/public-consultation_el.

13 Εκτός από τις έρευνες και τις συνεντεύξεις με τις εθνικές αρχές, αναπτύχθηκαν τρία ερωτηματολόγια με στόχο τις οντότητες εναλλακτικής επίλυσης των διαφορών (ΕΕΔ) και τα μέλη των ευρωπαϊκών κέντρων καταναλωτών (ΕΚΚ) και των κέντρων προστασίας των καταναλωτών (CPC).

14 INT/884-EESC-2019-01055-00-00-ri-tra.

15 Μικρής έκτασης έλεγχος συμμόρφωσης για την καταναλωτική πίστη, 2021.

διασυνοριακής αγοράς. Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη εκτιμούν τα οφέλη των συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη για τους ευάλωτους καταναλωτές και τους πιστωτές, δεδομένου ότι οι υπηρεσίες αυτές δίνουν τη δυνατότητα στους πιστωτικούς φορείς να ανακτούν τις οφειλές με αποτελεσματικό τρόπο.

Οι παρατηρήσεις που ελήφθησαν συνοψίστηκαν και χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση της εκτίμησης των επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση, καθώς και για την εκτίμηση των επιπτώσεων των νέων κανόνων στα ενδιαφερόμενα μέρη.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Η Επιτροπή βασίστηκε επίσης σε μια σειρά μελετών και εκθέσεων σχετικά με θέματα που αφορούν την υπεύθυνη δανειοδότηση και δανειοληψία. Σε αυτές περιλαμβάνεται η μελέτη της ICF για την υποστήριξη της εκτίμησης των επιπτώσεων της οδηγίας (2021)[16]· η μελέτη της ICF που υποστηρίζει την αξιολόγηση της οδηγίας για την καταναλωτική πίστη (2020)[17]· η μελέτη συμπεριφοράς της LE Europe κ.ά. σχετικά με την ψηφιοποίηση της εμπορίας και της εξ αποστάσεως πώλησης λιανικών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (2019)[18]· η μελέτη της CIVIC σχετικά με τη μέτρηση της ζημίας των καταναλωτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (2017)[19]· και η μελέτη της CIVIC σχετικά με την υπερχρέωση των ευρωπαϊκών νοικοκυριών (2013)[20].

Η Επιτροπή προέβη επίσης σε χαρτογράφηση των εθνικών προσεγγίσεων για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας σύμφωνα με την οδηγία για την καταναλωτική πίστη στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης του 2017 για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες προς τους καταναλωτές[21], σε συνεργασία με τις αρχές των κρατών μελών, και τη δημοσίευσε το 2018[22].

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η Επιτροπή προέβη σε εκτίμηση των επιπτώσεων για την παρούσα πρόταση.

Οι γενικοί στόχοι της επανεξέτασης REFIT ήταν η μείωση της ζημίας των καταναλωτών και των κινδύνων σύναψης δανείων σε μια μεταβαλλόμενη αγορά, η διευκόλυνση της διασυνοριακής παροχής καταναλωτικής πίστης και η τόνωση της ανταγωνιστικότητας της εσωτερικής αγοράς. Όλα τα παραπάνω είναι σύμφωνα με τους αρχικούς στόχους της οδηγίας.

---

16 ICF, Study on possible impact of a revised of the CCD (Μελέτη σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις της αναθεώρησης της οδηγίας για την καταναλωτική πίστη), 2021 (θα δημοσιευτεί μαζί με την πρόταση).

17 ICF, Evaluation of Directive 2008/48/EC on credit agreements for consumers (Αξιολόγηση της οδηγίας 2008/48/ΕΚ για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης), 2020.

18 Le Europe, VVA Europe, Ipsos NV, ConPolicy και Time.lex, Behavioural study on the digitalisation of the marketing and distance selling of retail financial services (Μελέτη συμπεριφοράς σχετικά με την ψηφιοποίηση της εμπορίας και της εξ αποστάσεως πώλησης λιανικών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών), 2019.

19 CIVIC Consulting, Study on measuring consumer detriment in the European Union (Μελέτη για τη μέτρηση της ζημίας των καταναλωτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση), 2017.

20 CIVIC Consulting, The over-indebtedness of European households:updated mapping of the situation, nature and causes, effects and initiatives for alleviating its impact (Η υπερχρέωση των ευρωπαϊκών νοικοκυριών: Επικαιροποιημένη χαρτογράφηση της κατάστασης, της φύσης και των αιτίων, των επιπτώσεων και των πρωτοβουλιών για την άμβλυνση του αντικτύπου της), 2013.

21 COM(2017) 139 final.

22 Mapping of national approaches in relation to creditworthiness assessment under Directive 2008/48/EC on credit agreements for consumers (Χαρτογράφηση των εθνικών προσεγγίσεων σε σχέση με την εκτίμηση πιστοληπτικής ικανότητας σύμφωνα με την οδηγία 2008/48/ΕΚ για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης): https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/mapping_national_approaches_creditworthiness_assessment.pdf.

Οι επιλογές που αξιολογήθηκαν για την επίτευξη των στόχων ήταν οι εξής: το σενάριο της μη πραγματοποίησης καμίας αλλαγής πολιτικής (επιλογή 0 — βασικό σενάριο), ένα σενάριο μη κανονιστικής παρέμβασης (επιλογή 1)· ένα σενάριο στοχευμένης τροποποίησης της οδηγίας, με έμφαση μόνο στην αύξηση της σαφήνειας και της αποτελεσματικότητας των ισχυουσών διατάξεων (επιλογή 2)· και ένα σενάριο εκτενούς τροποποίησης της οδηγίας, ώστε να συμπεριληφθούν νέες διατάξεις που ευθυγραμμίζονται με το υφιστάμενο ενωσιακό δίκαιο (επιλογή 3α) ή να συμπεριληφθούν νέες διατάξεις που βαίνουν πέραν του υφιστάμενου ενωσιακού δικαίου (επιλογή 3β). Με βάση την εκτίμηση των επιπτώσεων, ως προτιμώμενη επιλογή προσδιορίστηκε η επιλογή 3α, συμπληρούμενη με ορισμένα οικονομικώς αποδοτικά μέτρα που ελήφθησαν από άλλες επιλογές.

Η προτιμώμενη επιλογή συνίσταται στην τροποποίηση της οδηγίας για την προσθήκη νέων διατάξεων, σε ευθυγράμμιση με το ισχύον κεκτημένο της ΕΕ. Με μια σύντομη περίληψη των κύριων στοιχείων της προτιμώμενης επιλογής, συμπεριλήφθηκαν τα ακόλουθα μέτρα: επέκταση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας ώστε να καλύπτει τα δάνεια κάτω των 200 EUR, την άτοκη πίστωση, όλες τις δυνατότητες υπερανάληψης και όλες τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και τις συμβάσεις πίστωσης που συνάπτονται μέσω πλατφορμών δανειοδότησης μεταξύ ομοτίμων· τροποποίηση του ορισμού διαφόρων βασικών όρων· παροχή επαρκών εξηγήσεων στους καταναλωτές· μείωση του όγκου των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται στους καταναλωτές κατά τη διαφήμιση, με έμφαση σε βασικές πληροφορίες όταν παρέχονται μέσω ορισμένων διαύλων· περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο και τον χρόνο παρουσίασης στους καταναλωτές πληροφοριών πριν από τη σύναψη της σύμβασης, ώστε να διασφαλιστεί ότι η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται με αποτελεσματικότερο τρόπο· απαγόρευση προσυμπληρωμένων τετραγωνιδίων· απαγόρευση πρακτικών δέσμευσης· πρότυπα συμβουλευτικών υπηρεσιών· απαγόρευση της πώλησης αυτόκλητων πιστωτικών προϊόντων· θέσπιση της υποχρέωσης των κρατών μελών να καθορίζουν ανώτατα όρια για τα επιτόκια, το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο ή το συνολικό κόστος της πίστωσης· θέσπιση κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας και υποχρέωση των παρόχων πιστώσεων και των μεσιτών πιστώσεων να διασφαλίζουν ότι τα μέλη του προσωπικού διαθέτουν το κατάλληλο σύνολο δεξιοτήτων και γνώσεων· αναφορά ότι οι αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας θα πρέπει να διενεργούνται με βάση αναγκαίες, επαρκείς και αναλογικές πληροφορίες σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές και οικονομικές περιστάσεις· διάταξη σχετικά με τη χρήση εναλλακτικών πηγών δεδομένων για τη διενέργεια αξιολογήσεων πιστοληπτικής ικανότητας που αντικατοπτρίζουν τις αρχές του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων (ΕΕ) 2016/679· υποχρέωση των κρατών μελών να προάγουν τη χρηματοοικονομική εκπαίδευση των καταναλωτών· υποχρέωση των κρατών μελών να λαμβάνουν μέτρα για να ενθαρρύνουν τους πιστωτικούς φορείς να παρέχουν εύλογη ανοχή· ενίσχυση της διαθεσιμότητας συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη· βελτίωση των συνθηκών επιβολής με την εισαγωγή άρθρου σχετικά με τις αρμόδιες αρχές· ο κανόνας του 4 % (ελάχιστο μέγιστο πρόστιμο), όπως ορίζεται στην οδηγία Omnibus (ΕΕ) 2019/2161 για τις διασυνοριακές εκτεταμένες παραβάσεις, περιλαμβάνεται όσον αφορά τις κυρώσεις.

Η προτιμώμενη επιλογή αξιολογήθηκε ως πολύ αποτελεσματική για την επίτευξη των στόχων της πρωτοβουλίας, εξασφαλίζοντας υψηλό επίπεδο συνοχής με τη νομοθεσία της ΕΕ και αποδοτικότητα όσον αφορά τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις που αξιολογήθηκαν. Αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο στην προστασία των καταναλωτών, στη μείωση των ζημιών, στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης και στη βελτίωση της κοινωνικής ένταξης. Είναι πιθανό να ενισχύσει την ισότητα των όρων ανταγωνισμού εντός και μεταξύ των κρατών μελών με παράλληλη μείωση του κατακερματισμού του ισχύοντος νομικού πλαισίου. Τα ποσοτικά προσδιορισμένα μέτρα στο πλαίσιο της προτιμώμενης επιλογής θα επιφέρουν της ζημίας των καταναλωτών κατά περίπου 2 δισ. EUR την περίοδο 2021-2030. Εκτός από αυτά

τα ποσοτικά προσδιορισμένα μέτρα, η εν λόγω επιλογή θα επιφέρει τα οφέλη άλλων μέτρων, όπως τα ανώτατα όρια του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου / των επιτοκίων, τα οποία θεωρούνται πολύ επωφελή για τους καταναλωτές και την κοινωνία αλλά δεν ήταν δυνατόν να προσδιοριστούν ποσοτικά, γεγονός που καθιστά την προτιμώμενη επιλογή ακόμη πιο βιώσιμη. Ο αντίκτυπος στην κοινωνία θεωρείται επίσης πολύ θετικός, χάρη στα μέτρα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της υπερχρέωσης, βελτιώνοντας, με αυτόν τον τρόπο, την κοινωνική ένταξη. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την ενίσχυση των αξιολογήσεων της πιστοληπτικής ικανότητας, τα μέτρα ανοχής και τις συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη. Κάθε 1 EUR που δαπανάται για την παροχή συμβουλών για χρέη αναμένεται να αποφέρει μεταξύ 1,4 και 5,3 EUR σε ισοδύναμα οφέλη, κυρίως μέσω της αποφυγής του κοινωνικού κόστους της υπερχρέωσης.

Οι πάροχοι πιστώσεων θα επωμιστούν το μεγαλύτερο μέρος του κόστους εφαρμογής της νέας οδηγίας. Ορισμένα μέτρα θα ήταν δαπανηρότερα για τους φορείς που προσφέρουν επί του παρόντος προϊόντα που δεν καλύπτονται από την οδηγία (π.χ. ανώτατα όρια επιτοκίου, συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου ή συνολικού κόστος της πίστωσης). Το κόστος των ποσοτικά προσδιορισμένων μέτρων για τις τράπεζες εκτιμάται ότι θα είναι μεταξύ 1,4 και 1,5 δισ. EUR. Αναμένεται ότι το κόστος θα μετακυλιστεί στους καταναλωτές (ακόμη και αν δεν ήταν δυνατόν να εξακριβωθεί σε ποιον βαθμό).

Το ζήτημα της προστασίας των καταναλωτών που χορηγούν πιστώσεις μέσω πλατφορμών δανειοδότησης μεταξύ ομοτίμων δεν αντιμετωπίζεται, διότι δεν εντάσσεται στη λογική της πρότασης. Ως εκ τούτου, η προστασία των καταναλωτών που επενδύουν μέσω τέτοιων πλατφορμών και οι ευθύνες των πλατφορμών έναντι των εν λόγω καταναλωτών θα εξεταστούν σε άλλο πλαίσιο και, αν χρειάζεται, θα υπάρξει σχετική νομική πρόταση.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Η επανεξέταση REFIT περιλαμβάνεται στην ενότητα REFIT του προγράμματος εργασίας της Επιτροπής. Η πρόταση συνεπάγεται κόστος για τις επιχειρήσεις, αλλά αναμένεται επίσης να μειώσει τη διοικητική επιβάρυνση, χάρη στη μεγαλύτερη νομική σαφήνεια. Αρκετά μέτρα εφαρμόζονται ήδη σε ορισμένα κράτη μέλη, με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις στα εν λόγω κράτη μέλη να μην επιβαρυνθούν με σημαντικό πρόσθετο κόστος.

Η πρόταση απλουστεύει ορισμένες απαιτήσεις πληροφόρησης και αποσκοπεί στην προσαρμογή των απαιτήσεων στην ψηφιακή χρήση. Συγκεκριμένα, η πρόταση θα μειώσει το διαφημιστικό κόστος για τους παρόχους/μεσίτες πιστώσεων σε ορισμένα μέσα ενημέρωσης, π.χ. το ραδιόφωνο, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι καταναλωτές λαμβάνουν σαφέστερες πληροφορίες τις οποίες είναι ευκολότερο να επεξεργάζονται και να κατανοούν. Η δυνατότητα απλούστευσης των απαιτήσεων για τη διαφήμιση της καταναλωτικής πίστης σε ραδιοφωνικές εκπομπές εκτιμάται σε 1,4 εκατ. EUR ετησίως, ποσό που αντιστοιχεί σε 14 εκατομμύρια για την περίοδο 2021-2030.

Η προσαρμογή των απαιτήσεων πληροφόρησης για ψηφιακή χρήση, ιδίως μέσω μιας νέας τυποποιημένης ευρωπαϊκής επισκόπησης καταναλωτικής πίστης, έχει αρχικό κόστος. Ωστόσο, μακροπρόθεσμα, θα μειώσει την επιβάρυνση των επιχειρήσεων, οι οποίες θα μπορούν να παρέχουν το πλήρες έντυπο για τις τυποποιημένες ευρωπαϊκές πληροφορίες καταναλωτικής πίστης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, χωρίς να χρειάζεται προσαρμογή για τις ψηφιακές οθόνες. Δεδομένου ότι περίπου το ένα τρίτο των καταναλωτών έχει συνάψει σύμβαση πίστωσης μέσω διαδικτύου, αυτή η μείωση της επιβάρυνσης θα μπορούσε τελικά να έχει θετικό αντίκτυπο σε περισσότερα από 25 εκατομμύρια τραπεζικά προσωπικά δάνεια ετησίως.

Όσον αφορά τη μείωση της επιβάρυνσης για τις δημόσιες διοικήσεις, ο υψηλότερος βαθμός νομικής σαφήνειας και η απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου αναμένεται να μειώσουν τον αριθμό των καταγγελιών και να αυξήσουν το επίπεδο βεβαιότητας και συμμόρφωσης, βελτιώνοντας την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών επιβολής. Ειδικά μέτρα για την ενίσχυση του συντονισμού και τη βελτίωση των συνθηκών εφαρμογής της οδηγίας αναμένεται επίσης να οδηγήσουν σε βελτίωση της αποτελεσματικότητας κατά την επιβολή των υποχρεώσεων της οδηγίας.

Οι συγκεκριμένες επιπτώσεις στις ΜΜΕ δεν έχουν προσδιοριστεί ως σημαντικές και, ως εκ τούτου, δεν έχουν αξιολογηθεί χωριστά.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η παρούσα πρόταση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, επιδιώκει να εξασφαλίσει την πλήρη τήρηση των κανόνων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το δικαίωμα ιδιοκτησίας, την απαγόρευση των διακρίσεων, την προστασία της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και την προστασία του καταναλωτή κατ' εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας θα συμμορφώνεται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679. Αυτό σημαίνει ότι μόνο τα δεδομένα που είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή θα πρέπει να συλλέγονται και να υποβάλλονται κατ' άλλον τρόπο σε επεξεργασία.

Θα απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω ιθαγένειας ή τόπου διαμονής, ή κάθε λόγου που αναφέρεται στο άρθρο 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν ζητείται, συνάπτεται ή διατηρείται σύμβαση πίστωσης εντός της ΕΕ, προς όφελος τόσο των πιστωτικών φορέων όσο και των καταναλωτών.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η παρούσα πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ ή των οργανισμών της ΕΕ, με εξαίρεση τις συνήθεις διοικητικές δαπάνες που συνδέονται με τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία της ΕΕ, δεδομένου ότι δεν δημιουργούνται νέες επιτροπές και δεν αναλαμβάνονται οικονομικές υποχρεώσεις.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί την εφαρμογή της αναθεωρημένης οδηγίας, εφόσον εγκριθεί, μετά την έναρξη ισχύος της. Η Επιτροπή θα είναι κυρίως υπεύθυνη για την παρακολούθηση του αντικτύπου της οδηγίας, με βάση τα στοιχεία που παρέχουν οι αρχές των κρατών μελών και οι πάροχοι πιστώσεων, τα οποία θα βασίζονται, όπου είναι δυνατόν, σε υπάρχουσες πηγές δεδομένων, ώστε να αποφεύγεται η πρόσθετη επιβάρυνση των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Η ακόλουθη σύνοψη αποσκοπεί στο να διευκολύνει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, περιγράφοντας το βασικό περιεχόμενο της οδηγίας. Το άρθρο 1 (αντικείμενο) προβλέπει ότι η οδηγία έχει ως σκοπό την εναρμόνιση πτυχών των νομοθετικών, κανονιστικών και

διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που διέπουν ορισμένες συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης.

Το άρθρο 2 (πεδίο εφαρμογής) καθορίζει το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, το οποίο καλύπτει ορισμένες συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης. Ορισμένες εξαιρέσεις που επιτρέπονται από το άρθρο 2 της οδηγίας 2008/48/ΕΚ εξακολουθούν να ισχύουν, αλλά αφαιρούνται οι εξαιρέσεις που αφορούν τα ελάχιστα ποσά, τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης με δικαίωμα προαίρεσης αγοράς αγαθών ή υπηρεσιών, τις δυνατότητες υπερανάληψης, τις άτοκες πιστώσεις χωρίς επιβαρύνσεις ή τις πιστώσεις που πρέπει να εξοφληθούν εντός 3 μηνών με ασήμαντες μόνο επιβαρύνσεις.

Το άρθρο 3 (ορισμοί) ορίζει τους όρους που χρησιμοποιούνται στην παρούσα πρόταση. Στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, οι ορισμοί ευθυγραμμίστηκαν με τους ορισμούς που περιλαμβάνονται σε άλλα κείμενα της ΕΕ, ιδίως στην οδηγία 2014/17/ΕΚ σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία. Ωστόσο, δεδομένων των ιδιαιτεροτήτων της παρούσας οδηγίας, ορισμένοι ορισμοί έχουν προσαρμοστεί στις ανάγκες της παρούσας πρότασης.

Το άρθρο 4 (μετατροπή των εκπεφρασμένων σε ευρώ ποσών σε εθνικό νόμισμα) θέτει κανόνες για τη μετατροπή σε εθνικό νόμισμα των ποσών που εκφράζονται σε ευρώ στην οδηγία.

Το άρθρο 5 (υποχρέωση δωρεάν παροχής πληροφοριών στους καταναλωτές) περιλαμβάνει την υποχρέωση δωρεάν παροχής πληροφοριών στους καταναλωτές σύμφωνα με την οδηγία.

Το άρθρο 6 (απαγόρευση διακρίσεων) απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές που διαμένουν νόμιμα στην Ένωση δεν υφίστανται διακρίσεις λόγω ιθαγένειας, τόπου διαμονής ή για οποιονδήποτε λόγο που αναφέρεται στο άρθρο 21 του Χάρτη, όταν ζητούν, συνάπτουν ή διατηρούν σύμβαση πίστωσης ή πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης εντός της ΕΕ.

Το άρθρο 7 (διαφήμιση και εμπορία συμβάσεων πίστωσης και πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης) εισάγει γενικές αρχές για τις εμπορικές και διαφημιστικές ανακοινώσεις.

Το άρθρο 8 (τυποποιημένες πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στη διαφήμιση των συμβάσεων πίστωσης και των πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης) ορίζει τη μορφή και το περιεχόμενο των πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνονται στη διαφήμιση. Οι τυποποιημένες πληροφορίες αφορούν βασικά πιστωτικά χαρακτηριστικά. Σε ειδικές και δικαιολογημένες περιπτώσεις, όταν το μέσο που χρησιμοποιείται για την κοινοποίηση των πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνονται στη διαφήμιση δεν καθιστά δυνατή την οπτική τους απεικόνιση, όπως συμβαίνει στη ραδιοφωνική διαφήμιση, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να μειώνονται, ώστε να αποφεύγεται η υπερπληροφόρηση και να μειώνεται η περιττή επιβάρυνση. Οι διατάξεις αυτές συμπληρώνουν τις υποχρεώσεις της οδηγίας 2002/65/ΕΚ σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές και της οδηγίας 2005/29/ΕΚ για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά.

Το άρθρο 9 (γενικές πληροφορίες) απαιτεί οι πιστωτικοί φορείς ή, κατά περίπτωση, οι μεσίτες πιστώσεων ή οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να καθιστούν ανά πάσα στιγμή διαθέσιμες σαφείς και κατανοητές γενικές πληροφορίες σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης.

Το άρθρο 10 (πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης) υποχρεώνει τους πιστωτικούς φορείς, τους μεσίτες πιστώσεων ή τους παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής

χρηματοδότησης να παρέχουν στους καταναλωτές εξατομικευμένες πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης βάσει του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης, επιπλέον του οποίου οι καταναλωτές θα λαμβάνουν μονοσέλιδη τυποποιημένη ευρωπαϊκή επισκόπηση καταναλωτικής πίστης που θα περιγράφει τα βασικά χαρακτηριστικά της οικείας πίστωσης, προκειμένου να διευκολυνθούν στη σύγκριση διαφορετικών προσφορών. Σκοπός είναι να διασφαλιστεί ότι οι καταναλωτές θα βλέπουν όλες τις ουσιώδεις πληροφορίες με μια ματιά, ακόμη και σε οθόνη κινητού τηλεφώνου. Το περιεχόμενο και η μορφή της τυποποιημένης ευρωπαϊκής επισκόπησης καταναλωτικής πίστης παρατίθενται λεπτομερώς στο παράρτημα ΙΙ, ενώ το περιεχόμενο και η μορφή του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης παρατίθενται λεπτομερώς στο παράρτημα Ι. Οι πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης πρέπει να παρέχονται τουλάχιστον 1 ημέρα προτού δεσμευτεί ο καταναλωτής από οποιαδήποτε σύμβαση πίστωσης ή σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης ή σχετική προσφορά. Εάν οι πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης παρέχονται λιγότερο από μία ημέρα πριν δεσμευτεί ο καταναλωτής από οποιαδήποτε σύμβαση πίστωσης, σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης ή σχετική προσφορά, οι πιστωτικοί φορείς, οι μεσίτες πιστώσεων ή οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης πρέπει να υπενθυμίζουν στους καταναλωτές, μία ημέρα μετά τη σύναψη της σύμβασης, τη δυνατότητα υπαναχώρησης από τη σύμβαση πίστωσης ή από τη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

Το άρθρο 11 (πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης όσον αφορά τις συμβάσεις πίστωσης που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 5 ή 6) υποχρεώνει τους πιστωτικούς φορείς και τους μεσίτες πιστώσεων να παρέχουν στους καταναλωτές εξατομικευμένες πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης για ορισμένα είδη καταναλωτικής πίστης βάσει του εντύπου ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης, επιπλέον της μονοσέλιδης τυποποιημένης ευρωπαϊκής επισκόπησης καταναλωτικής πίστης. Το περιεχόμενο και η μορφή του εντύπου παρατίθενται λεπτομερώς στο παράρτημα ΙΙΙ. Για άλλες συμβάσεις πίστωσης, οι πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης πρέπει να παρέχονται τουλάχιστον 1 ημέρα προτού δεσμευτεί ο καταναλωτής από οποιαδήποτε σύμβαση πίστωσης ή σχετική προσφορά, ειδάλλως, οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων πρέπει να υπενθυμίζουν στους καταναλωτές, τουλάχιστον μία ημέρα μετά τη σύναψη της σύμβασης, τη δυνατότητα υπαναχώρησης από τη σύμβαση πίστωσης.

Το άρθρο 12 (επαρκείς εξηγήσεις) απαιτεί από τους πιστωτικούς φορείς, τους μεσίτες πιστώσεων ή τους παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να εξηγούν επαρκώς στους καταναλωτές τις προτεινόμενες συμβάσεις πίστωσης, πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης και τις συμπληρωματικές υπηρεσίες, ώστε να είναι σε θέση να αξιολογούν αν είναι προσαρμοσμένες στις δικές τους ανάγκες και οικονομική κατάσταση.

Το άρθρο 13 (εξατομικευμένες προσφορές βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας) καθιστά υποχρεωτική την ενημέρωση των καταναλωτών όταν, βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, τους προσφέρονται εξατομικευμένες προσφορές.

Το άρθρο 14 (πρακτικές δέσμευσης και ομαδοποίησης) απαγορεύει τις πρακτικές δέσμευσης, εκτός εάν μπορεί να αποδειχθεί ότι έχουν ως αποτέλεσμα σαφές όφελος για τους καταναλωτές, λαμβανομένων δεόντως υπόψη της διαθεσιμότητας και των τιμών των οικείων ειδών προϊόντων, επιτρέποντας παράλληλα τις πρακτικές ομαδοποίησης.

Το άρθρο 15 (συναγόμενη συμφωνία για την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών) απαγορεύει να συνάγεται η συναίνεση των καταναλωτών μέσω προκαθορισμένων επιλογών, όπως τα προσυμπληρωμένα τετραγωνίδια.

Το άρθρο 16 (συμβουλευτικές υπηρεσίες) θεσπίζει πρότυπα για να διασφαλίζεται ότι, όταν παρέχονται συμβουλές από τον πιστωτικό φορέα, τον μεσίτη πιστώσεων ή τον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, οι καταναλωτές ενημερώνονται σχετικά, χωρίς να θεσπίζεται υποχρέωση παροχής συμβουλών. Στο άρθρο προβλέπεται απαίτηση να λαμβάνεται υπόψη επαρκής αριθμός συμβάσεων πίστωσης ή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης που διατίθενται στην αγορά, όπως και να παρέχονται συμβουλές σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του δανειολήπτη.

Το άρθρο 17 (απαγόρευση των αυτόκλητων πωλήσεων πιστώσεων) απαγορεύει κάθε αυτόκλητη πώληση πιστώσεων, συμπεριλαμβανομένων των προεγκεκριμένων πιστωτικών καρτών για τις οποίες δεν υποβλήθηκε αίτηση και οι οποίες αποστέλλονται σε καταναλωτές και της μονομερούς αύξησης από τον πιστωτικό φορέα του ορίου υπερανάληψης / δαπάνης πιστωτικών καρτών των καταναλωτών, χωρίς προηγούμενη αίτηση ή ρητή συμφωνία.

Το άρθρο 18 (υποχρέωση αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή) απαιτεί από τον πιστωτικό φορέα ή τον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να αξιολογεί την ικανότητα του καταναλωτή να εξοφλήσει την πίστωση, λαμβάνοντας υπόψη το συμφέρον του καταναλωτή και βάσει αναγκαίων, επαρκών και αναλογικών πληροφοριών σχετικά με το εισόδημα και τις δαπάνες, καθώς και τις άλλες χρηματοπιστωτικές και οικονομικές συνθήκες του καταναλωτή, χωρίς να υπερβαίνει τα απολύτως αναγκαία για τη διενέργεια της εν λόγω αξιολόγησης. Απαιτεί επίσης η πίστωση να διατίθεται στον καταναλωτή όταν το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας δείχνει ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση πίστωσης ή από τη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης είναι πιθανόν να τηρηθούν με τον τρόπο που προβλέπεται από την εν λόγω σύμβαση, εκτός εάν συντρέχουν ειδικές και δικαιολογημένες περιστάσεις. Επιπλέον, όταν οι αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας βασίζονται σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, οι καταναλωτές έχουν το δικαίωμα να ζητούν και να λαμβάνουν ανθρώπινη παρέμβαση εκ μέρους του πιστωτικού φορέα, ουσιαστική επεξήγηση της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας, και να εκφράζουν την άποψή τους και να αμφισβητούν την εν λόγω αξιολόγηση.

Το άρθρο 19 (βάσεις δεδομένων) εισάγει διατάξεις που διασφαλίζουν ότι οι πιστωτικοί φορείς ή οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης μπορούν να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες από σχετικές βάσεις δεδομένων χωρίς να υφίστανται διακρίσεις.

Το άρθρο 20 (μορφή της σύμβασης πίστωσης και της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης) και το άρθρο 21 (πληροφορίες που πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στη σύμβαση πίστωσης ή στη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης) ορίζουν τη μορφή και τις πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις συμβάσεις πίστωσης ή στις συμβάσεις παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

Το άρθρο 22 (πληροφορίες σχετικά με την τροποποίηση της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης) ορίζει συγκεκριμένες εγγυήσεις που πρέπει να εφαρμόζονται για τους καταναλωτές σε περίπτωση τροποποίησης συμβάσεων πίστωσης ή συμβάσεων παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

Το άρθρο 23 (μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου) καθορίζει τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στον καταναλωτή σε περίπτωση μεταβολής του χρεωστικού επιτοκίου.

Το άρθρο 24 (δυνατότητες υπερανάληψης) εισάγει διατάξεις που διασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές ενημερώνονται τακτικά για ορισμένα στοιχεία σχετικά με τις δυνατότητες υπερανάληψης.

Το άρθρο 25 (υπέρβαση) ορίζει τους κανόνες σχετικά με τη σιωπηρή αποδοχή υπερανάληψης στο πλαίσιο της οποίας ο πιστωτικός φορέας διαθέτει σε καταναλωτή κεφάλαια που υπερβαίνουν το τρέχον υπόλοιπο του τρέχοντος λογαριασμού του καταναλωτή ή τη συμφωνημένη δυνατότητα υπερανάληψης. Σε περίπτωση σημαντικής υπέρβασης, ο καταναλωτής πρέπει να ειδοποιείται και να ενημερώνεται για τους όρους που ισχύουν.

Το άρθρο 26 (δικαίωμα υπαναχώρησης) προτείνει τη δυνατότητα των καταναλωτών να υπαναχωρούν από σύμβαση πίστωσης ή από σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης υπό συνθήκες παρόμοιες με εκείνες που αναφέρονται στην οδηγία 2002/65/ΕΚ σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές.

Το άρθρο 27 (συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης) ορίζει ειδικούς κανόνες για τις συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης και το δικαίωμα υπαναχώρησης των καταναλωτών.

Το άρθρο 28 (συμβάσεις πίστωσης ή συμβάσεις παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης αόριστης διάρκειας) ορίζει ειδικούς όρους αφορά την καταγγελία των συμβάσεων αόριστης διάρκειας.

Το άρθρο 29 (πρόωρη εξόφληση) ορίζει το δικαίωμα των καταναλωτών να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους πριν από την ημερομηνία λήξης τους. Σε περίπτωση πλήρους ή μερικής πρόωρης εξόφλησης, ο καταναλωτής δικαιούται μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης, ενώ ο πιστωτικός φορέας δικαιούται δίκαιη και αντικειμενικά δικαιολογημένη αποζημίωση για το πιθανό κόστος που συνδέεται άμεσα με την πρόωρη εξόφληση της πίστωσης.

Το άρθρο 30 (υπολογισμός του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου) αφορά τον κύριο δείκτη που χρησιμοποιείται για τη σύγκριση των καταναλωτικών πιστωτικών προϊόντων. Απαιτεί, όσον αφορά τα προϊόντα καταναλωτικής πίστης, τη χρήση του ορισμού του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου (ΣΕΠΕ) που χρησιμοποιείται στην οδηγία 2008/48/ΕΚ. Λεπτομέρειες σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού του ΣΕΠΕ παρέχονται στο παράρτημα IV και προβλέπονται διατάξεις για την τροποποίηση της μεθοδολογίας ώστε να μπορούν να λαμβάνονται υπόψη οι εξελίξεις στην αγορά.

Το άρθρο 31 (ανώτατα όρια επιτοκίων, συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου και συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή) εισάγει ανώτατα όρια για το επιτόκιο που εφαρμόζεται στις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης, το ΣΕΠΕ και/ή το συνολικό κόστος της πίστωσης. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν τη θέσπιση ειδικού ανώτατου ορίου για ανακυκλούμενη πιστωτική διευκόλυνση.

Το άρθρο 32 (υποχρεώσεις επαγγελματικής δεοντολογίας κατά την παροχή πιστώσεων σε καταναλωτές) και το άρθρο 33 (απαιτήσεις γνώσεων και επάρκειας για το προσωπικό) θεσπίζουν σημαντικούς όρους για τους πιστωτικούς φορείς, τους μεσίτες πιστώσεων και τους παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, προκειμένου να διασφαλίζεται υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού στην παροχή καταναλωτικής πίστης, όπως απαιτήσεις για πολιτικές αποδοχών και απαιτήσεις κατοχής των κατάλληλων γνώσεων και δεξιοτήτων.

Το άρθρο 34 (χρηματοοικονομική εκπαίδευση) εισάγει μέτρα χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης που πρέπει να προωθούνται από τα κράτη μέλη, ιδίως σε σχέση με τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης, για τη βελτίωση των χρηματοοικονομικών γνώσεων των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων των γνώσεών τους για τα προϊόντα που πωλούνται ψηφιακά.

Το άρθρο 35 (υπερημερία και μέτρα ανοχής) εισάγει μέτρα για την ενθάρρυνση της επίδειξης εύλογης ανοχής πριν από την κίνηση διαδικασιών εκτέλεσης.

Το άρθρο 36 (συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη) απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη καθίστανται διαθέσιμες στους καταναλωτές.

Το άρθρο 37 (άδεια λειτουργίας, εγγραφή σε μητρώο και εποπτεία μη πιστωτικών ιδρυμάτων) ορίζει ότι τα μη πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να υπόκεινται σε κατάλληλες διαδικασίες χορήγησης άδειας λειτουργίας, σε κατάλληλη εγγραφή σε μητρώο και σε κατάλληλη εποπτεία. Με τον τρόπο αυτόν θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι όλοι οι πιστωτικοί φορείς και οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, είτε πρόκειται για πιστωτικό ίδρυμα είτε όχι, υπόκεινται σε κατάλληλη ρύθμιση και εποπτεία.

Το άρθρο 38 (ειδικές υποχρεώσεις για τους μεσίτες πιστώσεων) περιλαμβάνει διατάξεις για ειδικά μέτρα σε σχέση με τους μεσίτες πιστώσεων.

Το άρθρο 39 (εκχώρηση δικαιωμάτων), το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 17 της οδηγίας 2008/48/ΕΚ, ορίζει ότι ορισμένα δικαιώματα πρέπει να διατηρούνται σε περίπτωση εκχώρησης σε τρίτο των δικαιωμάτων του πιστωτικού φορέα τα οποία απορρέουν από σύμβαση πίστωσης ή εκχώρησης σε τρίτο της ίδιας της σύμβασης πίστωσης. Ως εκδοχέας νοείται κάθε πρόσωπο στο οποίο έχουν εκχωρηθεί τα δικαιώματα του πιστωτικού φορέα, δηλαδή ασφαλιστής πιστώσεων, γραφείο είσπραξης χρεών, εταιρεία αναπροεξόφλησης ή εταιρεία τιτλοποίησης κ.λπ.

Το άρθρο 40 (εξωδικαστική επίλυση διαφορών) προβλέπει ότι οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών για τη διευθέτηση των διαφορών μεταξύ καταναλωτών και πιστωτικών φορέων, μεσιτών πιστώσεων ή παρόχων πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, χωρίς να γίνεται διάκριση μεταξύ συμβατικών και προσυμβατικών διαφορών. Αυτές οι διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και οι οντότητες που τις παρέχουν θα πρέπει να πληρούν τις ποιοτικές απαιτήσεις της οδηγίας 2013/11/ΕΕ.

Το άρθρο 41 (αρμόδιες αρχές) απαιτεί από τα κράτη μέλη να ορίσουν ειδικές αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή της οδηγίας.

Το άρθρο 42 (επίπεδο εναρμόνισης) και το άρθρο 43 (αναγκαστικός χαρακτήρας της οδηγίας) επιβεβαιώνουν την αρχή της πλήρους εναρμόνισης, καθώς και τον αναγκαστικό χαρακτήρα της οδηγίας. Τα κράτη μέλη δεν δικαιούνται να θεσπίζουν άλλες διατάξεις σε σχέση με τους τομείς που καλύπτονται από την οδηγία, στο μέτρο που αυτή περιέχει εναρμονισμένες διατάξεις στους εν λόγω τομείς.

Το άρθρο 44 (κυρώσεις) απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν την εφαρμογή κατάλληλων διοικητικών μέτρων ή κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την οδηγία. Επιπλέον, για τις «εκτεταμένες παραβάσεις» και τις «εκτεταμένες παραβάσεις με ενωσιακή διάσταση», όπως ορίζονται στον αναθεωρημένο κανονισμό για τη συνεργασία όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών (κανονισμός ΣΠΚ), τα κράτη μέλη θα υποχρεούνται να προβλέπουν στην εθνική τους νομοθεσία την επιβολή προστίμων μέγιστου ύψους

τουλάχιστον 4 % του κύκλου εργασιών του παραβάτη πιστωτικού φορέα, μεσίτη πιστώσεων ή παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης στα οικεία κράτη μέλη.

Το άρθρο 45 (άσκηση της εξουσιοδότησης) καθορίζει τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται ώστε ορισμένα μέρη της οδηγίας να μπορούν να προσαρμόζονται, να προσδιορίζονται ή να επικαιροποιούνται μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

Τα άρθρα 46 (επανεξέταση και παρακολούθηση), 47 (κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις), 48 (μεταφορά στο εθνικό δίκαιο), 49 (έναρξη ισχύος) και 50 (αποδέκτες) περιέχουν τυποποιημένες διατάξεις και διατύπωση που δεν απαιτούν ειδική παρατήρηση.

2021/0171 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την καταναλωτική πίστη

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[23],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[24] θεσπίζει κανόνες σε επίπεδο Ένωσης για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης για καταναλωτές.

(2) Το 2014 η Επιτροπή παρουσίασε έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2008/48/ΕΚ. Το 2020 η Επιτροπή παρουσίασε δεύτερη έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας, καθώς και έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για να παρουσιάσει τα αποτελέσματα αξιολόγησης REFIT της οδηγίας, η οποία συμπεριέλαβε ευρεία διαβούλευση με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.

(3) Οι εν λόγω εκθέσεις και διαβουλεύσεις αποκάλυψαν ότι η οδηγία 2008/48/ΕΚ υπήρξε μερικώς αποτελεσματική όσον αφορά τη διασφάλιση υψηλών προτύπων προστασίας των καταναλωτών και την προώθηση της ανάπτυξης μιας ενιαίας αγοράς πιστώσεων, καθώς και ότι οι στόχοι αυτοί εξακολουθούν να είναι επίκαιροι. Οι λόγοι για τους οποίους η οδηγία ήταν μόνο εν μέρει αποτελεσματική απορρέουν τόσο από την ίδια την οδηγία, όπως, για παράδειγμα, η ασαφής διατύπωση ορισμένων άρθρων, όσο και από εξωτερικούς παράγοντες, όπως οι εξελίξεις που συνδέονται με την ψηφιοποίηση και η πρακτική εφαρμογή και επιβολή σε κράτη μέλη, και από πτυχές της αγοράς καταναλωτικής πίστης που δεν καλύπτονται από την οδηγία.

---

23 …

24 Οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 133 της 22.5.2008, σ. 66).

(4) Η ψηφιοποίηση συνέβαλε σε εξελίξεις στην αγορά οι οποίες δεν είχαν προβλεφθεί κατά τον χρόνο έκδοσης της οδηγίας 2008/48/ΕΚ. Πράγματι, οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις που έχουν σημειωθεί μετά την έκδοση της οδηγίας του 2008 έχουν επιφέρει σημαντικές αλλαγές στην αγορά καταναλωτικής πίστης, τόσο από την πλευρά της προσφοράς όσο και από την πλευρά της ζήτησης, όπως η εμφάνιση νέων προϊόντων και η εξέλιξη της συμπεριφοράς και των προτιμήσεων των καταναλωτών.

(5) Η ασαφής διατύπωση ορισμένων διατάξεων της οδηγίας 2008/48/ΕΚ, η οποία έδωσε τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να θεσπίσουν αποκλίνουσες διατάξεις που βαίνουν πέραν εκείνων που προβλέπονται στην εν λόγω οδηγία, οδήγησε σε κατακερματισμένο κανονιστικό πλαίσιο στην Ένωση ως προς σειρά πτυχών της καταναλωτικής πίστης.

(6) Η πραγματική και νομική κατάσταση που προκύπτει από αυτές τις εθνικές διαφορές συνεπάγεται σε ορισμένες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ των πιστωτικών φορέων στην Ένωση και δημιουργεί εμπόδια στην εσωτερική αγορά. Η κατάσταση αυτή περιορίζει τη δυνατότητα των καταναλωτών να επωφεληθούν από τη σταδιακά αυξανόμενη διαθεσιμότητα διασυνοριακών πιστώσεων, η οποία αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω ως αποτέλεσμα της ψηφιοποίησης. Αυτές οι στρεβλώσεις και οι περιορισμοί μπορούν με τη σειρά τους να οδηγήσουν σε μειωμένη ζήτηση αγαθών και υπηρεσιών. Η κατάσταση οδηγεί επίσης σε ανεπαρκές και μη συνεκτικό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών σε ολόκληρη την Ένωση.

(7) Τα τελευταία χρόνια, οι πιστώσεις που προσφέρονται στους καταναλωτές έχουν εξελιχθεί και διαφοροποιηθεί σε μεγάλο βαθμό. Νέα πιστωτικά προϊόντα έχουν εμφανιστεί, κυρίως στο διαδικτυακό περιβάλλον, και η χρήση τους εξακολουθεί να αναπτύσσεται. Το γεγονός αυτό έχει προκαλέσει ανασφάλεια δικαίου όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 2008/48/ΕΚ στα εν λόγω νέα προϊόντα.

(8) Η παρούσα οδηγία συμπληρώνει τους κανόνες που ορίζονται στην οδηγία 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[25] σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ασφάλεια δικαίου, θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ότι σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ των σχετικών διατάξεων, θα εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας, ως lex specialis.

(9) Σύμφωνα με το άρθρο 26 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η εσωτερική αγορά περιλαμβάνει χώρο μέσα στον οποίο εξασφαλίζονται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών και η ελευθερία εγκατάστασης. Η ανάπτυξη διαφανέστερου και αποδοτικότερου νομικού πλαισίου για την καταναλωτική πίστη αναμένεται να αυξήσει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και να διευκολύνει την ανάπτυξη διασυνοριακών δραστηριοτήτων.

(10) Για να βελτιωθεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στον τομέα της καταναλωτικής πίστης, απαιτείται η δημιουργία εναρμονισμένου ενωσιακού πλαισίου σε ορισμένους βασικούς τομείς. Λαμβανομένων υπόψη της αναπτυσσόμενης αγοράς καταναλωτικής πίστης, ιδίως στο διαδικτυακό περιβάλλον, και της αυξανόμενης κινητικότητας των Ευρωπαίων πολιτών, η θέσπιση μελλοντοστρεφούς ενωσιακής νομοθεσίας, που θα είναι σε θέση να προσαρμόζεται στις μελλοντικές μορφές πίστωσης και που θα

[25] Οδηγία 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2002, σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές και την τροποποίηση των οδηγιών 90/619/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 97/7/ΕΚ και 98/27/ΕΚ (ΕΕ L 271 της 9.10.2002, σ. 16).

παρέχει στα κράτη μέλη τον κατάλληλο βαθμό ευελιξίας στην εφαρμογή της, θα συμβάλει στη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις.

(11) Το άρθρο 169 παράγραφος 1 και το άρθρο 169 παράγραφος 2 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ ορίζουν ότι η Ένωση συμβάλλει στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας του καταναλωτή με μέτρα θεσπιζόμενα κατ' εφαρμογή του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ. Το άρθρο 38 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) ορίζει ότι οι πολιτικές της Ένωσης διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή.

(12) Είναι σημαντικό οι καταναλωτές να επωφελούνται από υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή. Με τον τρόπο αυτό, η ελεύθερη κυκλοφορία των προσφορών πίστωσης θα μπορεί να πραγματοποιείται με τους καλύτερους δυνατούς όρους τόσο γι' αυτούς που προσφέρουν όσο και γι' αυτούς που ζητούν πίστωση, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών που επικρατούν στα κράτη μέλη.

(13) Για να εξασφαλιστεί υψηλό και ισοδύναμο επίπεδο προστασίας των συμφερόντων όλων των καταναλωτών της Ένωσης και για να δημιουργηθεί μια εύρυθμα λειτουργούσα εσωτερική αγορά, χρειάζεται πλήρης εναρμόνιση. Επομένως, δεν θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις που αποκλίνουν από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, εκτός αν προβλέπεται άλλως από την παρούσα οδηγία. Ωστόσο, ο περιορισμός αυτός θα πρέπει να ισχύει μόνο ως προς τις διατάξεις τις οποίες εναρμονίζει η παρούσα οδηγία. Όπου δεν υφίστανται τέτοιες εναρμονισμένες διατάξεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμείνουν ελεύθερα να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικές νομοθετικές ρυθμίσεις. Συνεπώς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις για την από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη του πωλητή ή του παρόχου υπηρεσιών και του πιστωτικού φορέα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις για την ακύρωση της σύμβασης πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών αν ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμά του υπαναχώρησης από τη σύμβαση πίστωσης ή από τη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης. Συναφώς, θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη, στην περίπτωση των συμβάσεων πίστωσης αόριστης διάρκειας, να καθορίζουν ελάχιστη χρονική περίοδο που θα πρέπει να μεσολαβεί μεταξύ της στιγμής κατά την οποία ο πιστωτικός φορέας απαιτεί την εξόφληση και της ημερομηνίας κατά την οποία πρέπει να εξοφληθεί η πίστωση.

(14) Οι ορισμοί που περιέχονται στην παρούσα οδηγία καθορίζουν την έκταση της εναρμόνισης. Η υποχρέωση των κρατών μελών να εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία θα πρέπει, συνεπώς, να περιορίζεται στο πεδίο εφαρμογής της, όπως οριοθετείται από τους ορισμούς αυτούς. Ωστόσο, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας σε τομείς που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της. Ως εκ τούτου, κράτος μέλος θα μπορούσε να διατηρεί ή να θεσπίζει εθνικές νομοθετικές διατάξεις αντίστοιχες προς τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας ή προς ορισμένες από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας για συμβάσεις πίστωσης που δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, για παράδειγμα, για τις συμβάσεις πίστωσης κατά τη σύναψη των οποίων ο καταναλωτής καλείται να καταθέσει ενέχυρο στον πιστωτικό φορέα ως ασφάλεια και στις οποίες η ευθύνη του καταναλωτή περιορίζεται αυστηρά στο εν λόγω ενέχυρο. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν επίσης να εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία σε συνδεδεμένες πιστώσεις οι οποίες δεν εμπίπτουν στον ορισμό της συνδεδεμένης σύμβασης πίστωσης της παρούσας οδηγίας. Με τον τρόπο αυτό, οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας σχετικά με τις συνδεδεμένες

συμβάσεις πίστωσης θα μπορούσαν να εφαρμόζονται σε συμβάσεις πίστωσης που χρησιμεύουν μόνο εν μέρει για τη χρηματοδότηση σύμβασης για την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσίας.

(15) Ορισμένα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει την οδηγία 2008/48/ΕΚ σε τομείς που δεν καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής της, με σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου προστασίας των καταναλωτών. Πράγματι, αρκετές από τις συμβάσεις πίστωσης που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας μπορεί να είναι επιζήμιες για τους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων των βραχυπρόθεσμων δανείων υψηλού κόστους, το ύψος των οποίων είναι συνήθως χαμηλότερο από το ελάχιστο όριο των 200 EUR που προβλέπεται από την οδηγία 2008/48/ΕΚ. Στο πλαίσιο αυτό, και με σκοπό να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών και να διευκολύνεται η διασυνοριακή αγορά καταναλωτικής πίστης, το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να καλύπτει ορισμένες συμβάσεις που εξαιρέθηκαν από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2008/48/ΕΚ, όπως οι συμβάσεις καταναλωτικής πίστης κάτω του ποσού των 200 EUR. Ομοίως, άλλα δυνητικά επιζήμια προϊόντα, λόγω του υψηλού κόστους που συνεπάγονται ή των υψηλών τελών σε περίπτωση μη καταβολής πληρωμών, θα πρέπει να καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, ώστε να εξασφαλίζεται μεγαλύτερη διαφάνεια και καλύτερη προστασία των καταναλωτών, με αποτέλεσμα την αύξηση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό, οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι συμβάσεις πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης και στις οποίες η πίστωση πρέπει να εξοφληθεί εντός ενός μήνα, και οι συμβάσεις πίστωσης στις οποίες η πίστωση χορηγείται άτοκα και χωρίς άλλες επιβαρύνσεις, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων «Αγόρασε τώρα πλήρωσε μετά», δηλαδή των νέων ψηφιακών χρηματοδοτικών εργαλείων που δίνουν τη δυνατότητα στους καταναλωτές να πραγματοποιούν αγορές και να τις εξοφλούν με την πάροδο του χρόνου, και οι συμβάσεις πίστωσης βάσει των οποίων η πίστωση πρέπει να εξοφληθεί εντός τριών μηνών και για τις οποίες η καταβλητέα επιβάρυνση είναι ασήμαντη δεν θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Επιπλέον, όλες οι συμβάσεις πίστωσης έως 100 000 EUR θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Το ανώτατο όριο των συμβάσεων πίστωσης που εμπίπτουν στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να αυξηθεί προκειμένου να ληφθεί υπόψη η τιμαριθμική αναπροσαρμογή για την προσαρμογή στον πληθωρισμό από το 2008 και τα προσεχή έτη.

(16) Η συμμετοχική χρηματοδότηση αποτελεί ολοένα και περισσότερο μορφή χρηματοδότησης που διατίθεται στους καταναλωτές, συνήθως για μικρές δαπάνες ή επενδύσεις. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2020/1503 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[26] αποκλείει από το πεδίο εφαρμογής του τις υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διευκολύνουν τη χορήγηση πιστώσεων οι οποίες παρέχονται σε καταναλωτές κατά την έννοια της οδηγίας 2008/48/ΕΚ. Στο πλαίσιο αυτό, η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1503 με τη διόρθωση αυτού του αποκλεισμού μέσω της εξασφάλισης νομικής σαφήνειας σχετικά με το εφαρμοστέο νομικό καθεστώς για τις υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης όταν καταναλωτής

[26] Κανονισμός (ΕΕ) 2020/1503 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με τους Ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για επιχειρήσεις και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 (ΕΕ L 347 της 20.10.2020, σ. 1).

επιδιώκει να λάβει πίστωση μέσω παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

(17) Ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης χρησιμοποιεί μια ψηφιακή πλατφόρμα ανοικτή στο κοινό με στόχο τη σύζευξη ή τη διευκόλυνση της σύζευξης δυνητικών δανειστών με καταναλωτές που αναζητούν χρηματοδότηση. Η χρηματοδότηση αυτή θα μπορούσε να λάβει τη μορφή καταναλωτικής πίστης. Όταν πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης παρέχουν απευθείας πίστωση σε καταναλωτές, θα εφαρμόζονται σ' αυτούς οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας σχετικά με τους πιστωτικούς φορείς. Όταν πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης διευκολύνουν τη χορήγηση πίστωσης μεταξύ πιστωτικών φορέων που ενεργούν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής τους δραστηριότητας και καταναλωτών, οι υποχρεώσεις των πιστωτικών φορέων δυνάμει της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να ισχύουν για τους εν λόγω πιστωτικούς φορείς. Στην περίπτωση αυτή, οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης ενεργούν ως μεσίτες πιστώσεων και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να ισχύουν γι' αυτούς οι υποχρεώσεις των μεσιτών πιστώσεων δυνάμει της παρούσας οδηγίας.

(18) Ορισμένες διατάξεις της παρούσας οδηγίας θα πρέπει περαιτέρω να εφαρμόζονται στους παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης οι οποίοι ενεργούν ως τέτοιοι και όχι ως πιστωτικοί φορείς ή μεσίτες πιστώσεων, όταν διευκολύνουν τη χορήγηση πιστώσεων μεταξύ, αφενός, προσώπων που χορηγούν καταναλωτική πίστωση εκτός του πλαισίου των εμπορικών, επιχειρηματικών ή επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων και, αφετέρου, καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό, ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα πρέπει να συμμορφώνεται με ορισμένους από τους κανόνες και τις υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων της υποχρέωσης διενέργειας αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας και των κανόνων σχετικά με την παροχή πληροφοριών πριν από τη σύναψη της σύμβασης. Τα πρόσωπα που χορηγούν πιστώσεις εκτός του πλαισίου της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής τους δραστηριότητας σε καταναλωτές μέσω πλατφόρμας πιστώσεων συμμετοχικής χρηματοδότησης δεν θα πρέπει να υπόκεινται στις υποχρεώσεις των πιστωτικών φορέων δυνάμει της παρούσας οδηγίας.

(19) Στην περίπτωση των ειδικών συμβάσεων πίστωσης στις οποίες εφαρμόζονται μερικές μόνο διατάξεις της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμένουν ελεύθερα να ρυθμίζουν, στην εθνική τους νομοθεσία, τα εν λόγω είδη συμβάσεων πίστωσης όσον αφορά άλλες πτυχές που δεν εναρμονίζονται με την παρούσα οδηγία.

(20) Οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ή ομοειδών αγαθών σε συνεχή βάση, στο πλαίσιο των οποίων ο καταναλωτής καταβάλλει το αντίτιμο με δόσεις όσο διαρκεί η παροχή, μπορεί να διαφέρουν σημαντικά από τις συμβάσεις πίστωσης που υπάγονται στην παρούσα οδηγία όσον αφορά τα συμφέροντα των συμβαλλόμενων μερών, τους όρους και τον τρόπο πραγματοποίησης των συναλλαγών. Επομένως, οι συμβάσεις αυτές δεν θα πρέπει να θεωρούνται συμβάσεις πίστωσης για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Οι εν λόγω συμβάσεις περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τις ασφαλιστικές συμβάσεις στις οποίες το ασφάλιστρο καταβάλλεται με μηνιαίες δόσεις.

(21) Οι συμβάσεις πίστωσης που καλύπτουν τη χορήγηση πίστωσης που εξασφαλίζεται με ακίνητη περιουσία και οι συμβάσεις πίστωσης σκοπός των οποίων είναι η χρηματοδότηση της απόκτησης ή της διατήρησης δικαιωμάτων ιδιοκτησίας επί εγγείου ιδιοκτησίας ή επί υπάρχοντος ή υπό κατασκευή κτιρίου θα πρέπει να

αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, δεδομένου ότι οι εν λόγω συμβάσεις ρυθμίζονται από την οδηγία 2014/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[27]. Ωστόσο, οι μη εξασφαλισμένες πιστώσεις σκοπός των οποίων είναι η ανακαίνιση ακινήτου που προορίζεται για κατοικία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συνεπάγονται συνολικό ποσό πίστωσης άνω των 100 000 EUR, δεν θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

(22) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται ανεξαρτήτως του αν ο πιστωτικός φορέας είναι νομικό ή φυσικό πρόσωπο. Ωστόσο, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να επηρεάζει το δικαίωμα κράτους μέλους να περιορίζει την παροχή πιστώσεων για καταναλωτές μόνο στα νομικά πρόσωπα ή σε ορισμένα νομικά πρόσωπα.

(23) Ορισμένες διατάξεις της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να εφαρμόζονται στα φυσικά και νομικά πρόσωπα (μεσίτες πιστώσεων) τα οποία, στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής τους δραστηριότητας, αντί αμοιβής, παρουσιάζουν ή προσφέρουν συμβάσεις πίστωσης σε καταναλωτές, βοηθούν καταναλωτές αναλαμβάνοντας την προπαρασκευαστική εργασία σύναψης συμβάσεων πίστωσης ή συνάπτουν συμβάσεις πίστωσης με καταναλωτές για λογαριασμό του πιστωτικού φορέα.

(24) Οι πληροφορίες για τους καταναλωτές, όπως οι πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης ή οι γενικές πληροφορίες, θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν.

(25) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης). Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία σέβεται πλήρως τα δικαιώματα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδιοκτησίας, απαγόρευσης των διακρίσεων, προστασίας της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και προστασίας του καταναλωτή σύμφωνα με τον Χάρτη.

(26) Οι καταναλωτές που διαμένουν νόμιμα στην Ένωση δεν θα πρέπει να υφίστανται διακρίσεις λόγω της εθνικότητας ή του τόπου διαμονής τους, ούτε για οποιονδήποτε άλλον λόγο από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 21 του Χάρτη, όταν ζητούν, συνάπτουν ή διατηρούν σύμβαση πίστωσης ή σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης εντός της Ένωσης.

(27) Οι καταναλωτές θα πρέπει να προστατεύονται από τις αθέμιτες ή παραπλανητικές πρακτικές, ιδίως όσον αφορά τις πληροφορίες που παρέχονται από τον πιστωτικό φορέα, τον μεσίτη πιστώσεων ή τον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, σύμφωνα με την οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[28]. Η εν λόγω οδηγία εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις συμβάσεις πίστωσης και στις συμβάσεις παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης και λειτουργεί ως «δίχτυ ασφαλείας», διασφαλίζοντας

---

[27] Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ L 60 της 28.2.2014, σ. 34).

[28] Οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 98/27/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές») (ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22).

ότι μπορεί να διατηρηθεί υψηλό κοινό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών έναντι των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων διά της συμπλήρωσης των κενών άλλων νομοθετικών πράξεων της ΕΕ.

(28) Η διαφήμιση τείνει να εστιάζει ιδιαίτερα σε ένα ή περισσότερα προϊόντα, οι καταναλωτές όμως θα πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν τις αποφάσεις τους έχοντας πλήρη γνώση του φάσματος των πιστωτικών προϊόντων που προσφέρονται. Εν προκειμένω, οι γενικές πληροφορίες παίζουν σημαντικό ρόλο διότι παρέχουν γνώσεις στον καταναλωτή σχετικά με το ευρύ φάσμα των διαθέσιμων προϊόντων και υπηρεσιών, όπως και σχετικά με τα βασικά χαρακτηριστικά τους. Επομένως, οι καταναλωτές θα πρέπει να μπορούν, ανά πάσα στιγμή, να έχουν πρόσβαση σε γενικές πληροφορίες για τα διαθέσιμα πιστωτικά προϊόντα. Αυτό δεν θα πρέπει να θίγει την υποχρέωση παροχής εξατομικευμένων πληροφοριών στους καταναλωτές πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

(29) Θα πρέπει να θεσπιστούν ειδικές διατάξεις για τη διαφήμιση συμβάσεων πίστωσης ή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, καθώς και ορισμένες τυποποιημένες πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στους καταναλωτές, ούτως ώστε αυτοί να μπορούν, ιδίως, να συγκρίνουν τις διαφορετικές προσφορές. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να παρέχονται κατά τρόπο σαφή, ευσύνοπτο και ευδιάκριτο, με τη βοήθεια αντιπροσωπευτικού παραδείγματος. Οι τυποποιημένες πληροφορίες θα πρέπει να παρουσιάζονται εξ αρχής και κατά τρόπο εμφανή, σαφή και σε ελκυστική μορφή. Θα πρέπει να είναι ευανάγνωστες και προσαρμοσμένες ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνικοί περιορισμοί ορισμένων μέσων, όπως οι οθόνες των κινητών τηλεφώνων. Οι προσωρινοί προωθητικοί όροι, όπως ένα ελκυστικό αρχικό επιτόκιο με χαμηλότερο επιτόκιο για τους πρώτους μήνες της σύμβασης πίστωσης, θα πρέπει να προσδιορίζονται σαφώς ως τέτοιοι. Οι καταναλωτές θα πρέπει να βλέπουν όλες τις ουσιώδεις πληροφορίες με μια ματιά, ακόμη και όταν τις βλέπουν στην οθόνη κινητού τηλεφώνου. Ο αριθμός τηλεφώνου και η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του πιστωτικού φορέα και, κατά περίπτωση, του μεσίτη πιστώσεων και του παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα πρέπει επίσης να κοινοποιούνται στον καταναλωτή, ώστε να μπορεί να επικοινωνήσει γρήγορα και αποδοτικά με τον πιστωτικό φορέα, τον μεσίτη πιστώσεων ή τον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης. Στις περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι δυνατόν να σημειωθεί το συνολικό ποσό της πίστωσης ως το συνολικό ποσό που καθίσταται διαθέσιμο, ιδίως όταν η σύμβαση πίστωσης παρέχει στον καταναλωτή τη δυνατότητα ανάληψης πίστωσης με περιορισμό όσον αφορά το ποσό, θα πρέπει να παρέχεται ανώτατο όριο. Το ανώτατο όριο θα πρέπει να δηλώνει τη μέγιστη πίστωση που μπορεί να παρασχεθεί στον καταναλωτή. Σε ειδικές και δικαιολογημένες περιπτώσεις, προκειμένου να βελτιωθεί η κατανόηση από τους καταναλωτές των πληροφοριών που γνωστοποιούνται κατά τη διαφήμιση συμβάσεων πίστωσης ή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης όταν το χρησιμοποιούμενο μέσο δεν παρέχει τη δυνατότητα για την οπτική εμφάνισή τους, όπως στις ραδιοφωνικές διαφημίσεις, ο όγκος των γνωστοποιούμενων πληροφοριών θα μπορούσε να μειώνεται. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμείνουν ελεύθερα να ρυθμίζουν τις απαιτήσεις πληροφόρησης με την εθνική τους νομοθεσία όσον αφορά τις διαφημίσεις συμβάσεων πίστωσης ή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης στις οποίες δεν περιλαμβάνονται πληροφορίες για το κόστος της πίστωσης.

(30) Για να είναι σε θέση οι καταναλωτές να λαμβάνουν τις αποφάσεις τους με πλήρη γνώση των γεγονότων, θα πρέπει να τους παρέχονται, τουλάχιστον μία ημέρα πριν

από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, επαρκείς πληροφορίες, τις οποίες οι καταναλωτές να μπορούν να εξετάζουν προσεκτικά κατά το δοκούν στον ελεύθερο χρόνο τους, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τους όρους και το κόστος της πίστωσης και για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν, καθώς και επαρκείς εξηγήσεις αυτών. Οι εν λόγω κανόνες δεν θα πρέπει να θίγουν την οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου[29].

(31) Οι πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης θα πρέπει να παρέχονται μέσω του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης. Για να βοηθούνται οι καταναλωτές να κατανοήσουν και να συγκρίνουν τις προσφορές, θα πρέπει να παρέχεται ένα έντυπο τυποποιημένης ευρωπαϊκής επισκόπησης καταναλωτικής πίστης, στο οποίο θα συνοψίζεται το βασικό στοιχείο της πίστωσης, επιπλέον του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης, μέσω του οποίου οι καταναλωτές θα πρέπει να βλέπουν όλες τις ουσιώδεις πληροφορίες με μια ματιά, ακόμη και στην οθόνη κινητού τηλεφώνου. Οι πληροφορίες θα πρέπει να είναι σαφείς, ευανάγνωστες και προσαρμοσμένες στους τεχνικούς περιορισμούς ορισμένων μέσων, όπως οι οθόνες των κινητών τηλεφώνων. Οι πληροφορίες θα πρέπει να εμφανίζονται με επαρκή και κατάλληλο τρόπο στους διάφορους διαύλους, ώστε να διασφαλίζεται ότι κάθε καταναλωτής μπορεί να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες σε ισότιμη βάση και σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[30].

(32) Για να εξασφαλίζεται η πληρέστερη δυνατή διαφάνεια και συγκρισιμότητα των προσφορών, η παροχή πληροφοριών πριν από τη σύναψη της σύμβασης θα πρέπει ιδίως να περιλαμβάνει το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο που ισχύει για τη χορήγηση της πίστωσης, το οποίο πρέπει να καθορίζεται σε όλη την Ένωση με τον ίδιο τρόπο. Δεδομένου ότι το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο μπορεί σ' αυτή τη φάση να υποδεικνύεται μόνο μέσω παραδείγματος, το παράδειγμα αυτό θα πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικό. Επομένως, θα πρέπει να αντιστοιχεί, για παράδειγμα, στη μέση διάρκεια και στο συνολικό ποσό της πίστωσης που χορηγείται για το υπό εξέταση είδος σύμβασης πίστωσης ή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης και, κατά περίπτωση, στα αγαθά που αγοράζονται. Κατά τον καθορισμό του αντιπροσωπευτικού παραδείγματος, θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η συχνότητα της εμφάνισης ορισμένων ειδών συμβάσεων πίστωσης ή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης στη συγκεκριμένη αγορά. Όσον αφορά το χρεωστικό επιτόκιο, την περιοδικότητα των δόσεων και την κεφαλαιοποίηση των τόκων, οι πιστωτικοί φορείς θα πρέπει να χρησιμοποιούν τη συνήθη μέθοδο υπολογισμού τους για την οικεία καταναλωτική πίστωση. Σε περίπτωση που οι πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης παρέχονται λιγότερο από μία ημέρα πριν δεσμευθεί ο καταναλωτής από οποιαδήποτε σύμβαση πίστωσης ή σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα πρέπει να υπενθυμίζουν στους καταναλωτές, μία ημέρα μετά τη σύναψη της σύμβασης, τη δυνατότητα υπαναχώρησης από τη σύμβαση πίστωσης.

---

29 Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ L 95 της 21.4.1993, σ. 29).

30 Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 70).

(33) Το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή θα πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, των προμηθειών, των φόρων, των αμοιβών σε μεσίτες πιστώσεων και όλων των άλλων αμοιβών που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής σε σχέση με τη σύμβαση πίστωσης ή τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης, εκτός από τα συμβολαιογραφικά έξοδα. Η πραγματική γνώση του κόστους από τους πιστωτικούς φορείς θα πρέπει να αξιολογείται αντικειμενικά, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων επαγγελματικής επιμέλειας που ορίζονται στην παρούσα οδηγία.

(34) Οι συμβάσεις πίστωσης ή πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης το χρεωστικό επιτόκιο των οποίων αναπροσαρμόζεται περιοδικά συναρτήσει των μεταβολών επιτοκίου αναφοράς το οποίο αναφέρεται στη σύμβαση πίστωσης ή στις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης δεν θα πρέπει να θεωρούνται συμβάσεις πίστωσης ή πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης με σταθερό χρεωστικό επιτόκιο.

(35) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμείνουν ελεύθερα να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις οι οποίες απαγορεύουν στον πιστωτικό φορέα ή στον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να απαιτεί από τον καταναλωτή, σε σχέση με τη σύμβαση πίστωσης ή τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης, να ανοίξει τραπεζικό λογαριασμό ή να συνάψει σύμβαση για την παροχή άλλης συμπληρωματικής υπηρεσίας, ή να καταβάλει τα έξοδα ή αμοιβές για τέτοιους τραπεζικούς λογαριασμούς ή άλλες συμπληρωματικές υπηρεσίες. Στα κράτη μέλη στα οποία επιτρέπονται αυτές οι συνδυασμένες προσφορές, οι καταναλωτές θα πρέπει να ενημερώνονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για τις τυχόν συμπληρωματικές υπηρεσίες που είναι υποχρεωτικές για την έγκριση της πίστωσης καταρχάς ή για διαφημιζόμενους όρους και προϋποθέσεις. Το καταβλητέο κόστος αυτών των συμπληρωματικών υπηρεσιών, ιδίως των ασφαλίστρων, θα πρέπει να περιλαμβάνεται στο συνολικό κόστος της πίστωσης. Εναλλακτικά, εάν το ποσό των εν λόγω δαπανών δεν μπορεί να καθοριστεί εκ των προτέρων, οι καταναλωτές θα πρέπει να λαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες για την ύπαρξη του κόστους πριν από τη σύναψη της σύμβασης. Ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα πρέπει να τεκμαίρεται ότι γνωρίζει το κόστος των συμπληρωματικών υπηρεσιών τις οποίες προσφέρει στον καταναλωτή για δικό του λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτου, εκτός εάν η τιμή εξαρτάται από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ή την κατάσταση του καταναλωτή.

(36) Ωστόσο, για ορισμένα είδη συμβάσεων πίστωσης και για να εξασφαλίζεται επαρκές επίπεδο προστασίας των καταναλωτών χωρίς υπερβολική επιβάρυνση των πιστωτικών φορέων ή, κατά περίπτωση, των μεσιτών πιστώσεων, ενδείκνυται να περιορίζονται οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών πριν από τη σύναψη της σύμβασης, λαμβανομένου υπόψη του ειδικού χαρακτήρα των εν λόγω ειδών συμβάσεων.

(37) Ο καταναλωτής θα πρέπει να λαμβάνει πλήρεις πληροφορίες πριν συνάψει τη σύμβαση πίστωσης ή τη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, είτε συμμετέχει μεσίτης πιστώσεων στην εμπορική προώθηση της πίστωσης είτε όχι. Επομένως, κατά κανόνα, οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών πριν από τη σύναψη της σύμβασης θα πρέπει να ισχύουν επίσης και για τους μεσίτες πιστώσεων. Ωστόσο, όταν προμηθευτές αγαθών και υπηρεσιών ενεργούν στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας ως μεσίτες πιστώσεων, δεν ενδείκνυται να τους επιβάλλεται η νομική υποχρέωση παροχής πληροφοριών πριν από τη σύναψη της

σύμβασης σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Προμηθευτές αγαθών και υπηρεσιών μπορεί, για παράδειγμα, να θεωρείται ότι ενεργούν στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας ως μεσίτες πιστώσεων αν η δραστηριότητά τους ως μεσιτών πιστώσεων δεν είναι ο κύριος σκοπός της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής τους δραστηριότητας. Στις περιπτώσεις αυτές, επιτυγχάνεται πάλι επαρκές επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, δεδομένου ότι ο πιστωτικός φορέας θα πρέπει να είναι υπεύθυνος για να εξασφαλίζει ότι ο καταναλωτής λαμβάνει τις πλήρεις πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης, είτε από τον μεσίτη πιστώσεων, όταν υπάρχει σχετική συμφωνία μεταξύ του πιστωτικού φορέα και του μεσίτη, είτε με άλλον κατάλληλο τρόπο.

(38) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να ρυθμίζουν τον δυνητικά δεσμευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται στον καταναλωτή πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης ή των πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, καθώς και το χρονικό διάστημα κατά το οποίο δεσμεύεται απ' αυτές ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

(39) Παρά τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης, ο καταναλωτής ενδέχεται να εξακολουθεί να χρειάζεται πρόσθετη βοήθεια προκειμένου να αποφασίσει ποια σύμβαση πίστωσης ή ποιες πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης, από το φάσμα των προτεινόμενων προϊόντων, είναι η/οι πιο κατάλληλη/-ες για τις ανάγκες και την οικονομική κατάστασή του. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι πιστωτικοί φορείς και, κατά περίπτωση, οι μεσίτες πιστώσεων και οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης παρέχουν τέτοια βοήθεια όσον αφορά τα πιστωτικά προϊόντα που προσφέρουν στον καταναλωτή, παρέχοντας στον καταναλωτή επαρκείς εξηγήσεις όσον αφορά τις σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των βασικών χαρακτηριστικών των προτεινόμενων προϊόντων, ούτως ώστε ο καταναλωτής να είναι σε θέση να κατανοήσει τις ενδεχόμενες συνέπειές τους στην οικονομική του κατάσταση. Οι πιστωτικοί φορείς και, κατά περίπτωση, οι μεσίτες πιστώσεων και οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα πρέπει να προσαρμόζουν τον τρόπο με τον οποίο δίνονται οι εν λόγω εξηγήσεις στις συνθήκες υπό τις οποίες προσφέρεται η πίστωση και στην ανάγκη του καταναλωτή για βοήθεια, λαμβάνοντας υπόψη τις γνώσεις και την εμπειρία του καταναλωτή στον τομέα των πιστώσεων, καθώς και τη φύση των μεμονωμένων πιστωτικών προϊόντων. Οι εν λόγω εξηγήσεις δεν θα πρέπει να συνιστούν από μόνες τους προσωπική σύσταση.

(40) Όπως τονίζεται στην πρόταση κανονισμού της Επιτροπής για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη (πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη)[31], τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης (ΤΝ) μπορούν εύκολα να χρησιμοποιηθούν σε πολλούς τομείς της οικονομίας και της κοινωνίας, μεταξύ άλλων και σε διασυνοριακό επίπεδο, και να κυκλοφορούν σε ολόκληρη την Ένωση. Στο πλαίσιο αυτό, οι πιστωτικοί φορείς, οι μεσίτες πιστώσεων και οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα πρέπει να μπορούν να εξατομικεύουν την τιμή των προσφορών τους για συγκεκριμένους καταναλωτές ή συγκεκριμένες κατηγορίες καταναλωτών βάσει αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων και κατάρτισης προφίλ συμπεριφοράς του καταναλωτή που τους παρέχει τη δυνατότητα

[31] COM(2021) 206 final.

να αξιολογούν την αγοραστική δύναμη του καταναλωτή. Ως εκ τούτου, οι καταναλωτές θα πρέπει να ενημερώνονται σαφώς όταν η τιμή που τους παρουσιάζεται είναι εξατομικευμένη βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, ούτως ώστε να μπορούν να λάβουν υπόψη τους δυνητικούς κινδύνους κατά τη λήψη της απόφασής τους αγοράς.

(41) Κατά γενικό κανόνα, δεν θα πρέπει να επιτρέπονται οι πρακτικές δέσμευσης εκτός αν η χρηματοπιστωτική υπηρεσία ή το προϊόν που προσφέρεται μαζί με τη σύμβαση πίστωσης ή τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης δεν θα μπορούσε να προσφερθεί χωριστά καθώς αποτελεί πλήρως ενσωματωμένο μέρος της πίστωσης, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση της δυνατότητας υπερανάληψης. Παρόλο που, λαμβανομένων υπόψη των ζητημάτων αναλογικότητας, οι πιστωτικοί φορείς ή πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα πρέπει να μπορούν να ζητούν από τον καταναλωτή να διαθέτει σχετικό ασφαλιστήριο ώστε να εξασφαλίζεται η εξόφληση της πίστωσης ή να ασφαλίζεται η αξία της εγγύησης, ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει την ευκαιρία να επιλέξει ο ίδιος την ασφαλιστική εταιρεία. Το γεγονός αυτό δεν θα πρέπει να θίγει τους όρους της πίστωσης που έχει ορίσει ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι το ασφαλιστήριο της εν λόγω ασφαλιστικής εταιρείας παρέχει ισοδύναμο επίπεδο εγγύησης με το ασφαλιστήριο που προτείνει ή προσφέρει ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να τυποποιούν, πλήρως ή εν μέρει, την κάλυψη που παρέχουν οι συμβάσεις ασφάλισης, ώστε να διευκολύνονται οι συγκρίσεις μεταξύ διαφορετικών προσφορών για τους καταναλωτές που θέλουν να προβούν σε τέτοιες συγκρίσεις.

(42) Οι συμπληρωματικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρουσιάζονται με σαφή και διαφανή τρόπο. Επιπλέον, δεν θα πρέπει να είναι δυνατή η συναγωγή της συμφωνίας του καταναλωτή για τις εν λόγω συμπληρωματικές υπηρεσίες, αλλά η εν λόγω συμφωνία θα πρέπει να αποτελεί σαφή θετική ενέργεια που να συνιστά ελεύθερη, συγκεκριμένη, ρητή και εν πλήρη επιγνώσει ένδειξη της αποδοχής του καταναλωτή. Στο πλαίσιο αυτό, η σιωπή, τα προσυμπληρωμένα τετραγωνίδια ή η αδράνεια δεν θα πρέπει να συνιστούν συμφωνία.

(43) Η παροχή συμβουλών με τη μορφή εξατομικευμένης σύστασης (στο εξής: συμβουλευτικές υπηρεσίες) αποτελεί δραστηριότητα η οποία μπορεί να συνδυάζεται με άλλες πτυχές της χορήγησης ή της μεσιτείας πιστώσεων. Επομένως, για να είναι σε θέση να κατανοήσουν τη φύση των υπηρεσιών που τους παρέχονται, οι καταναλωτές θα πρέπει να γνωρίζουν σε τι συνίστανται οι συμβουλευτικές υπηρεσίες και αν συμβουλευτικές υπηρεσίες τους παρέχονται ή μπορούν να τους παρασχεθούν ή όχι. Δεδομένης της σημασίας που αποδίδουν οι καταναλωτές στη χρήση των όρων «συμβουλές» και «σύμβουλοι», θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα στα κράτη μέλη να απαγορεύουν τη χρήση των εν λόγω όρων, ή παρόμοιων όρων, όταν παρέχονται στους καταναλωτές συμβουλευτικές υπηρεσίες από πιστωτικούς φορείς, μεσίτες πιστώσεων ή παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης. Ενδείκνυται να εξασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη επιβάλλουν εγγυήσεις όταν οι συμβουλές περιγράφονται ως ανεξάρτητες, προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι το φάσμα των εξεταζόμενων προϊόντων και οι ρυθμίσεις περί αμοιβών ανταποκρίνονται στις προσδοκίες των καταναλωτών από τέτοιες συμβουλές. Κατά την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, ο πιστωτικός φορέας, ο μεσίτης πιστώσεων ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα πρέπει να παρέχει ένδειξη σχετικά με το αν η σύσταση θα βασίζεται μόνο στο δικό του φάσμα προϊόντων ή σε

ευρύ φάσμα προϊόντων από ολόκληρη την αγορά, ώστε ο καταναλωτής να μπορεί να κατανοήσει τη βάση επί της οποίας διατυπώνεται η σύσταση. Επιπλέον, ο πιστωτικός φορέας, ο μεσίτης πιστώσεων ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα πρέπει να παρέχει ένδειξη σχετικά με το ποσό της αμοιβής που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες ή, σε περίπτωση που το ποσό δεν μπορεί να καθοριστεί τη στιγμή της παροχής των πληροφοριών, σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού του.

(44) Οι πωλήσεις πιστώσεων που δεν έχουν ζητηθεί από τους καταναλωτές μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να συνδέονται με επιζήμιες για τον καταναλωτή πρακτικές. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να απαγορεύεται η αυτόκλητη πώληση πιστώσεων, συμπεριλαμβανομένων των μη ζητηθεισών προεγκεκριμένων πιστωτικών καρτών που αποστέλλονται στους καταναλωτές, ή η μονομερής αύξηση του ορίου της υπερανάληψης ή της πιστωτικής κάρτας των καταναλωτών.

(45) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την προαγωγή υπεύθυνων πρακτικών σε όλες τις φάσεις της πιστωτικής σχέσης, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της πιστωτικής τους αγοράς. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την ενημέρωση και την εκπαίδευση των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων προειδοποιήσεων για τους κινδύνους της αθέτησης υποχρέωσης πληρωμής και της υπερχρέωσης. Ιδίως, στην αναπτυσσόμενη πιστωτική αγορά, είναι σημαντικό οι πιστωτικοί φορείς να μην προβαίνουν σε ανεύθυνο δανεισμό ή σε χορήγηση πιστώσεων χωρίς προηγούμενη αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διενεργούν την αναγκαία εποπτεία ώστε να αποφεύγονται τέτοιες συμπεριφορές των πιστωτικών φορέων και θα πρέπει να καθορίζουν τα αναγκαία μέσα για την επιβολή κυρώσεων στην περίπτωση τέτοιων συμπεριφορών. Με την επιφύλαξη των διατάξεων σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο της οδηγίας 2013/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[32], οι πιστωτικοί φορείς ή οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα πρέπει να φέρουν την ευθύνη του ελέγχου ατομικά της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή. Για τον σκοπό αυτό, οι πιστωτικοί φορείς ή πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν όχι μόνο τις πληροφορίες που παρέχει ο καταναλωτής κατά την προετοιμασία της οικείας σύμβασης πίστωσης ή σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, αλλά και εκείνες που έχει παράσχει κατά τη διάρκεια μακροχρόνιας εμπορικής σχέσης. Οι καταναλωτές θα πρέπει επίσης να ενεργούν με σύνεση και να τηρούν τις συμβατικές υποχρεώσεις τους.

(46) Πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης ή σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, είναι ουσιαστικής σημασίας να αξιολογείται και να επαληθεύεται η ικανότητα και η διάθεση του καταναλωτή να εξοφλήσει την πίστωση. Η εν λόγω αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας θα πρέπει να πραγματοποιείται προς το συμφέρον του καταναλωτή, ώστε να αποτρέπονται ανεύθυνες πρακτικές δανεισμού και η υπερχρέωση, και θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλοι οι αναγκαίοι και σχετικοί παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ικανότητα του καταναλωτή να εξοφλήσει την πίστωση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εκδίδουν πρόσθετες οδηγίες σχετικά με

[32] Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338).

πρόσθετα κριτήρια και μεθόδους για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας καταναλωτή, για παράδειγμα με τον καθορισμό ορίων για την αναλογία δανείου-αξίας ή την αναλογία δανείου-εισοδήματος.

(47) Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας θα πρέπει να βασίζεται σε πληροφορίες για τη χρηματοπιστωτική και οικονομική κατάσταση, συμπεριλαμβανομένων του εισοδήματος και των εξόδων, του καταναλωτή. Οι κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με τη χορήγηση και την παρακολούθηση δανείων (EBA/GL/2020/06) παρέχουν κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κατηγορίες δεδομένων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας, στις οποίες περιλαμβάνονται τα αποδεικτικά εισοδημάτων ή άλλων πηγών αποπληρωμής, οι πληροφορίες σχετικά με χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού ή οι πληροφορίες σχετικά με άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που βρίσκονται σε πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης ή τα δεδομένα υγείας, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων για τον καρκίνο, δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά τη διενέργεια αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας. Οι καταναλωτές θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοπιστωτική και οικονομική τους κατάσταση, προκειμένου να διευκολύνεται η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας. Καταρχήν, η πίστωση θα πρέπει να καθίσταται διαθέσιμη στον καταναλωτή μόνο όταν το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας δείχνει ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση πίστωσης ή τη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης είναι πιθανόν να τηρηθούν με τον τρόπο που προβλέπεται από την εν λόγω σύμβαση. Ωστόσο, αν η εν λόγω αξιολόγηση είναι αρνητική, ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης μπορεί κατ' εξαίρεση να καθιστά διαθέσιμη την πίστωση σε συγκεκριμένες και δικαιολογημένες περιστάσεις, όπως όταν έχει μακροχρόνια σχέση με τον καταναλωτή, ή σε περίπτωση δανείων για τη χρηματοδότηση έκτακτων δαπανών υγειονομικής περίθαλψης, φοιτητικών δανείων ή δανείων για καταναλωτές με αναπηρία. Στην περίπτωση αυτή, όταν αποφασίζει αν θα καταστήσει την πίστωση διαθέσιμη στον καταναλωτή ή όχι, ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το ποσό και τον σκοπό της πίστωσης, καθώς και την πιθανότητα εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη σύμβαση.

(48) Η πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη (πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη) ορίζει ότι τα συστήματα ΤΝ που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση ή τη βαθμολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών προσώπων θα πρέπει να ταξινομηθούν ως συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου, καθώς καθορίζουν την πρόσβαση των εν λόγω προσώπων σε χρηματοοικονομικούς πόρους ή βασικές υπηρεσίες όπως η στέγαση, η ηλεκτρική ενέργεια και οι τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες. Λόγω αυτών των μεγάλων διακυβευμάτων, όποτε η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας περιλαμβάνει αυτοματοποιημένη επεξεργασία, ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να εξασφαλίσει ανθρώπινη παρέμβαση εκ μέρους του πιστωτικού φορέα ή του παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης. Ο καταναλωτής θα πρέπει επίσης να έχει το δικαίωμα να λάβει ουσιαστική εξήγηση της πραγματοποιηθείσας αξιολόγησης και της λειτουργίας της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας που χρησιμοποιήθηκε, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των κύριων μεταβλητών, της λογικής και των κινδύνων που ενέχει, καθώς και το δικαίωμα να εκφράσει την

άποψή του και να αμφισβητήσει την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας και την απόφαση.

(49) Για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα πρέπει επίσης να διενεργεί έρευνα σε βάσεις πιστωτικών δεδομένων. Οι νομικές και πραγματικές συνθήκες ενδέχεται να απαιτούν οι εν λόγω έρευνες να διαφέρουν σε εμβέλεια. Για να μη δημιουργούνται στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ των πιστωτικών φορέων ή των παρόχων πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, αυτοί θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στις ιδιωτικές ή δημόσιες βάσεις πιστωτικών δεδομένων που αφορούν καταναλωτές σε κράτος μέλος στο οποίο δεν είναι εγκατεστημένοι, υπό όρους που δεν εισάγουν δυσμενείς διακρίσεις έναντι των πιστωτικών φορέων ή των παρόχων πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης που είναι εγκατεστημένοι στο εν λόγω κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διευκολύνουν τη διασυνοριακή πρόσβαση σε ιδιωτικές ή δημόσιες βάσεις δεδομένων, σε συμμόρφωση με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[33]. Για να ενισχυθεί η αμοιβαιότητα, οι βάσεις πιστωτικών δεδομένων θα πρέπει τουλάχιστον να περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τις καθυστερούμενες πληρωμές των καταναλωτών, σύμφωνα με το εθνικό και το ενωσιακό δίκαιο.

(50) Όταν απόφαση απόρριψης αίτησης για την παροχή πίστωσης έχει βασιστεί σε έρευνα σε βάση πιστωτικών δεδομένων, ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα πρέπει να ενημερώνει τον καταναλωτή για το γεγονός αυτό καθώς και για τις πληροφορίες σχετικά με τον καταναλωτή που περιέχονται στη βάση δεδομένων στην οποία πραγματοποιήθηκε η έρευνα.

(51) Η παρούσα οδηγία δεν ρυθμίζει ζητήματα ενοχικού δικαίου που σχετίζονται με το κύρος των συμβάσεων πίστωσης ή των συμβάσεων παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης. Κατά συνέπεια, στον τομέα αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις σύμφωνες με το ενωσιακό δίκαιο. Τα κράτη μέλη μπορούν να ρυθμίζουν το νομικό καθεστώς που διέπει την προσφορά για τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, ιδίως ως προς το πότε πρέπει να γίνεται η προσφορά και την περίοδο για την οποία η προσφορά δεσμεύει τον πιστωτικό φορέα ή τον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης. Αν η εν λόγω προσφορά γίνεται ταυτόχρονα με την παροχή των προσυμβατικών πληροφοριών που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία, θα πρέπει να γίνεται, όπως και η παροχή κάθε πρόσθετης πληροφορίας που επιθυμεί να παράσχει στον καταναλωτή ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, σε χωριστό έγγραφο. Το εν λόγω χωριστό έγγραφο μπορεί να επισυνάπτεται στις τυποποιημένες ευρωπαϊκές πληροφορίες καταναλωτικής πίστης.

(52) Η σύμβαση πίστωσης και η σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα πρέπει να περιέχουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες με σαφή και

[33] Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

ευσύνοπτο τρόπο, ώστε να μπορεί ο καταναλωτής να γνωρίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του βάσει της εν λόγω σύμβασης.

(53) Με την επιφύλαξη της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ και των προσυμβατικών υποχρεώσεων βάσει της παρούσας οδηγίας, και με σκοπό την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, θα πρέπει να παρουσιάζονται στον καταναλωτή, έγκαιρα και πριν από οποιαδήποτε τροποποίηση των όρων και των προϋποθέσεων της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, περιγραφή των προτεινόμενων τροποποιήσεων και, κατά περίπτωση, της ανάγκης συγκατάθεσης του καταναλωτή ή των τροποποιήσεων που επήλθαν δυνάμει νόμου· το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των εν λόγω τροποποιήσεων· τα μέσα προσφυγής που έχει στη διάθεσή του ο καταναλωτής, καθώς και η προθεσμία εντός της οποίας ο καταναλωτής μπορεί να υποβάλει προσφυγή και το όνομα και η διεύθυνση της αρμόδιας αρχής στην οποία μπορεί να υποβληθεί η προσφυγή. Η τροποποίηση σύμβασης δεν θα πρέπει να θίγει κανένα δικαίωμα του καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων ενημέρωσης δυνάμει της παρούσας οδηγίας.

(54) Προκειμένου να διασφαλίζεται πλήρης διαφάνεια, θα πρέπει να παρέχονται στον καταναλωτή πληροφορίες για το χρεωστικό επιτόκιο τόσο προσυμβατικά όσο και κατά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης. Κατά τη διάρκεια της συμβατικής σχέσης, ο καταναλωτής θα πρέπει επιπλέον να ενημερώνεται για τις αλλαγές του κυμαινόμενου χρεωστικού επιτοκίου και για τις συνακόλουθες αλλαγές των καταβολών. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη των τυχόν διατάξεων του εθνικού δικαίου οι οποίες δεν αφορούν την ενημέρωση του καταναλωτή και οι οποίες θέτουν όρους για την πραγματοποίηση ή καθορίζουν τις συνέπειες των μεταβολών, πλην των μεταβολών που αφορούν τις καταβολές, στα χρεωστικά επιτόκια και τους λοιπούς οικονομικούς όρους που διέπουν την πίστωση, για παράδειγμα τους τυχόν κανόνες που ορίζουν ότι ο πιστωτής ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης μπορεί να μεταβάλει το χρεωστικό επιτόκιο μόνο αν συντρέχει βάσιμος λόγος για τη μεταβολή αυτή ή ότι ο καταναλωτής μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση στην περίπτωση μεταβολής του χρεωστικού επιτοκίου ή άλλου ειδικού οικονομικού όρου που αφορά την πίστωση.

(55) Σε περίπτωση σημαντικής υπέρβασης η οποία διαρκεί περισσότερο από έναν μήνα, ο πιστωτικός φορέας θα πρέπει να παρέχει στον καταναλωτή χωρίς καθυστέρηση πληροφορίες σχετικά με την υπέρβαση, συμπεριλαμβανομένων του σχετικού ποσού, του χρεωστικού επιτοκίου και των τυχόν εφαρμοζόμενων κυρώσεων, επιβαρύνσεων ή τόκων υπερημερίας. Σε περίπτωση τακτικών υπερβάσεων, ο πιστωτικός φορέας θα πρέπει να προσφέρει στον καταναλωτή συμβουλευτικές υπηρεσίες, όταν είναι διαθέσιμες, για να βοηθήσει τον καταναλωτή να εντοπίσει λιγότερο δαπανηρές εναλλακτικές λύσεις ή να ανακατευθύνει τον καταναλωτή προς συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη.

(56) Οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν δικαίωμα υπαναχώρησης χωρίς κυρώσεις και χωρίς υποχρέωση αιτιολόγησης. Ωστόσο, το δικαίωμα υπαναχώρησης δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται κακόπιστα.

(57) Όταν καταναλωτής υπαναχωρεί από σύμβαση πίστωσης ή σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης σε σύνδεση με την οποία ο καταναλωτής έχει παραλάβει αγαθά, ιδίως από αγορά με δόσεις ή από σύμβαση μίσθωσης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης που προβλέπει υποχρέωση αγοράς, η παρούσα

οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει οποιαδήποτε ρύθμιση από τα κράτη μέλη των ζητημάτων που αφορούν την επιστροφή των αγαθών ή συναφών ζητημάτων.

(58) Σε ορισμένες περιπτώσεις, το εθνικό δίκαιο προβλέπει ήδη ότι κεφάλαια δεν μπορούν να διατίθενται στον καταναλωτή πριν από την παρέλευση συγκεκριμένης προθεσμίας. Στις περιπτώσεις αυτές, οι καταναλωτές μπορεί να επιθυμούν να εξασφαλίσουν την προηγούμενη παραλαβή των αγορασθέντων αγαθών ή υπηρεσιών. Επομένως, στις περιπτώσεις συνδεδεμένων συμβάσεων πίστωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προβλέπουν κατ' εξαίρεση, ότι, εάν ο καταναλωτής ρητώς επιθυμεί την προηγούμενη παραλαβή των αγορασθέντων αγαθών ή υπηρεσιών, η προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης θα μπορεί να μειώνεται ούτως ώστε να συμπίπτει με την προθεσμία πριν από την εκπνοή της οποίας δεν μπορούν να διατεθούν τα κεφάλαια.

(59) Στην περίπτωση των συνδεδεμένων συμβάσεων πίστωσης, υπάρχει σχέση αλληλεξάρτησης μεταξύ της αγοράς των αγαθών ή των υπηρεσιών και της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης που συνάπτεται γι' αυτόν τον σκοπό. Επομένως, αν ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης από τη σύμβαση αγοράς, βάσει του ενωσιακού δικαίου, δεν θα πρέπει πλέον να δεσμεύεται από τη συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης. Αυτό δεν θα πρέπει να θίγει το εθνικό δίκαιο που ισχύει για τις συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης στις περιπτώσεις ακύρωσης της σύμβασης αγοράς ή στις περιπτώσεις στις οποίες ο καταναλωτής έχει ασκήσει το δικαίωμά του υπαναχώρησης βάσει του εθνικού δικαίου. Δεν θα πρέπει επίσης να θίγει τα δικαιώματα των καταναλωτών που παρέχονται δυνάμει εθνικού δικαίου σύμφωνα με το οποίο δεν επιτρέπεται η ανάληψη δέσμευσης μεταξύ του καταναλωτή και του προμηθευτή αγαθών ή υπηρεσιών ούτε η καταβολή χρηματικών ποσών μεταξύ των προσώπων αυτών ενόσω ο καταναλωτής δεν έχει υπογράψει τη σύμβαση πίστωσης ή τη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για να χρηματοδοτηθεί η αγορά των αγαθών ή των υπηρεσιών.

(60) Τα συμβαλλόμενα μέρη θα πρέπει να δικαιούνται να καταγγείλουν σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας. Επιπλέον, όταν αυτό έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση πίστωσης ή στη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα πρέπει να δικαιούται να αναστέλλει, για αντικειμενικά δικαιολογημένους λόγους, το δικαίωμα του καταναλωτή να προβαίνει σε αναλήψεις βάσει σύμβασης πίστωσης αόριστης διάρκειας. Τέτοιοι λόγοι μπορεί να είναι, για παράδειγμα, η ύπαρξη υπόνοιας μη εξουσιοδοτημένης ή δόλιας χρήσης της πίστωσης ή η ύπαρξη σημαντικά αυξημένου κινδύνου αδυναμίας του καταναλωτή να εξοφλήσει την πίστωση. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει το εθνικό ενοχικό δίκαιο το οποίο ρυθμίζει τα δικαιώματα των συμβαλλόμενων μερών να καταγγείλουν τη σύμβαση πίστωσης λόγω αθέτησης υποχρέωσης.

(61) Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ο καταναλωτής θα πρέπει να μπορεί να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα ή του παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης σε περίπτωση προβλημάτων σχετικά με τη σύμβαση αγοράς. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίζουν σε ποιον βαθμό και υπό ποιες συνθήκες ο καταναλωτής οφείλει να στραφεί κατά του προμηθευτή, ιδίως μέσω της άσκησης αγωγής εναντίον του, πριν να είναι σε θέση να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα ή του παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης. Οι καταναλωτές δεν θα πρέπει να αποστερούνται τα δικαιώματα που τους παρέχουν εθνικές διατάξεις που προβλέπουν από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη του πωλητή ή του παρόχου

υπηρεσιών και του πιστωτικού φορέα ή του παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

(62) Ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του πριν από την προβλεπόμενη στη σύμβαση πίστωσης ημερομηνία. Όπως έκρινε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην απόφαση Lexitor[34], το δικαίωμα του καταναλωτή σε μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησής της περιλαμβάνει όλα τα έξοδα των οποίων η καταβολή επιβλήθηκε στον καταναλωτή. Σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης, ο πιστωτικός φορέας θα πρέπει να δικαιούται εύλογη και αντικειμενικά δικαιολογημένη αποζημίωση για τα έξοδα που συνδέονται άμεσα με την πρόωρη εξόφληση, λαμβανομένων επίσης υπόψη των ποσών τα οποία, ενδεχομένως, εξοικονόμησε ο πιστωτικός φορέας. Ωστόσο, για τον καθορισμό της μεθόδου υπολογισμού της αποζημίωσης, είναι σημαντικό να τηρούνται ορισμένες αρχές. Ο υπολογισμός της αποζημίωσης του πιστωτή θα πρέπει να είναι διαφανής και κατανοητός για τους καταναλωτές ήδη από το προσυμβατικό στάδιο, οπωσδήποτε δε κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης πίστωσης. Πέραν αυτού, η μέθοδος υπολογισμού θα πρέπει να εφαρμόζεται με ευκολία από τους πιστωτικούς φορείς και να διευκολύνεται ο εποπτικός έλεγχος της αποζημίωσης από τις αρμόδιες αρχές. Ως εκ τούτου, και δεδομένου ότι η καταναλωτική πίστη, λόγω της διάρκειας και του μεγέθους της, δεν χρηματοδοτείται μέσω μηχανισμών μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης, το ανώτατο όριο της αποζημίωσης θα πρέπει να καθορίζεται ως πάγιο ποσοστό. Η προσέγγιση αυτή αντικατοπτρίζει την ιδιαίτερη φύση της καταναλωτικής πίστης και δεν θα πρέπει να προδικάζει την προσέγγιση για άλλα προϊόντα τα οποία χρηματοδοτούνται από μηχανισμούς μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης, όπως τα ενυπόθηκα δάνεια σταθερού επιτοκίου.

(63) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να ορίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας μπορεί να αξιώσει αποζημίωση λόγω πρόωρης εξόφλησης μόνο υπό τον όρο ότι το ποσό που αποπληρώθηκε εντός περιόδου δώδεκα μηνών υπερβαίνει ορισμένο όριο το οποίο καθορίζουν τα κράτη μέλη. Κατά τον καθορισμό αυτού του ορίου, το οποίο δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 10 000 EUR, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το μέσο ποσό των καταναλωτικών πιστώσεων στην αγορά τους.

(64) Προκειμένου να προωθηθούν η εγκαθίδρυση και η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να διασφαλιστεί υψηλός βαθμός προστασίας των καταναλωτών σε ολόκληρη την Ένωση, είναι ανάγκη να εξασφαλιστεί η συγκρισιμότητα των πληροφοριών σχετικά με τα συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια σε ολόκληρη την Ένωση.

(65) Σε ορισμένα κράτη μέλη αποτελεί συνήθη πρακτική ο καθορισμός ανώτατων ορίων για τα επιτόκια, τα συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια και/ή το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή. Ο εν λόγω καθορισμός ανώτατων ορίων έχει αποδειχθεί επωφελής για τους καταναλωτές. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να διατηρήσουν το ισχύον νομικό καθεστώς τους. Ωστόσο, σε μια προσπάθεια αύξησης της προστασίας των καταναλωτών χωρίς την επιβολή περιττών περιορισμών στα κράτη μέλη, θα πρέπει να θεσπιστούν ανώτατα όρια για τα επιτόκια, τα συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια και/ή το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή σε ολόκληρη την Ένωση.

(66) Υπάρχουν σημαντικές διαφορές στις νομοθεσίες των επιμέρους κρατών μελών που διέπουν την επαγγελματική δεοντολογία κατά τη χορήγηση συμβάσεων πίστωσης ή

[34] Απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 11ης Σεπτεμβρίου 2019, Lexitor, C-383/18, ECLI:EU:C:2019:702.

την παροχή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης. Ενώ αναγνωρίζονται οι διάφοροι τύποι συντελεστών της αγοράς που ασχολούνται με τη μεσιτεία πιστώσεων, ορισμένα πρότυπα σε επίπεδο Ένωσης είναι απαραίτητα ώστε να διασφαλίζεται υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού και υπηρεσιών.

(67) Το εφαρμοστέο ενωσιακό πλαίσιο θα πρέπει να δημιουργεί στους καταναλωτές την εμπιστοσύνη ότι οι πιστωτικοί φορείς, οι μεσίτες πιστώσεων και οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης λαμβάνουν υπόψη τα συμφέροντα του καταναλωτή, με βάση τις πληροφορίες που διαθέτει ο πιστωτικός φορέας, ο μεσίτης πιστώσεων και ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή και με βάση εύλογες παραδοχές όσον αφορά τους κινδύνους ως προς την εξέλιξη της κατάστασης του καταναλωτή καθ' όλη τη διάρκεια της προτεινόμενης σύμβασης πίστωσης ή των προτεινόμενων πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης. Βασική πτυχή της διασφάλισης της εν λόγω εμπιστοσύνης των καταναλωτών είναι η απαίτηση να εξασφαλίζεται υψηλός βαθμός δικαιοσύνης, εντιμότητας και επαγγελματισμού στον κλάδο, κατάλληλη διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που απορρέουν από τις αμοιβές, και να απαιτείται η παροχή συμβουλών προς όφελος του καταναλωτή.

(68) Είναι σκόπιμο να εξασφαλίζεται ότι το σχετικό προσωπικό των πιστωτικών φορέων, των μεσιτών πιστώσεων και των παρόχων πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης διαθέτει κατάλληλο επίπεδο γνώσεων και επάρκειας ώστε να επιτυγχάνεται υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να απαιτείται η απόδειξη των σχετικών γνώσεων και επάρκειας στο επίπεδο της εταιρείας, με βάση τις ελάχιστες απαιτήσεις γνώσεων και επάρκειας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι ελεύθερα να θεσπίζουν ή να διατηρούν τέτοιες απαιτήσεις για μεμονωμένα φυσικά πρόσωπα. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, στο προσωπικό που απασχολείται άμεσα σε δραστηριότητες οι οποίες διέπονται από την παρούσα οδηγία θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται τόσο το προσωπικό πωλήσεων όσο και το διοικητικό προσωπικό, συμπεριλαμβανομένων των στελεχών, που εκπληρώνει σημαντικό ρόλο στη διαδικασία της σύμβασης πίστωσης ή των πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης. Τα πρόσωπα που εκτελούν καθήκοντα υποστήριξης τα οποία δεν σχετίζονται με τη διαδικασία της σύμβασης πίστωσης ή των πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού των τμημάτων ανθρώπινων πόρων και τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών, δεν θα πρέπει να θεωρούνται μέλη του προσωπικού κατά την παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν μέτρα για την προώθηση της ενημέρωσης των μικρών και μεσαίων πιστωτικών φορέων (ΜΜΕ) για τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας και για τη διευκόλυνση της συμμόρφωσής τους, όπως ενημερωτικές εκστρατείες, οδηγίες χρήστη και προγράμματα κατάρτισης των εργαζομένων.

(69) Προκειμένου να αυξηθεί η ικανότητα των καταναλωτών να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με τον υπεύθυνο δανεισμό και τη διαχείριση χρέους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθούν μέτρα που να στηρίζουν την εκπαίδευση των καταναλωτών όσον αφορά τον υπεύθυνο δανεισμό και τη διαχείριση χρέους, ιδίως σε σχέση με τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης. Η υποχρέωση αυτή θα μπορούσε να εκπληρωθεί λαμβανομένου υπόψη το πλαισίου χρηματοοικονομικών ικανοτήτων που έχει αναπτύξει η Ένωση από κοινού με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να παρέχεται καθοδήγηση στους καταναλωτές που συνάπτουν σύμβαση καταναλωτικής πίστης για πρώτη φορά, και ιδίως μέσω ψηφιακών εργαλείων. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα

πρέπει να προσδιορίσει παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών ώστε να διευκολυνθεί η περαιτέρω ανάπτυξη μέτρων για την ενίσχυση των χρηματοοικονομικών γνώσεων των καταναλωτών. Η Επιτροπή μπορεί να δημοσιεύει τέτοια παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών σε συντονισμό με παρόμοιες εκθέσεις που καταρτίζονται ενόψει άλλων νομοθετικών πράξεων της ΕΕ.

(70) Δεδομένων των σημαντικών συνεπειών που έχουν οι διαδικασίες εκτέλεσης για τους πιστωτικούς φορείς, τους καταναλωτές και ενδεχομένως τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, είναι σκόπιμο να ενθαρρύνονται οι πιστωτικοί φορείς να αντιμετωπίζουν προορατικά τους αναδυόμενους πιστωτικούς κινδύνους σε αρχικό στάδιο και να θεσπιστούν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζεται ότι οι πιστωτικοί φορείς επιδεικνύουν εύλογη ανοχή και καταβάλλουν εύλογες προσπάθειες για την επίτευξη λύσης με άλλα μέσα πριν κινήσουν διαδικασίες εκτέλεσης. Όταν είναι δυνατόν, θα πρέπει να εξευρίσκονται λύσεις που να λαμβάνουν υπόψη, μεταξύ άλλων, τις ατομικές συνθήκες του καταναλωτή, τα συμφέροντα και τα δικαιώματα του καταναλωτή, την ικανότητά του να εξοφλήσει την πίστωση και την εύλογη ανάγκη του για έξοδα διαβίωσης, και που να περιορίζουν το κόστος για τους καταναλωτές σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεών τους. Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να εμποδίζουν τα μέρη σύμβασης πίστωσης να συμφωνήσουν ρητά ότι η μεταβίβαση στον πιστωτικό φορέα των αγαθών που καλύπτονται από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης ή των εσόδων από την πώληση τέτοιων αγαθών επαρκεί για την εξόφληση της πίστωσης.

(71) Στα μέτρα ανοχής μπορεί να συμπεριλαμβάνονται η ολική ή μερική αναχρηματοδότηση σύμβασης πίστωσης ή η τροποποίηση των προηγούμενων όρων και προϋποθέσεων σύμβασης πίστωσης. Η εν λόγω τροποποίηση μπορεί να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων: παράταση της διάρκειας της σύμβασης πίστωσης· αλλαγή του είδους της σύμβασης πίστωσης· αναβολή της καταβολής του συνόλου ή μέρους των δόσεων αποπληρωμής για ορισμένο χρονικό διάστημα· αλλαγή του επιτοκίου· παροχή αναστολής καταβολής δόσεων· μερική αποπληρωμή δόσεων· μετατροπή νομίσματος· και μερική άφεση και ενοποίηση του χρέους.

(72) Οι καταναλωτές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων θα επωφελούνταν από εξειδικευμένη βοήθεια για τη διαχείριση των χρεών τους. Στόχος των συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη είναι να βοηθήσουν τους καταναλωτές που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα και να τους καθοδηγήσουν ώστε να εξοφλήσουν, στο μέτρο του δυνατού, τα ανεξόφλητα χρέη τους, διατηρώντας παράλληλα ένα αξιοπρεπές επίπεδο ζωής και διαφυλάσσοντας την αξιοπρέπειά τους. Αυτή η εξατομικευμένη και ανεξάρτητη συνδρομή που παρέχεται από επαγγελματίες που δεν είναι πιστωτικοί φορείς, μεσίτες πιστώσεων, πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης ή διαχειριστές πιστώσεων, μπορεί να περιλαμβάνει νομικές συμβουλές, διαχείριση χρημάτων και χρέους, καθώς και κοινωνική και ψυχολογική βοήθεια. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη που παρέχονται από ανεξάρτητους επαγγελματίες τίθενται στη διάθεση, άμεσα ή έμμεσα, των καταναλωτών και ότι, όπου είναι δυνατόν, οι καταναλωτές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξόφληση των χρεών τους παραπέμπονται σε υπηρεσίες παροχής συμβουλών για χρέη πριν από την έναρξη διαδικασίας εκτέλεσης. Τα κράτη μέλη παραμένουν ελεύθερα να διατηρούν ή να θεσπίζουν ειδικές απαιτήσεις για τις εν λόγω υπηρεσίες.

(73) Για να εξασφαλίζονται η διαφάνεια και η σταθερότητα της αγοράς, και έως ότου υπάρξει περαιτέρω εναρμόνιση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν την

ύπαρξη κατάλληλων μέτρων για τη ρύθμιση ή την εποπτεία των πιστωτικών φορέων και των παρόχων πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

(74) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι τα μη πιστωτικά ιδρύματα υπόκεινται σε κατάλληλη διαδικασία αδειοδότησης που περιλαμβάνει την εγγραφή τους σε μητρώο καθώς και καθεστώς εποπτείας από αρμόδια αρχή.

(75) Η παρούσα οδηγία ρυθμίζει ορισμένες μόνο υποχρεώσεις των μεσιτών πιστώσεων σε σχέση με τους καταναλωτές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, επομένως, να παραμείνουν ελεύθερα να διατηρούν ή να θεσπίζουν πρόσθετες υποχρεώσεις για τους μεσίτες πιστώσεων, συμπεριλαμβανομένων των όρων υπό τους οποίους μεσίτης πιστώσεων μπορεί να λαμβάνει αμοιβή από καταναλωτή που προσφεύγει στις υπηρεσίες του.

(76) Η εκχώρηση των δικαιωμάτων του πιστωτικού φορέα που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης ή σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης δεν θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την επιδείνωση της θέσης του καταναλωτή. Ο καταναλωτής θα πρέπει επίσης να ενημερώνεται κατάλληλα όταν η σύμβαση πίστωσης ή η σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης εκχωρείται σε τρίτον. Ωστόσο, όταν ο αρχικός πιστωτικός φορέας, σε συμφωνία με τον εκδοχέα, εξακολουθεί να εξυπηρετεί την πίστωση έναντι του καταναλωτή, ο καταναλωτής δεν έχει σημαντικό συμφέρον να ενημερωθεί για την εκχώρηση. Κατά συνέπεια, τυχόν επιβολή απαίτησης σε επίπεδο Ένωσης να ενημερώνεται ο καταναλωτής για την εκχώρηση σε τέτοιες περιπτώσεις θα ήταν υπερβολική.

(77) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμείνουν ελεύθερα να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικούς κανόνες που προβλέπουν συλλογικές μορφές επικοινωνίας όταν αυτό απαιτείται για την αποτελεσματικότητα σύνθετων συναλλαγών, όπως οι τιτλοποιήσεις ή οι ρευστοποιήσεις περιουσιακών στοιχείων που πραγματοποιούνται κατά την αναγκαστική διοικητική εκκαθάριση τραπεζών.

(78) Οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε κατάλληλες και αποτελεσματικές διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών για τη διευθέτηση των διαφορών που απορρέουν από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία, με τη χρήση, όταν ενδείκνυται, υπαρχόντων οντοτήτων. Η εν λόγω πρόσβαση διασφαλίζεται ήδη από την οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[35] όσον αφορά τις σχετικές συμβατικές διαφορές. Ωστόσο, οι καταναλωτές θα πρέπει επίσης να έχουν πρόσβαση σε διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών σε περίπτωση προσυμβατικών διαφορών που αφορούν δικαιώματα και υποχρεώσεις που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία, για παράδειγμα, σε σχέση με τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών πριν από τη σύναψη της σύμβασης, τις συμβουλευτικές υπηρεσίες και την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας, καθώς και σε σχέση με τις πληροφορίες που παρέχονται από μεσίτες πιστώσεων οι οποίοι αμείβονται από τους πιστωτικούς φορείς και, ως εκ τούτου, δεν έχουν άμεση συμβατική σχέση με τους καταναλωτές. Οι εν λόγω διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και οι φορείς που τις παρέχουν θα πρέπει να πληρούν τις ποιοτικές απαιτήσεις της οδηγίας 2013/11/ΕΕ.

[35] Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 63).

(79) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίζουν τις αρμόδιες αρχές που είναι επιφορτισμένες με την εξασφάλιση της επιβολής της παρούσας οδηγίας και να εξασφαλίζουν ότι στις εν λόγω τις αρμόδιες αρχές ανατίθενται οι εξουσίες έρευνας και επιβολής και παρέχονται οι επαρκείς πόροι που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων τους. Οι αρμόδιες αρχές των διαφορετικών κρατών μελών θα πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους κάθε φορά που αυτό είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους βάσει της παρούσας οδηγίας.

(80) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κανόνες για κυρώσεις για παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και να εξασφαλίζουν την εφαρμογή τους. Αν και η επιλογή των κυρώσεων ανήκει στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών, οι προβλεπόμενες κυρώσεις θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

(81) Οι ισχύοντες εθνικοί κανόνες για τις κυρώσεις διαφέρουν σημαντικά σε ολόκληρη την Ένωση. Ιδίως, η δυνατότητα επιβολής αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών προστίμων στους εμπόρους που είναι υπεύθυνοι για εκτεταμένες παραβάσεις ή εκτεταμένες παραβάσεις με ενωσιακή διάσταση δεν διασφαλίζεται από όλα τα κράτη μέλη. Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι αρχές των κρατών μελών μπορούν να επιβάλλουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις όσον αφορά τις εκτεταμένες παραβάσεις και τις εκτεταμένες παραβάσεις με ενωσιακή διάσταση που αποτελούν αντικείμενο μέτρων συντονισμένης διερεύνησης και εφαρμογής σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2394 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[36], θα πρέπει να θεσπιστούν πρόστιμα ως στοιχείο των κυρώσεων για τις εν λόγω παραβάσεις. Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα πρόστιμα έχουν αποτρεπτικό αποτέλεσμα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίζουν στο εθνικό τους δίκαιο το μέγιστο πρόστιμο για τις εν λόγω παραβάσεις σε επίπεδο που ισούται τουλάχιστον με το 4 % του ετήσιου κύκλου εργασιών του πιστωτικού φορέα, του μεσίτη πιστώσεων ή του παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης στο οικείο κράτος μέλος ή στα οικεία κράτη μέλη. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εν λόγω έμποροι μπορεί να είναι όμιλος εταιρειών.

(82) Για να ενισχυθεί η διαφάνεια και η εμπιστοσύνη των καταναλωτών, η αρμόδια αρχή μπορεί να δημοσιοποιεί οποιαδήποτε διοικητική κύρωση επιβάλλεται σε περίπτωση παράβασης των μέτρων που έχουν θεσπιστεί κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, εκτός αν η δημοσιοποίηση αυτή ενδέχεται να διαταράξει σοβαρά τις χρηματοπιστωτικές αγορές ή να προκαλέσει δυσανάλογη ζημία στα εμπλεκόμενα μέρη.

(83) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η θέσπιση κοινών κανόνων για ορισμένες πτυχές των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την καταναλωτική πίστη, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, λαμβανομένων υπόψη των εξελίξεων στην αγορά υπό το πρίσμα της ψηφιοποίησης και του στόχου της διευκόλυνσης της διασυνοριακής παροχής πιστώσεων, αλλά μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας,

[36] Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2394 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 345 της 27.12.2017, σ. 1).

που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.

(84) Για την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, είναι σκόπιμο να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τις πρόσθετες παραδοχές για τον υπολογισμό της μεταβολής του συνολικού ετησίου πραγματικού επιτοκίου. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων, και οι διαβουλεύσεις αυτές να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου[37]. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

(85) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα[38], τα κράτη μέλη ανέλαβαν να συνοδεύουν, όταν αυτό δικαιολογείται, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα επεξηγείται η σχέση μεταξύ των επιμέρους διατάξεων της οδηγίας που μεταφέρεται στο εθνικό δίκαιο και των αντίστοιχων διατάξεων των πράξεων μεταφοράς. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί ότι η διαβίβαση τέτοιων εγγράφων είναι δικαιολογημένη.

(86) Λαμβανομένου υπόψη του αριθμού των τροποποιήσεων που χρειάζεται να πραγματοποιηθούν στην οδηγία 2008/48/ΕΚ λόγω της εξέλιξης του τομέα της καταναλωτικής πίστης και χάριν σαφήνειας της ενωσιακής νομοθεσίας, η εν λόγω οδηγία θα πρέπει να καταργηθεί και να αντικατασταθεί από την παρούσα οδηγία.

(87) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για τη συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία από την [*Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία: έξι μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο*]. Ωστόσο, λαμβανομένων υπόψη των δύσκολων οικονομικών συνθηκών λόγω της πανδημίας COVID-19 και των ιδιαίτερων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι πολύ μικρές, οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις, στις επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να παρασχεθεί επαρκής χρόνος για να προετοιμαστούν για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Ως εκ τούτου, όσον αφορά τις πολύ μικρές, τις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για τη συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία από την [*Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία: 18 μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο*].

(88) Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων κλήθηκε να γνωμοδοτήσει σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725[39] και εξέδωσε τη γνωμοδότησή του στις ΧΧ ΧΧΧΧ[40],

---

37 ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

38 ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

39 Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κοινό πλαίσιο για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την καταναλωτική πίστη υπό τη μορφή ορισμένων συμβάσεων πίστωσης για καταναλωτές και πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για καταναλωτές.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις συμβάσεις πίστωσης.

   Τα άρθρα 1, 2 και 3, τα άρθρα 5 έως 10, τα άρθρα 12 έως 23, τα άρθρα 26, 27 και 28, τα άρθρα 30 έως 33, το άρθρο 37 και τα άρθρα 39 έως 50 εφαρμόζονται επίσης στις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης, όταν οι εν λόγω υπηρεσίες δεν παρέχονται από πιστωτικό φορέα ή μεσίτη συμβάσεων.

2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις:

   α) συμβάσεις πίστωσης που εξασφαλίζονται είτε με υποθήκη είτε με άλλη παρόμοια εγγύηση που χρησιμοποιείται γενικά σε κράτος μέλος για ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, ή που εξασφαλίζονται βάσει δικαιώματος σχετιζόμενου με ακίνητα που προορίζονται για κατοικία·

   β) συμβάσεις πίστωσης σκοπός των οποίων είναι η απόκτηση ή η διατήρηση δικαιωμάτων ιδιοκτησίας επί εγγείου ιδιοκτησίας ή επί υπάρχοντος ή υπό κατασκευή κτιρίου·

   γ) συμβάσεις πίστωσης που αφορούν συνολικό ποσό πίστωσης μεγαλύτερο των 100 000 EUR·

   δ) συμβάσεις πίστωσης που χορηγούνται από εργοδότες στους εργαζομένους τους ως δευτερεύουσα δραστηριότητα είτε άτοκα είτε με συνολικά ετήσια ποσοστά επιβάρυνσης τα οποία είναι χαμηλότερα από εκείνα που επικρατούν στην αγορά και δεν προσφέρονται στο ευρύ κοινό·

   ε) συμβάσεις πίστωσης οι οποίες συνάπτονται με επιχειρήσεις επενδύσεων κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 σημείο 1) της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[41] ή με πιστωτικά ιδρύματα κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 σημείο 1) του κανονισμού

χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

40 …

41 Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

(ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[42] με σκοπό την παροχή της δυνατότητας σε επενδυτή να διενεργήσει συναλλαγή όσον αφορά ένα ή περισσότερα από τα χρηματοπιστωτικά μέσα που απαριθμούνται στο τμήμα Γ του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2014/65/ΕΕ, όταν η επιχείρηση επενδύσεων ή το πιστωτικό ίδρυμα που χορηγεί την πίστωση συμμετέχει στην εν λόγω συναλλαγή·

στ) συμβάσεις πίστωσης που απορρέουν από διακανονισμό που επιτεύχθηκε ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης δημόσιας αρχής·

ζ) συμβάσεις πίστωσης που αφορούν την προθεσμιακή πληρωμή υπάρχουσας οφειλής χωρίς επιβαρύνσεις·

η) συμβάσεις πίστωσης στις οποίες ο καταναλωτής καλείται να καταθέσει ενέχυρο στον πιστωτικό φορέα ως ασφάλεια και στις οποίες η ευθύνη του καταναλωτή περιορίζεται αυστηρά στο εν λόγω ενέχυρο·

θ) συμβάσεις πίστωσης που σχετίζονται με δάνεια χορηγούμενα σε περιορισμένο κοινό δυνάμει νομικής διάταξης για σκοπούς κοινής ωφελείας, με επιτόκιο χαμηλότερο από αυτό που επικρατεί στην αγορά ή άτοκα ή με άλλους όρους οι οποίοι είναι πιο ευνοϊκοί για τον καταναλωτή από αυτούς που επικρατούν στην αγορά·

ι) συμβάσεις πίστωσης που ισχύουν την [*Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία – έξι μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο*]· εντούτοις, τα άρθρα 23 και 24, το άρθρο 25 παράγραφος 1 δεύτερη περίοδος, το άρθρο 25 παράγραφος 2 και τα άρθρα 28 και 39 εφαρμόζονται σε όλες τις συμβάσεις πίστωσης αόριστης διάρκειας που ισχύουν την [*Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία έξι μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο*].

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 στοιχείο γ), η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις μη εξασφαλισμένες συμβάσεις πίστωσης που αφορούν συνολικό ποσό πίστωσης μεγαλύτερο των 100 000 EUR, όταν σκοπός των εν λόγω συμβάσεων πίστωσης είναι η ανακαίνιση ακινήτου που προορίζεται για κατοικία.

4. Στην περίπτωση των συμβάσεων πίστωσης υπό μορφή υπέρβασης, εφαρμόζονται μόνο τα άρθρα 1, 2 και 3, το άρθρο 25 και τα άρθρα 41 έως 50.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι μόνο τα άρθρα 1, 2 και 3, τα άρθρα 7 και 8, το άρθρο 11, το άρθρο 19, το άρθρο 20, το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως η) και ιβ), το άρθρο 21 παράγραφος 3, το άρθρο 23, το άρθρο 25 και τα άρθρα 28 έως 51 εφαρμόζονται στις συμβάσεις πίστωσης οι οποίες συνάπτονται από οργανισμό του οποίου μέλη μπορούν να είναι μόνο τα πρόσωπα που κατοικούν ή εργάζονται σε συγκεκριμένη περιοχή ή οι υπάλληλοι και οι συνταξιούχοι πρώην υπάλληλοι συγκεκριμένου εργοδότη, ή πρόσωπα τα οποία πληρούν άλλα κριτήρια οριζόμενα από το εθνικό δίκαιο ως βάση για την ύπαρξη κοινού δεσμού μεταξύ των μελών, και ο οποίος πληροί όλους τους ακόλουθους όρους:

α) ιδρύεται προς αμοιβαίο όφελος των μελών του·

[42] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

β) δεν παράγει κέρδη για άλλα πρόσωπα πλην των μελών του·

γ) πληροί κοινωνικό σκοπό δυνάμει του εθνικού δικαίου·

δ) παραλαμβάνει και διαχειρίζεται τις αποταμιεύσεις μόνο των μελών του και τους παρέχει πιστώσεις·

ε) παρέχει πιστώσεις βάσει συνολικού ετησίου πραγματικού επιτοκίου που είναι κατώτερο από αυτό που επικρατεί στην αγορά ή υπόκειται σε ανώτατο όριο το οποίο καθορίζεται από το εθνικό δίκαιο.

Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας τις συμβάσεις πίστωσης που συνάπτονται από οργανισμό του πρώτου εδαφίου, όταν η συνολική αξία όλων των υφιστάμενων συμβάσεων πίστωσης οι οποίες έχουν συναφθεί από τον οργανισμό είναι ασήμαντη σε σχέση με τη συνολική αξία όλων των υφιστάμενων συμβάσεων πίστωσης στο κράτος μέλος στο οποίο έχει την έδρα του ο οργανισμός και η συνολική αξία όλων των υφιστάμενων συμβάσεων πίστωσης που έχουν συναφθεί από όλους τους ανάλογους οργανισμούς του κράτους μέλους αυτού είναι μικρότερη του 1 % της συνολικής αξίας όλων των υφιστάμενων συμβάσεων πίστωσης που έχουν συναφθεί στο εν λόγω κράτος μέλος.

Τα κράτη μέλη επανεξετάζουν σε ετήσια βάση αν εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή κάθε εξαίρεσης κατά το δεύτερο εδάφιο και δρουν για την άρση της εξαίρεσης όταν κρίνουν ότι έχουν παύσει να πληρούνται οι εν λόγω όροι.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι μόνο τα άρθρα 1, 2 και 3, τα άρθρα 7 και 8, το άρθρο 11, το άρθρο 19, το άρθρο 20, το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως η), ιβ) και ιη), το άρθρο 21 παράγραφος 3, το άρθρο 23, το άρθρο 25, τα άρθρα 28 έως 38 και τα άρθρα 40 έως 50 εφαρμόζονται στις συμβάσεις πίστωσης που προβλέπουν ότι ο πιστωτικός φορέας και ο καταναλωτής θα συμφωνήσουν ρυθμίσεις για προθεσμιακή πληρωμή ή για μεθόδους εξόφλησης της πίστωσης, στις περιπτώσεις στις οποίες ο καταναλωτής βρίσκεται ήδη σε υπερημερία ως προς την αρχική σύμβαση πίστωσης και όταν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

α) οι ρυθμίσεις είναι πιθανόν να αποτρέψουν την ενδεχόμενη κίνηση νομικών διαδικασιών όσον αφορά την υπερημερία του καταναλωτή·

β) ο καταναλωτής δεν θα υπόκειται, με τη σύναψη των ρυθμίσεων, σε λιγότερο ευνοϊκούς όρους απ’ ό,τι με την αρχική σύμβαση πίστωσης.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για σκοπούς που δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής δραστηριότητάς του·

2) «πιστωτικός φορέας»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που χορηγεί ή υπόσχεται να χορηγήσει πίστωση στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής δραστηριότητάς του·

3) «σύμβαση πίστωσης»: σύμβαση δυνάμει της οποίας πιστωτικός φορέας χορηγεί ή υπόσχεται να χορηγήσει σε καταναλωτή πίστωση υπό μορφή προθεσμιακής πληρωμής, δανείου ή οποιασδήποτε άλλης παρόμοιας

χρηματοδοτικής διευκόλυνσης, με εξαίρεση τις συμβάσεις που συνάπτονται για τη συνεχή παροχή υπηρεσιών ή για την προμήθεια αγαθών του ίδιου είδους, σύμφωνα με τις οποίες ο καταναλωτής καταβάλλει με δόσεις το τίμημα για τις εν λόγω υπηρεσίες ή αγαθά κατά τη διάρκεια της παροχής τους·

4) «πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης»: υπηρεσίες που παρέχονται από πλατφόρμα συμμετοχικής χρηματοδότησης για τη διευκόλυνση της χορήγησης καταναλωτικών πιστώσεων·

5) «συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή»: το σύνολο των επιβαρύνσεων, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, των προμηθειών, των φόρων και των κάθε άλλου είδους αμοιβών, που καλείται να πληρώσει ο καταναλωτής σε σχέση με τη σύμβαση πίστωσης ή τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης και τις οποίες γνωρίζει ο πιστωτικός φορέας, στην περίπτωση των συμβάσεων πίστωσης, ή ο πάροχος των πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, στην περίπτωση των πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, πλην των συμβολαιογραφικών εξόδων· οι επιβαρύνσεις που σχετίζονται με συμπληρωματικές υπηρεσίες σχετικές με τη σύμβαση πίστωσης ή τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης περιλαμβάνονται επίσης στο συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή αν, επιπλέον, η σύναψη σύμβασης για τις εν λόγω συμπληρωματικές υπηρεσίες είναι υποχρεωτική για την έγκριση της πίστωσης ή για τη χορήγησή της υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που διαφημίζονται·

6) «συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό»: το άθροισμα του συνολικού ποσού της πίστωσης και του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή·

7) «συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο» ή «ΣΕΠΕ»: το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, εκφραζόμενο ως ετήσιο ποσοστό του συνολικού ποσού της πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των εξόδων που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 2·

8) «χρεωστικό επιτόκιο»: το επιτόκιο, εκφραζόμενο ως σταθερό ή κυμαινόμενο ποσοστό, το οποίο εφαρμόζεται σε ετήσια βάση στο ποσό της πίστωσης που έχει αναληφθεί·

9) «σταθερό χρεωστικό επιτόκιο»: το χρεωστικό επιτόκιο το οποίο ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης και ο καταναλωτής συμφωνούν στη σύμβαση πίστωσης ή στη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για ολόκληρη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης ή των πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, ή τα διάφορα χρεωστικά επιτόκια τα οποία ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης συμφωνούν στη σύμβαση πίστωσης ή στη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για τμηματικές περιόδους για τις οποίες τα χρεωστικά επιτόκια καθορίζονται αποκλειστικά από συγκεκριμένο σταθερό ποσοστό. Αν η σύμβαση πίστωσης ή η σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης δεν ορίζει όλα τα χρεωστικά επιτόκια, το χρεωστικό επιτόκιο θεωρείται σταθερό μόνο για τις τμηματικές περιόδους για τις οποίες τα χρεωστικά επιτόκια καθορίζονται αποκλειστικά από συγκεκριμένο σταθερό ποσοστό που συμφωνήθηκε κατά τη

σύναψη της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης·

10) «συνολικό ποσό της πίστωσης»: το ανώτατο όριο ή το σύνολο των ποσών που καθίστανται διαθέσιμα βάσει σύμβασης πίστωσης ή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης·

11) «σταθερό μέσο»: κάθε μέσο που επιτρέπει στον καταναλωτή να αποθηκεύει πληροφορίες απευθυνόμενες προσωπικά σε αυτόν, κατά τρόπο προσπελάσιμο για μελλοντική αναδρομή επί χρονικό διάστημα επαρκές για τους σκοπούς που εξυπηρετούν οι πληροφορίες και το οποίο επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών·

12) «μεσίτης πιστώσεων»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο δεν ενεργεί ως πιστωτικός φορέας ή συμβολαιογράφος και δεν συστήνει απλώς, άμεσα ή έμμεσα, έναν καταναλωτή σε έναν πιστωτικό φορέα και το οποίο, στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας, έναντι αμοιβής, η οποία μπορεί να είναι χρηματική ή να έχει οποιαδήποτε άλλη συμφωνημένη μορφή οικονομικού ανταλλάγματος:

α) προτείνει ή προσφέρει συμβάσεις πίστωσης σε καταναλωτές·

β) βοηθά τους καταναλωτές αναλαμβάνοντας προπαρασκευαστικές εργασίες ή άλλες προσυμβατικές διοικητικές διαδικασίες για τη σύναψη συμβάσεων πίστωσης πέραν των αναφερόμενων στο στοιχείο α)· ή

γ) συνάπτει συμβάσεις πίστωσης με καταναλωτές για λογαριασμό του πιστωτικού φορέα·

13) «πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης»: οι πληροφορίες που χρειάζεται ο καταναλωτής για να είναι σε θέση να συγκρίνει διαφορετικές προσφορές πίστωσης και να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με το αν θα συνάψει τη σύμβαση πίστωσης ή τη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης·

14) «κατάρτιση προφίλ»: οποιαδήποτε μορφή αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 4) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679·

15) «μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως»: κάθε μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο ε) της οδηγίας 2002/65/ΕΚ·

16) «πρακτική δέσμευσης»: η προσφορά ή η πώληση σύμβασης πίστωσης ή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης σε δέσμη με άλλα ξεχωριστά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες, όταν η σύμβαση πίστωσης ή οι πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης δεν διατίθεται χωριστά στον καταναλωτή·

17) «πρακτική ομαδοποίησης»: η προσφορά ή η πώληση σύμβασης πίστωσης ή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης σε δέσμη με άλλα ξεχωριστά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες, όταν η σύμβαση πίστωσης ή οι πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης διατίθενται και χωριστά στον καταναλωτή, αλλά όχι κατ' ανάγκη με τους ίδιους όρους ή προϋποθέσεις όπως όταν προσφέρεται ομαδοποιημένη με τα εν λόγω άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες·

18) «συμβουλευτικές υπηρεσίες»: προσωπικές συστάσεις προς καταναλωτή σε σχέση με μία ή περισσότερες συναλλαγές που σχετίζονται με συμβάσεις πίστωσης ή πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης και που συνιστούν χωριστή δραστηριότητα από τη χορήγηση της πίστωσης και από τις δραστηριότητες μεσίτη πιστώσεων όπως ορίζονται στο σημείο 12).

19) «δυνατότητα υπερανάληψης»: ρητή σύμβαση πίστωσης με την οποία πιστωτικός φορέας καθιστά διαθέσιμα σε καταναλωτή κεφάλαια που υπερβαίνουν το τρέχον υπόλοιπο του τρέχοντος λογαριασμού του καταναλωτή·

20) «υπέρβαση»: σιωπηρά αποδεκτή υπερανάληψη στο πλαίσιο της οποίας πιστωτικός φορέας καθιστά διαθέσιμα σε καταναλωτή κεφάλαια που υπερβαίνουν το τρέχον υπόλοιπο του τρέχοντος λογαριασμού του καταναλωτή ή τη συμφωνημένη δυνατότητα υπερανάληψης·

21) «συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης»: σύμβαση πίστωσης ή πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης όπου:

α) η οικεία πίστωση ή οι οικείες υπηρεσίες εξυπηρετούν αποκλειστικά τη χρηματοδότηση σύμβασης που αφορά την προμήθεια συγκεκριμένων αγαθών ή την παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας· και

β) οι δύο αυτές συμβάσεις συνιστούν αντικειμενικά μία οικονομική ενότητα· θεωρείται ότι υπάρχει οικονομική ενότητα όταν ο προμηθευτής του αγαθού ή ο πάροχος της υπηρεσίας χρηματοδοτεί ο ίδιος την πίστωση του καταναλωτή, ή, αν η πίστωση χρηματοδοτείται από τρίτο, όταν ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του προμηθευτή του αγαθού ή του παρόχου της υπηρεσίας για τη σύναψη ή την προετοιμασία της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, ή όταν τα συγκεκριμένα αγαθά ή η παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας καθορίζονται ρητά στη σύμβαση πίστωσης ή στις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης·

22) «πρόωρη εξόφληση»: η πλήρης ή μερική εκπλήρωση των υποχρεώσεων του καταναλωτή που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης ή πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης·

23) «πλατφόρμα συμμετοχικής χρηματοδότησης»: πλατφόρμα συμμετοχικής χρηματοδότησης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1503·

24) «ανακυκλούμενη πιστωτική διευκόλυνση»: μορφή σύμβασης πίστωσης που εκδίδεται από τον πιστωτικό φορέα η οποία παρέχει στον καταναλωτή τη δυνατότητα να αντλεί ή να αναλαμβάνει κεφάλαια, να εξοφλεί κεφάλαια και να αναλαμβάνει εκ νέου κεφάλαια·

25) «συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη»: εξατομικευμένη βοήθεια τεχνικής, νομικής ή ψυχολογικής φύσης που παρέχεται από ανεξάρτητους επαγγελματίες προς όφελος καταναλωτών που αντιμετωπίζουν ή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων.

Άρθρο 4

Μετατροπή των εκπεφρασμένων σε ευρώ ποσών σε εθνικό νόμισμα

1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη τα οποία μετατρέπουν τα εκπεφρασμένα σε ευρώ ποσά στο εθνικό τους νόμισμα, χρησιμοποιούν αρχικά στην εν λόγω μετατροπή τη συναλλαγματική ισοτιμία η οποία ισχύει κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να στρογγυλοποιούν τα ποσά που προκύπτουν από τη μετατροπή που αναφέρεται στην παράγραφο 1, υπό την προϋπόθεση ότι η στρογγυλοποίηση αυτή δεν υπερβαίνει τα 10 EUR.

Άρθρο 5

Υποχρέωση δωρεάν παροχής πληροφοριών στους καταναλωτές

Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση, όταν παρέχονται πληροφορίες στους καταναλωτές σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, να παρέχονται οι εν λόγω πληροφορίες δωρεάν.

Άρθρο 6

Απαγόρευση διακρίσεων

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για τη χορήγηση πίστωσης δεν εισάγουν διακρίσεις σε βάρος καταναλωτών που διαμένουν νόμιμα στην Ένωση λόγω της ιθαγένειας ή του τόπου διαμονής τους ή για οποιονδήποτε από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν οι εν λόγω καταναλωτές ζητούν, συνάπτουν ή διατηρούν σύμβαση πίστωσης ή πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης εντός της Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ Ή ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΕΤΟΧΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Άρθρο 7

Διαφήμιση και εμπορία συμβάσεων πίστωσης και πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης

Με την επιφύλαξη της οδηγίας 2005/29/ΕΚ, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση οι διαφημιστικές και εμπορικές ανακοινώσεις που αφορούν συμβάσεις πίστωσης ή πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης να είναι θεμιτές, σαφείς και μη παραπλανητικές. Απαγορεύονται διατυπώσεις στις εν λόγω διαφημιστικές και εμπορικές ανακοινώσεις που ενδέχεται να δημιουργήσουν ψευδείς προσδοκίες στον καταναλωτή όσον αφορά τη διαθεσιμότητα ή το κόστος της πίστωσης.

Άρθρο 8

Τυποποιημένες πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στη διαφήμιση των συμβάσεων πίστωσης και των πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση κάθε διαφήμιση για συμβάσεις πίστωσης ή πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης η οποία αναφέρει επιτόκιο ή οποιαδήποτε αριθμητικά στοιχεία που αφορούν το κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή να περιλαμβάνει τυποποιημένες πληροφορίες σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

   Η υποχρέωση αυτή δεν εφαρμόζεται όταν το εθνικό δίκαιο επιβάλλει την αναφορά του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου στις διαφημίσεις για συμβάσεις πίστωσης ή πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης που δεν αναφέρουν επιτόκιο ή οποιαδήποτε αριθμητικά στοιχεία που αφορούν το κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου.

2. Οι τυποποιημένες πληροφορίες είναι ευανάγνωστες ή μπορούν να ακουστούν ευκρινώς, ανάλογα με περίπτωση, και είναι προσαρμοσμένες στους τεχνικούς περιορισμούς του μέσου που χρησιμοποιείται για τη διαφήμιση και προσδιορίζουν με σαφή, ευσύνοπτο και ευδιάκριτο τρόπο, μέσω αντιπροσωπευτικού παραδείγματος, όλα τα ακόλουθα στοιχεία:

   α) το χρεωστικό επιτόκιο, σταθερό ή κυμαινόμενο ή και τα δύο, μαζί με πληροφορίες για τις τυχόν επιβαρύνσεις που περιλαμβάνονται στο συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή·

   β) το συνολικό ποσό της πίστωσης·

   γ) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο·

   δ) κατά περίπτωση, τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης ή των πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης·

   ε) στην περίπτωση πίστωσης υπό μορφή προθεσμιακής πληρωμής για συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες, την τιμή τοις μετρητοίς και το ποσό της τυχόν προκαταβολής·

   στ) κατά περίπτωση, το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό και το ποσό των δόσεων.

   Σε ειδικές και δικαιολογημένες περιπτώσεις στις οποίες το μέσο που χρησιμοποιείται για την κοινοποίηση των τυποποιημένων πληροφοριών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο δεν παρέχει τη δυνατότητα οπτικής απεικόνισης των πληροφοριών, τα στοιχεία ε) και στ) του εν λόγω εδαφίου δεν εφαρμόζονται.

3. Αν, για την έγκριση της πίστωσης ή για τη χορήγησή της υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που διαφημίζονται, είναι υποχρεωτική η σύναψη σύμβασης που αφορά συμπληρωματική υπηρεσία σχετική με τη σύμβαση πίστωσης ή τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης και το κόστος της εν λόγω υπηρεσίας δεν μπορεί να καθοριστεί εκ των προτέρων, οι τυποποιημένες πληροφορίες, μαζί με το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ), διευκρινίζουν με σαφή, ευσύνοπτο και ευδιάκριτο τρόπο την υποχρέωση σύναψης αυτής της σύμβασης.

Άρθρο 9

Γενικές πληροφορίες

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι σαφείς και κατανοητές γενικές πληροφορίες για τις συμβάσεις πίστωσης ή τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης διατίθενται, ανά πάσα στιγμή, στους καταναλωτές από τους πιστωτικούς φορείς ή,

κατά περίπτωση, από τους μεσίτες πιστώσεων ή τους παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου.

2. Οι γενικές πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α) τα στοιχεία ταυτότητας, τη γεωγραφική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του εκδότη των πληροφοριών·

β) τον σκοπό για τον οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί η πίστωση·

γ) την πιθανή διάρκεια των συμβάσεων πίστωσης ή των πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης·

δ) τα είδη του διαθέσιμου χρεωστικού επιτοκίου, με αναφορά του αν είναι σταθερό ή κυμαινόμενο ή και τα δύο, με σύντομη περιγραφή των χαρακτηριστικών του σταθερού και του κυμαινόμενου επιτοκίου, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών επιπτώσεων για τον καταναλωτή·

ε) αντιπροσωπευτικό παράδειγμα του συνολικού ποσού της πίστωσης, του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή, του συνολικού πληρωτέου από τον καταναλωτή ποσού και του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου·

στ) αναφορά των πιθανών επιπλέον εξόδων, που δεν περιλαμβάνονται στο συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, τα οποία συνδέονται με τη σύμβαση πίστωσης ή τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης·

ζ) το εύρος των διαφορετικών διαθέσιμων εναλλακτικών για την αποπληρωμή της πίστωσης στον πιστωτικό φορέα, συμπεριλαμβανομένων του αριθμού, της περιοδικότητας και του ποσού των τακτικών δόσεων αποπληρωμής·

η) περιγραφή των όρων που αφορούν άμεσα την πρόωρη εξόφληση·

θ) περιγραφή του δικαιώματος υπαναχώρησης·

ι) αναφορά των συμπληρωματικών υπηρεσιών που υποχρεούται να αγοράσει ο καταναλωτής προκειμένου να εγκριθεί η πίστωση ή να του χορηγηθεί υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που διαφημίζονται και, κατά περίπτωση, διευκρίνιση ότι οι συμπληρωματικές υπηρεσίες μπορούν να αγοραστούν από πάροχο διαφορετικό από τον πιστωτικό φορέα· και

ια) γενική προειδοποίηση σχετικά με τις πιθανές συνέπειες της μη τήρησης των υποχρεώσεων που συνδέονται με τη σύμβαση πίστωσης ή τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης.

Άρθρο 10

Πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να παρέχουν στον καταναλωτή τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τη σύγκριση των διαφορετικών προσφορών πριν από τη σύναψη της σύμβασης, ώστε ο καταναλωτής να μπορεί να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με το αν θα συνάψει σύμβαση πίστωσης ή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης βάσει των πιστωτικών όρων και προϋποθέσεων που προσφέρει ο

πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης και, κατά περίπτωση, των προτιμήσεων που έχει εκφράσει και των πληροφοριών που έχει παράσχει ο καταναλωτής. Οι εν λόγω πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης παρέχονται στον καταναλωτή τουλάχιστον μία ημέρα πριν δεσμευθεί από οποιαδήποτε σύμβαση ή προσφορά πίστωσης ή από οποιαδήποτε σύμβαση ή προσφορά παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση που οι πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο παρέχονται λιγότερο από μία ημέρα πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί από σύμβαση ή προσφορά πίστωσης ή από σύμβαση ή προσφορά παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα και, κατά περίπτωση, στον μεσίτη πιστώσεων ή στον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να υπενθυμίσουν στον καταναλωτή, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου, τη δυνατότητα υπαναχώρησης από τη σύμβαση πίστωσης ή τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για την υπαναχώρηση, σύμφωνα με το άρθρο 26. Η εν λόγω υπενθύμιση παρέχεται στον καταναλωτή το αργότερο μία ημέρα μετά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης ή την αποδοχή της σχετικής προσφοράς.

2. Οι πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρέχονται εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου μέσω του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης που παρατίθεται στο παράρτημα Ι. Όλες οι πληροφορίες που παρέχονται στο έντυπο είναι εξίσου ευδιάκριτες. Ο πιστωτικός φορέας θεωρείται ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών της παρούσας παραγράφου και του άρθρου 3 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2002/65/ΕΚ αν έχει παράσχει τις τυποποιημένες ευρωπαϊκές πληροφορίες καταναλωτικής πίστης.

3. Οι πληροφορίες που παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν όλα τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το είδος της πίστωσης·

β) τα στοιχεία ταυτότητας, τη γεωγραφική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του πιστωτικού φορέα, καθώς και, κατά περίπτωση, τα στοιχεία ταυτότητας, τη γεωγραφική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του διαμεσολαβούντος μεσίτη πιστώσεων και του παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης·

γ) το συνολικό ποσό της πίστωσης και τους όρους που διέπουν τις αναλήψεις·

δ) τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης ή των πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης·

ε) στην περίπτωση πίστωσης υπό μορφή προθεσμιακής πληρωμής για συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και στην περίπτωση συνδεδεμένων συμβάσεων πίστωσης, τα συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και την τιμή τους τοις μετρητοίς·

στ) το χρεωστικό επιτόκιο ή όλα τα χρεωστικά επιτόκια αν εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, τους όρους που διέπουν την εφαρμογή κάθε χρεωστικού επιτοκίου και, αν είναι διαθέσιμα,

κάθε δείκτη ή επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται σε κάθε αρχικό χρεωστικό επιτόκιο, καθώς και τις περιόδους, τους όρους και τις διαδικασίες για την τροποποίηση κάθε χρεωστικού επιτοκίου·

ζ) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο και το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό, με αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που αναφέρει όλες τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του εν λόγω επιτοκίου· όταν ο καταναλωτής έχει πληροφορήσει τον πιστωτικό φορέα ή τον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για ένα ή περισσότερα συστατικά στοιχεία της πίστωσης που προτιμά, όπως η διάρκεια της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης και το συνολικό ποσό της πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης λαμβάνει υπόψη τα στοιχεία αυτά·

η) όταν η σύμβαση πίστωσης ή οι πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης προβλέπουν διαφορετικούς τρόπους ανάληψης με διαφορετικές επιβαρύνσεις ή χρεωστικά επιτόκια και ο πιστωτικός φορέας χρησιμοποιεί την παραδοχή του παραρτήματος IV μέρος II στοιχείο β), αναφορά ότι άλλοι μηχανισμοί ανάληψης για το εν λόγω είδος σύμβασης πίστωσης ή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα υψηλότερα συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια·

θ) το ποσό, τον αριθμό και την περιοδικότητα των καταβολών που πρέπει να πραγματοποιηθούν από τον καταναλωτή και, κατά περίπτωση, τη σειρά με την οποία θα κατανεμηθούν οι καταβολές στα διαφορετικά τρέχοντα υπόλοιπα στα οποία εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια για τους σκοπούς της εξόφλησης·

ι) κατά περίπτωση, τις επιβαρύνσεις για την τήρηση ενός ή περισσότερων υποχρεωτικών λογαριασμών για την καταγραφή τόσο των καταβολών όσο και των αναλήψεων, τις επιβαρύνσεις για τη χρήση μέσου πληρωμής τόσο για τις καταβολές όσο και για τις αναλήψεις, καθώς και κάθε άλλη επιβάρυνση που προκύπτει από τη σύμβαση πίστωσης ή τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης, και τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να τροποποιηθούν οποιεσδήποτε από τις επιβαρύνσεις αυτές·

ια) κατά περίπτωση, τα έξοδα που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής σε συμβολαιογράφο κατά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης·

ιβ) την τυχόν υποχρέωση σύναψης σύμβασης συμπληρωματικής υπηρεσίας σχετικής με τη σύμβαση πίστωσης ή τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης, όταν η σύναψη της εν λόγω σύμβασης είναι υποχρεωτική για την έγκριση της πίστωσης ή για τη χορήγησή της υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που διαφημίζονται·

ιγ) το εφαρμοστέο επιτόκιο υπερημερίας και τις ρυθμίσεις για την προσαρμογή του, και, κατά περίπτωση, τις καταβλητέες επιβαρύνσεις λόγω αθέτησης υποχρέωσης·

ιδ) προειδοποίηση για τις συνέπειες της παράλειψης ή της καθυστέρησης πληρωμών·

ιε) κατά περίπτωση, τις απαιτούμενες εγγυήσεις·

ιστ) την ύπαρξη δικαιώματος υπαναχώρησης·

ιζ) το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης, και, κατά περίπτωση, τις πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα και τον τρόπο καθορισμού της αποζημίωσης αυτής·

ιη) το δικαίωμα του καταναλωτή να λάβει άμεση και δωρεάν ενημέρωση για το αποτέλεσμα έρευνας σε βάση δεδομένων για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής του ικανότητας, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2·

ιθ) το δικαίωμα του καταναλωτή, όπως ορίζεται στην παράγραφο 8, να λάβει, κατόπιν αίτησής του και δωρεάν, αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης πίστωσης ή του σχεδίου σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι ο πιστωτικός φορέας, κατά τον χρόνο της αίτησης, είναι πρόθυμος να προβεί στη σύναψη της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης με τον καταναλωτή·

κ) κατά περίπτωση, αναφορά ότι η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ·

κα) κατά περίπτωση, το χρονικό διάστημα κατά το οποίο δεσμεύεται ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης από τις πληροφορίες τις οποίες έχει παράσχει πριν από τη σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με το παρόν άρθρο·

κβ) τη δυνατότητα προσφυγής σε εξωδικαστικό μηχανισμό προσφυγής και έννομης προστασίας για τον καταναλωτή και τις μεθόδους πρόσβασης σ' αυτόν.

Όταν η σύμβαση πίστωσης ή οι πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης αναφέρονται σε δείκτη αναφοράς όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 3) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[43], ο πιστωτικός φορέας ή, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης κοινοποιεί στον καταναλωτή το όνομα του εν λόγω δείκτη αναφοράς και του διαχειριστή του και τις δυνητικές επιπτώσεις τους στους καταναλωτές σε χωριστό έγγραφο, το οποίο μπορεί να επισυνάπτεται στο έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης.

4. Ταυτόχρονα με την παροχή του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης στον καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης παρέχουν στον καταναλωτή το έντυπο τυποποιημένης ευρωπαϊκής επισκόπησης καταναλωτικής πίστης που παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙ, το οποίο περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες που παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης:

[43] Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις ή για τη μέτρηση της απόδοσης επενδυτικών κεφαλαίων, και για την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2014/17/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014 (ΕΕ L 171 της 29.6.2016, σ. 1).

α) το συνολικό ποσό της πίστωσης·

β) τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης·

γ) το χρεωστικό επιτόκιο ή όλα τα χρεωστικά επιτόκια αν ισχύουν διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις·

δ) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο και το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό·

ε) στην περίπτωση πίστωσης υπό μορφή προθεσμιακής πληρωμής για συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και στην περίπτωση συνδεδεμένων συμβάσεων πίστωσης, τα συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και την τιμή τους τοις μετρητοίς·

στ) τα έξοδα σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών.

5. Οι πληροφορίες που εμφανίζονται στο έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης και στο έντυπο τυποποιημένης ευρωπαϊκής επισκόπησης καταναλωτικής πίστης συνάδουν μεταξύ τους. Είναι ευανάγνωστες και προσαρμοσμένες στους τεχνικούς περιορισμούς του μέσου στο οποίο εμφανίζονται. Οι πληροφορίες εμφανίζονται με επαρκή και κατάλληλο τρόπο στους διάφορους διαύλους.

Κάθε πρόσθετη πληροφορία που ενδεχομένως παρέχει στον καταναλωτή ο πιστωτικός φορέας, παρέχεται σε χωριστό έγγραφο, το οποίο μπορεί να επισυνάπτεται στο έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης ή στο έντυπο τυποποιημένης ευρωπαϊκής επισκόπησης καταναλωτικής πίστης.

6. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3, στις περιπτώσεις επικοινωνιών με φωνητική τηλεφωνία κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 παράγραφος 3 της οδηγίας 2002/65/ΕΚ, η περιγραφή των βασικών χαρακτηριστικών της χρηματοοικονομικής υπηρεσίας που πρέπει να παρέχεται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο β) δεύτερη περίπτωση της εν λόγω οδηγίας περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία που προβλέπει η παράγραφος 3 στοιχεία γ), δ), ε), στ) και θ) του παρόντος άρθρου, μαζί με το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο με τη βοήθεια αντιπροσωπευτικού παραδείγματος και το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό.

7. Αν η σύμβαση έχει συναφθεί κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή με χρήση μέσου επικοινωνίας εξ αποστάσεως το οποίο δεν επιτρέπει την παροχή των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης παρέχουν στον καταναλωτή το έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης ή το έντυπο τυποποιημένης ευρωπαϊκής επισκόπησης καταναλωτικής πίστης αμέσως μετά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

8. Κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, επιπλέον του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης και του εντύπου τυποποιημένης ευρωπαϊκής επισκόπησης καταναλωτικής πίστης, παρέχουν στον καταναλωτή δωρεάν αντίγραφο του σχεδίου

σύμβασης πίστωσης ή του σχεδίου σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι ο πιστωτικός φορέας, κατά τον χρόνο της αίτησης, είναι πρόθυμος να προβεί στη σύναψη της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης με τον καταναλωτή.

9. Στην περίπτωση σύμβασης πίστωσης ή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης στο πλαίσιο της οποίας τα ποσά που καταβάλλει ο καταναλωτής δεν οδηγούν σε άμεση αντίστοιχη απόσβεση του συνολικού ποσού της πίστωσης, αλλά χρησιμοποιούνται για την ανασύσταση του κεφαλαίου κατά τις περιόδους και υπό τους όρους που προβλέπονται στη σύμβαση πίστωσης, στη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης ή σε συμπληρωματική σύμβαση, ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης περιλαμβάνουν στις πληροφορίες που παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 1 σαφή και ευσύνοπτη δήλωση ότι οι εν λόγω συμβάσεις πίστωσης ή πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης δεν προβλέπουν εγγύηση εξόφλησης του συνολικού ποσού της πίστωσης που αναλαμβάνεται βάσει της σύμβασης πίστωσης ή των πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, εκτός αν δίνεται ρητά τέτοια εγγύηση.

10. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στους προμηθευτές αγαθών ή υπηρεσιών που ενεργούν ως μεσίτες πιστώσεων στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της υποχρέωσης του πιστωτικού φορέα ή, κατά περίπτωση, του μεσίτη πιστώσεων ή του παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να διασφαλίζει την παροχή στον καταναλωτή των πληροφοριών πριν από τη σύναψη της σύμβασης που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 11

Πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης όσον αφορά τις συμβάσεις πίστωσης που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 5 ή 6

1. Για τις συμβάσεις πίστωσης που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 5 ή 6, οι πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1, κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου, παρέχονται εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου μέσω του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης που παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ. Όλες οι πληροφορίες που παρέχονται στο εν λόγω έντυπο είναι εξίσου ευδιάκριτες. Ο πιστωτικός φορέας θεωρείται ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών της παρούσας παραγράφου και του άρθρου 3 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2002/65/ΕΚ αν έχει παράσχει τις ευρωπαϊκές πληροφορίες καταναλωτικής πίστης.

2. Για τις συμβάσεις πίστωσης που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 5 ή 6, οι πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1, κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου, προσδιορίζουν όλα τα ακόλουθα στοιχεία:

   α) το είδος της πίστωσης·

   β) τα στοιχεία ταυτότητας, τη γεωγραφική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του πιστωτικού φορέα, καθώς και, κατά περίπτωση, τα στοιχεία ταυτότητας, τη γεωγραφική διεύθυνση, τον

αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του διαμεσολαβούντος μεσίτη πιστώσεων·

γ) το συνολικό ποσό της πίστωσης·

δ) τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης·

ε) το χρεωστικό επιτόκιο και τους όρους που διέπουν την εφαρμογή του εν λόγω επιτοκίου, κάθε δείκτη ή επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται στο αρχικό χρεωστικό επιτόκιο, τις επιβαρύνσεις που εφαρμόζονται από τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης πίστωσης και, κατά περίπτωση, τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να μεταβληθούν οι επιβαρύνσεις αυτές·

στ) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο, μέσω αντιπροσωπευτικών παραδειγμάτων που αναφέρουν όλες τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του εν λόγω επιτοκίου·

ζ) το ποσό, τον αριθμό και την περιοδικότητα των καταβολών που πρέπει να πραγματοποιηθούν από τον καταναλωτή και, κατά περίπτωση, τη σειρά με την οποία θα κατανεμηθούν οι καταβολές στα διαφορετικά τρέχοντα υπόλοιπα στα οποία εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια για τους σκοπούς της εξόφλησης·

η) τους όρους και τη διαδικασία καταγγελίας της σύμβασης πίστωσης·

θ) το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης, και, κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα και τον τρόπο καθορισμού της αποζημίωσης αυτής·

ι) κατά περίπτωση, αναφορά ότι ο καταναλωτής μπορεί να κληθεί να εξοφλήσει στο ακέραιο το ποσό της πίστωσης ανά πάσα στιγμή·

ια) το εφαρμοστέο επιτόκιο υπερημερίας και τις ρυθμίσεις για την προσαρμογή του, και, κατά περίπτωση, τις καταβλητέες επιβαρύνσεις λόγω αθέτησης υποχρέωσης·

ιβ) το δικαίωμα του καταναλωτή να λάβει άμεση και δωρεάν ενημέρωση για το αποτέλεσμα έρευνας σε βάση δεδομένων για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής του ικανότητας, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2·

ιγ) κατά περίπτωση, αναφορά ότι η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ·

ιδ) κατά περίπτωση, το χρονικό διάστημα κατά το οποίο δεσμεύεται ο πιστωτικός φορέας από τις πληροφορίες τις οποίες έχει παράσχει πριν από τη σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με το παρόν άρθρο·

ιε) τη δυνατότητα προσφυγής σε εξωδικαστικό μηχανισμό προσφυγής και έννομης προστασίας για τον καταναλωτή και τις μεθόδους πρόσβασης σ' αυτόν.

3. Ταυτόχρονα με την παροχή του εντύπου ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης στον καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων παρέχουν στον καταναλωτή το έντυπο τυποποιημένης ευρωπαϊκής επισκόπησης καταναλωτικής πίστης που παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙ.

4. Οι πληροφορίες που εμφανίζονται στο έντυπο ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης και στο έντυπο ευρωπαϊκής επισκόπησης καταναλωτικής

πίστης συνάδουν μεταξύ τους. Είναι ευανάγνωστες και προσαρμοσμένες στους τεχνικούς περιορισμούς του μέσου στο οποίο εμφανίζονται. Οι πληροφορίες εμφανίζονται με επαρκή και κατάλληλο τρόπο στους διάφορους διαύλους.

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, στις περιπτώσεις επικοινωνιών με φωνητική τηλεφωνία κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 παράγραφος 3 της οδηγίας 2002/65/ΕΚ, η περιγραφή των βασικών χαρακτηριστικών της χρηματοοικονομικής υπηρεσίας που πρέπει να παρέχεται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο β) δεύτερη περίπτωση της εν λόγω οδηγίας περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία γ) έως στ) και ιβ) του παρόντος άρθρου.

6. Κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων, επιπλέον των ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης και του εντύπου τυποποιημένης ευρωπαϊκής επισκόπησης καταναλωτικής πίστης, παρέχουν στον καταναλωτή δωρεάν αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης πίστωσης, υπό την προϋπόθεση ότι ο πιστωτικός φορέας, κατά τον χρόνο της αίτησης, είναι πρόθυμος να προβεί στη σύναψη της σύμβασης πίστωσης με τον καταναλωτή.

7. Αν η σύμβαση έχει συναφθεί κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή με χρήση μέσου επικοινωνίας εξ αποστάσεως το οποίο δεν επιτρέπει την παροχή των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, ο πιστωτικός φορέας παρέχει στον καταναλωτή το έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης και το έντυπο τυποποιημένης ευρωπαϊκής επισκόπησης καταναλωτικής πίστης αμέσως μετά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης.

8. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στους προμηθευτές αγαθών ή υπηρεσιών που ενεργούν ως μεσίτες πιστώσεων στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της υποχρέωσης του πιστωτικού φορέα ή, κατά περίπτωση, του μεσίτη πιστώσεων να διασφαλίζει την παροχή στον καταναλωτή των πληροφοριών πριν από τη σύναψη της σύμβασης που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 12

Επαρκείς εξηγήσεις

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πιστωτικοί φορείς και, κατά περίπτωση, οι μεσίτες πιστώσεων και οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης υποχρεούνται να παρέχουν επαρκείς εξηγήσεις στον καταναλωτή σχετικά με τις προτεινόμενες συμβάσεις πίστωσης ή τις προτεινόμενες πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης και τις τυχόν συμπληρωματικές υπηρεσίες, ούτως ώστε ο καταναλωτής να είναι σε θέση να αξιολογήσει αν οι προτεινόμενες συμβάσεις πίστωσης ή οι προτεινόμενες πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης και οι προτεινόμενες συμπληρωματικές υπηρεσίες προσαρμόζονται στις ανάγκες και στην οικονομική του κατάσταση. Οι εξηγήσεις περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία:

   α) τις πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 10, 11 και 38·

   β) τα βασικά χαρακτηριστικά της προτεινόμενης σύμβασης πίστωσης, των προτεινόμενων πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης ή των προτεινόμενων συμπληρωματικών υπηρεσιών·

   γ) τις συγκεκριμένες επιπτώσεις που μπορεί να έχουν για τον καταναλωτή η προτεινόμενη σύμβαση πίστωσης, οι προτεινόμενες πιστωτικές υπηρεσίες

συμμετοχικής χρηματοδότησης ή οι προτεινόμενες συμπληρωματικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων της παράλειψης ή της καθυστέρησης πληρωμών εκ μέρους του καταναλωτή·

δ) όταν οι συμπληρωματικές υπηρεσίες προσφέρονται ομαδοποιημένες με σύμβαση πίστωσης ή πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης, αν κάθε επιμέρους συστατικό στοιχείο μπορεί να καταγγελθεί χωριστά και τις συνέπειες της εν λόγω καταγγελίας για τον καταναλωτή.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να προσαρμόζουν την απαίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο παρέχονται οι εξηγήσεις και τον βαθμό στον οποίο παρέχονται στα ακόλουθα:

α) τις συνθήκες της κατάστασης στο πλαίσιο της οποίας προσφέρεται η πίστωση·

β) το πρόσωπο στο οποίο προσφέρεται η πίστωση·

γ) τη φύση της προσφερόμενης πίστωσης.

Άρθρο 13

Εξατομικευμένες προσφορές βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας

Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στους πιστωτικούς φορείς, στους μεσίτες πιστώσεων και στους παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να ενημερώνουν τους καταναλωτές όταν τους προσφέρεται εξατομικευμένη προσφορά που βασίζεται σε κατάρτιση προφίλ ή σε άλλα είδη αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗΣ, ΣΥΜΒΑΣΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΛΗΤΗ ΠΩΛΗΣΗ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

Άρθρο 14

Πρακτικές δέσμευσης και ομαδοποίησης

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν τις πρακτικές ομαδοποίησης, αλλά απαγορεύουν τις πρακτικές δέσμευσης.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 και με την επιφύλαξη της εφαρμογής του δικαίου περί ανταγωνισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στους πιστωτικούς φορείς ή τους παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να ζητούν από τον καταναλωτή να ανοίξει ή να τηρεί λογαριασμό πληρωμών ή ταμιευτηρίου, όταν μοναδικός σκοπός του εν λόγω λογαριασμού είναι ένας από τους ακόλουθους:

α) η σώρευση κεφαλαίου για την εξόφληση της πίστωσης·

β) η εξυπηρέτηση της πίστωσης·

γ) η συγκέντρωση από κοινού πόρων για τη λήψη της πίστωσης·

δ) η παροχή πρόσθετης ασφάλειας στον πιστωτικό φορέα για την περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 και με την επιφύλαξη της εφαρμογής του δικαίου περί ανταγωνισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν τις πρακτικές δέσμευσης όταν ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης μπορεί να αποδείξει στην αρμόδια αρχή ότι τα δεσμευμένα προϊόντα ή κατηγορίες προϊόντων που προσφέρονται, με όρους και προϋποθέσεις παρόμοιες μεταξύ τους, έχουν ως αποτέλεσμα σαφές πλεονέκτημα για τους καταναλωτές λαμβανομένων δεόντως υπόψη της διαθεσιμότητας και των τιμών των σχετικών προϊόντων που προσφέρονται στην αγορά.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στους πιστωτικούς φορείς ή τους παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να ζητούν από τον καταναλωτή να διατηρεί σχετικό ασφαλιστήριο όσον αφορά τη σύμβαση πίστωσης ή τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης, λαμβανομένων υπόψη των ζητημάτων αναλογικότητας. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης υποχρεούται να κάνει δεκτό ασφαλιστήριο από πάροχο διαφορετικό εκείνου που προτιμά, όταν το επίπεδο εγγύησης του εν λόγω ασφαλιστηρίου είναι αντίστοιχο εκείνου που πρότεινε ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, χωρίς να τροποποιούνται οι όροι της προσφερόμενης πίστωσης στον καταναλωτή.

Άρθρο 15

Συναγόμενη συμφωνία για την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πιστωτικοί φορείς, οι μεσίτες πιστώσεων και οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης δεν συνάγουν τη συμφωνία του καταναλωτή για την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών που παρουσιάζονται μέσω προκαθορισμένων επιλογών. Οι προκαθορισμένες επιλογές περιλαμβάνουν τα προεπιλεγμένα τετραγωνίδια.

2. Η συμφωνία του καταναλωτή για την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών που παρουσιάζονται μέσω τετραγωνιδίων παρέχεται με σαφή θετική πράξη η οποία συνιστά ελεύθερη, συγκεκριμένη, ρητή και εν πλήρει επιγνώσει ένδειξη ότι αποδέχεται το περιεχόμενο και την ουσία που συνδέονται με τα τετραγωνίδια.

Άρθρο 16

Συμβουλευτικές υπηρεσίες

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων και ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να ενημερώνουν ρητά τον καταναλωτή, στο πλαίσιο συγκεκριμένης συναλλαγής, για το αν παρέχονται ή μπορούν να παρασχεθούν συμβουλευτικές υπηρεσίες στον καταναλωτή.

2. Τα κράτη μέλη απαιτούν ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων και ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, πριν από την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών ή τη σύναψη σύμβασης για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών, να παρέχουν στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου:

α) αναφορά του αν η σύσταση θα βασίζεται μόνο στο δικό τους φάσμα προϊόντων ή σε ευρύ φάσμα προϊόντων από ολόκληρη την αγορά σύμφωνα με την παράγραφο 3 στοιχείο γ).

β) κατά περίπτωση, αναφορά του ποσού της αμοιβής που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες ή, αν το ποσό της εν λόγω αμοιβής δεν μπορεί να καθοριστεί κατά τον χρόνο της παροχής των πληροφοριών, αναφορά του τρόπου υπολογισμού του.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) του πρώτου εδαφίου μπορούν να παρέχονται στον καταναλωτή με τη μορφή πρόσθετων πληροφοριών πριν από τη σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο.

3. Όταν παρέχονται συμβουλευτικές υπηρεσίες σε καταναλωτές, τα κράτη μέλη απαιτούν από τους πιστωτικούς φορείς και, κατά περίπτωση, τους μεσίτες πιστώσεων ή τους παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης:

α) να λαμβάνουν τις απολύτως αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με την οικονομική κατάσταση, τις προτιμήσεις και τους στόχους του καταναλωτή που σχετίζονται με τη σύμβαση πίστωσης ή τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης, προκειμένου ο πιστωτικός φορέας, ο μεσίτης πιστώσεων ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να προτείνει συμβάσεις πίστωσης ή πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης κατάλληλες για τον καταναλωτή·

β) να αξιολογούν την οικονομική κατάσταση και τις ανάγκες του καταναλωτή με βάση τις πληροφορίες που αναφέρονται στο στοιχείο α), οι οποίες είναι επίκαιρες κατά τον χρόνο της αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη εύλογες παραδοχές όσον αφορά τους κινδύνους για την οικονομική κατάσταση του καταναλωτή κατά τη διάρκεια της προτεινόμενης σύμβασης πίστωσης ή των προτεινόμενων συμβάσεων πίστωσης ή των προτεινόμενων πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης·

γ) να λαμβάνουν υπόψη επαρκώς μεγάλο αριθμό συμβάσεων πίστωσης ή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης στο φάσμα προϊόντων τους και, στη βάση αυτή, να προτείνουν μία ή περισσότερες συμβάσεις πίστωσης ή πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης από το εν λόγω φάσμα προϊόντων που να είναι κατάλληλες για τις ανάγκες, την οικονομική και την προσωπική κατάσταση του καταναλωτή·

δ) να ενεργούν προς το συμφέρον του καταναλωτή·

ε) να χορηγούν στον καταναλωτή εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου το περιεχόμενο των προτάσεων που του υπέβαλαν.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαγορεύουν τη χρήση των όρων «συμβουλές» και «σύμβουλος» ή παρόμοιων όρων όταν οι συμβουλευτικές υπηρεσίες διατίθενται στο εμπόριο και παρέχονται στους καταναλωτές από πιστωτικούς φορείς ή, κατά περίπτωση, από μεσίτες πιστώσεων ή παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

Όταν τα κράτη μέλη δεν απαγορεύουν τη χρήση των όρων «συμβουλές» και «σύμβουλος», επιβάλλουν τους ακόλουθους όρους για τη χρήση των όρων «ανεξάρτητες συμβουλές» ή «ανεξάρτητος σύμβουλος» από τους πιστωτικούς

φορείς, μεσίτες πιστώσεων ή παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης που παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες:

α) οι πιστωτικοί φορείς και, κατά περίπτωση, οι μεσίτες πιστώσεων ή οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης λαμβάνουν υπόψη επαρκώς μεγάλο αριθμό συμβάσεων πίστωσης που διατίθενται στην αγορά·

β) οι μεσίτες πιστώσεων δεν αμείβονται για τις εν λόγω συμβουλευτικές υπηρεσίες από έναν ή περισσότερους πιστωτικούς φορείς.

Το στοιχείο β) του δεύτερου εδαφίου εφαρμόζεται μόνο όταν ο αριθμός των ενδιαφερόμενων πιστωτικών φορέων είναι μικρότερος από την πλειονότητα της αγοράς.

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν αυστηρότερες απαιτήσεις για τη χρήση των όρων «ανεξάρτητες συμβουλές» ή «ανεξάρτητος σύμβουλος» από τους πιστωτικούς φορείς και, κατά περίπτωση, τους μεσίτες πιστώσεων ή τους παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

5. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στους πιστωτικούς φορείς και, κατά περίπτωση, στους μεσίτες πιστώσεων ή στους παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να προειδοποιούν τον καταναλωτή όταν μια σύμβαση πίστωσης ή πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης ενδέχεται να προκαλέσουν συγκεκριμένο κίνδυνο για τον καταναλωτή λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής του κατάστασης.

6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι συμβουλευτικές υπηρεσίες παρέχονται μόνο από πιστωτικούς φορείς και, κατά περίπτωση, από μεσίτες πιστώσεων ή παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

Τα κράτη μέλη μπορούν, κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, να επιτρέπουν σε άλλα πρόσωπα πλην εκείνων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο να παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες όταν πληρούται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) οι συμβουλευτικές υπηρεσίες παρέχονται παρεμπιπτόντως στο πλαίσιο επαγγελματικής δραστηριότητας η οποία ρυθμίζεται από νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις ή από κώδικα δεοντολογίας που δεν απαγορεύουν την παροχή των υπηρεσιών αυτών·

β) οι συμβουλευτικές υπηρεσίες παρέχονται στο πλαίσιο της διαχείρισης υπαρχουσών οφειλών από διαχειριστές αφερεγγυότητας και η εν λόγω δραστηριότητα διαχείρισης ρυθμίζεται από νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις·

γ) οι συμβουλευτικές υπηρεσίες παρέχονται στο πλαίσιο της διαχείρισης υπαρχουσών οφειλών από παρόχους δημόσιων ή εθελοντικών συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη που δεν λειτουργούν σε εμπορική βάση·

δ) οι συμβουλευτικές υπηρεσίες παρέχονται από πρόσωπα εξουσιοδοτημένα και εποπτευόμενα από αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 17

Απαγόρευση των αυτόκλητων πωλήσεων πιστώσεων

Τα κράτη μέλη απαγορεύουν κάθε πώληση πίστωσης σε καταναλωτές χωρίς προηγούμενη αίτηση και ρητή συμφωνία τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο 18

Υποχρέωση αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση, πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης ή σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, ο πιστωτικός φορέας ή, κατά περίπτωση, ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να προβαίνει σε ενδελεχή αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται προς το συμφέρον του καταναλωτή, προκειμένου να αποφευχθούν ανεύθυνες πρακτικές δανεισμού και υπερχρέωση, και λαμβάνει δεόντως υπόψη τους παράγοντες που σχετίζονται με την επαλήθευση της προοπτικής του καταναλωτή να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του βάσει της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

2. Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας διενεργείται με βάση κατάλληλες και ακριβείς πληροφορίες για το εισόδημα και τις δαπάνες, καθώς και τις άλλες χρηματοπιστωτικές και οικονομικές συνθήκες του καταναλωτή οι οποίες είναι αναγκαίες και αναλογικές, όπως αποδεικτικά εισοδημάτων ή άλλων πηγών αποπληρωμής, πληροφορίες σχετικά με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού ή πληροφορίες σχετικά με άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Οι πληροφορίες λαμβάνονται από σχετικές εσωτερικές ή εξωτερικές πηγές, συμπεριλαμβανομένου του καταναλωτή και, εφόσον απαιτείται, βάσει έρευνας σε βάση δεδομένων του άρθρου 19.

   Οι πληροφορίες που λαμβάνονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο επαληθεύονται κατάλληλα, μεταξύ άλλων, αν είναι αναγκαίο, μέσω χρήσης δικαιολογητικών που παρέχονται από ανεξάρτητα εξακριβώσιμες πηγές.

3. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση ο πιστωτικός φορέας ή, κατά περίπτωση, ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να θεσπίσει διαδικασίες για την αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και να τεκμηριώνει και να διατηρεί τις εν λόγω διαδικασίες.

   Τα κράτη μέλη επιβάλλουν επίσης την υποχρέωση ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να τεκμηριώνει και να διατηρεί τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης καθιστά την πίστωση διαθέσιμη στον καταναλωτή μόνο όταν το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας δείχνει ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση πίστωσης ή τη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης είναι πιθανόν να εκπληρωθούν με τον τρόπο που προβλέπεται από την εν λόγω σύμβαση.

   Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, αν το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας δείχνει ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση πίστωσης ή τη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης είναι πιθανόν να εκπληρωθούν με τον τρόπο που προβλέπεται από

την εν λόγω σύμβαση, ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης μπορεί κατ' εξαίρεση να καθιστά την πίστωση διαθέσιμη στον καταναλωτή σε συγκεκριμένες και πλήρως δικαιολογημένες περιστάσεις.

5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν πιστωτικός φορέας ή πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης συνάπτει σύμβαση πίστωσης ή σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης με καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης δεν ακυρώνει ούτε τροποποιεί στη συνέχεια τη σύμβαση πίστωσης ή τη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης εις βάρος του καταναλωτή για τον λόγο ότι η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας δεν διεξήχθη σωστά. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται όταν αποδεικνύεται ότι ο καταναλωτής εν γνώσει του παρέλειψε ή παραποίησε τις πληροφορίες που παρείχε στον πιστωτικό φορέα ή τον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 2.

6. Όταν η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας περιλαμβάνει τη χρήση κατάρτισης προφίλ ή άλλης αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα:

   α) να ζητήσει και να εξασφαλίσει ανθρώπινη παρέμβαση εκ μέρους του πιστωτικού φορέα ή του παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για την επανεξέταση της απόφασης·

   β) να ζητήσει και να λάβει από τον πιστωτικό φορέα ή τον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης σαφή εξήγηση της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη λογική και τους κινδύνους που ενέχει η αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τη σημασία και τις επιπτώσεις της στην απόφαση·

   γ) να εκφράσει την άποψή του και να αμφισβητήσει την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας και την απόφαση.

7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν απορρίπτεται η αίτηση πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση τον καταναλωτή για την απόρριψη και, κατά περίπτωση, για το γεγονός ότι η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας βασίζεται σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων.

8. Όταν τα μέρη συμφωνούν να αλλάξουν το συνολικό ποσό της πίστωσης μετά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης υποχρεούται να επαναξιολογήσει την πιστοληπτική ικανότητα του καταναλωτή βάσει επικαιροποιημένων πληροφοριών πριν από την έγκριση οποιασδήποτε σημαντικής αύξησης του συνολικού ποσού της πίστωσης.

9. Τα κράτη μέλη των οποίων η νομοθεσία επιβάλλει την υποχρέωση στους πιστωτικούς φορείς ή στους παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να αξιολογούν την πιστοληπτική ικανότητα των καταναλωτών βάσει έρευνας στη σχετική βάση δεδομένων μπορούν να διατηρήσουν την απαίτηση αυτή.

Άρθρο 19

Βάσεις δεδομένων

1. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει, στην περίπτωση διασυνοριακής πίστωσης, την πρόσβαση των πιστωτικών φορέων και των παρόχων πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης των άλλων κρατών μελών στις βάσεις δεδομένων που χρησιμοποιούνται σ' αυτό το κράτος μέλος για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των καταναλωτών. Οι όροι πρόσβασης στις εν λόγω βάσεις δεδομένων δεν εισάγουν διακρίσεις.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται τόσο στις δημόσιες όσο και στις ιδιωτικές βάσεις δεδομένων.

3. Οι βάσεις δεδομένων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιέχουν τουλάχιστον πληροφορίες σχετικά με τις υπερήμερες οφειλές των καταναλωτών.

4. Όταν αίτηση πίστωσης απορρίπτεται βάσει έρευνας σε βάση δεδομένων της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα ή στον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να ενημερώσει τον καταναλωτή, αμέσως και δωρεάν, για το αποτέλεσμα της εν λόγω έρευνας και τα στοιχεία της συγκεκριμένης βάσης δεδομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΙΣΤΩΣΗΣ

Άρθρο 20

Μορφή της σύμβασης πίστωσης και της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση οι συμβάσεις πίστωσης ή οι συμβάσεις παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να καταρτίζονται εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου και να παρέχεται σε όλα τα συμβαλλόμενα μέρη αντίγραφο της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν εθνικούς κανόνες σχετικά με το κύρος της σύναψης συμβάσεων πίστωσης ή συμβάσεων παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης οι οποίοι συνάδουν με το ενωσιακό δίκαιο.

Άρθρο 21

Πληροφορίες που πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στη σύμβαση πίστωσης ή στη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση η σύμβαση πίστωσης ή η σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να περιλαμβάνει με τρόπο σαφή και ευσύνοπτο όλα τα ακόλουθα στοιχεία:

   α) το είδος της πίστωσης·

   β) τα στοιχεία ταυτότητας, τις γεωγραφικές διευθύνσεις, τους αριθμούς τηλεφώνου και τις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των

συμβαλλόμενων μερών, καθώς και, κατά περίπτωση, τα στοιχεία ταυτότητας και τη γεωγραφική διεύθυνση του διαμεσολαβούντος μεσίτη πιστώσεων ή του παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης·

γ) το συνολικό ποσό της πίστωσης και τους όρους που διέπουν τις αναλήψεις·

δ) τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης·

ε) στην περίπτωση πίστωσης υπό μορφή προθεσμιακής πληρωμής για συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και στην περίπτωση συνδεδεμένων συμβάσεων πίστωσης, τα συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και την τιμή τους τοις μετρητοίς·

στ) το χρεωστικό επιτόκιο ή όλα τα χρεωστικά επιτόκια αν εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, τους όρους που διέπουν την εφαρμογή κάθε χρεωστικού επιτοκίου και, εφόσον είναι διαθέσιμα, κάθε δείκτη ή επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται σε κάθε αρχικό χρεωστικό επιτόκιο, καθώς και τις περιόδους, τους όρους και τις διαδικασίες για την τροποποίηση κάθε χρεωστικού επιτοκίου·

ζ) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο και το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό, υπολογιζόμενο κατά τον χρόνο της σύναψης της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης και αναφορά όλων των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό αυτό·

η) το ποσό, τον αριθμό και την περιοδικότητα των καταβολών που πρέπει να πραγματοποιηθούν από τον καταναλωτή και, κατά περίπτωση, τη σειρά με την οποία θα κατανεμηθούν οι καταβολές στα διαφορετικά τρέχοντα υπόλοιπα στα οποία εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια για τους σκοπούς της εξόφλησης·

θ) όταν πρόκειται για την απόσβεση του κεφαλαίου σύμβασης πίστωσης ή σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης καθορισμένης διάρκειας, το δικαίωμα του καταναλωτή να λαμβάνει, κατόπιν αίτησής του και δωρεάν, οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, απόσπασμα λογαριασμού με τη μορφή πίνακα χρεολυσίων·

ι) όταν υπάρχει καταβολή επιβαρύνσεων και τόκων χωρίς απόσβεση κεφαλαίου, κατάσταση που δείχνει τις περιόδους και τους όρους καταβολής των τόκων και των τυχόν σχετικών περιοδικών και μη περιοδικών επιβαρύνσεων·

ια) κατά περίπτωση, τις επιβαρύνσεις για την τήρηση ενός ή περισσότερων υποχρεωτικών λογαριασμών για την καταγραφή τόσο των καταβολών όσο και των αναλήψεων, τις επιβαρύνσεις για τη χρήση μέσου πληρωμής τόσο για τις καταβολές όσο και για τις αναλήψεις, καθώς και κάθε άλλη επιβάρυνση που προκύπτει από τη σύμβαση πίστωσης ή τη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, και τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να τροποποιηθούν οι επιβαρύνσεις αυτές·

ιβ) το εφαρμοστέο επιτόκιο υπερημερίας που ισχύει κατά τον χρόνο της σύναψης της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης και τις ρυθμίσεις για την προσαρμογή του, και, κατά περίπτωση, τις καταβλητέες επιβαρύνσεις λόγω αθέτησης υποχρέωσης·

ιγ) προειδοποίηση για τις συνέπειες της παράλειψης ή της καθυστέρησης πληρωμών·

ιδ) κατά περίπτωση, ενημέρωση σχετικά με την υποχρέωση καταβολής συμβολαιογραφικής αμοιβής·

ιε) κατά περίπτωση, τις απαιτούμενες εγγυήσεις και ασφάλειες·

ιστ) την ύπαρξη ή την ανυπαρξία δικαιώματος υπαναχώρησης, την προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το εν λόγω δικαίωμα και τους άλλους όρους που διέπουν την άσκησή του, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με την υποχρέωση του καταναλωτή που ορίζεται στο άρθρο 26 παράγραφος 3 στοιχείο β) να καταβάλει το αναληφθέν κεφάλαιο και τους τόκους, και το ποσό των καταβλητέων τόκων ανά ημέρα·

ιζ) πληροφορίες για τα δικαιώματα που ορίζονται στο άρθρο 27 καθώς και για τους όρους άσκησης των δικαιωμάτων αυτών·

ιη) το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης που ορίζεται στο άρθρο 29, τη διαδικασία πρόωρης εξόφλησης, καθώς και, κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα και τον τρόπο καθορισμού της αποζημίωσης αυτής·

ιθ) τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για την άσκηση του δικαιώματος καταγγελίας της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης·

κ) τη δυνατότητα προσφυγής σε εξωδικαστικό μηχανισμό προσφυγής και έννομης προστασίας για τον καταναλωτή και τις μεθόδους πρόσβασης σ' αυτόν·

κα) κατά περίπτωση, τους άλλους συμβατικούς όρους και προϋποθέσεις·

κβ) κατά περίπτωση, το όνομα και τη διεύθυνση της αρμόδιας εποπτικής αρχής.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο είναι ευανάγνωστες και προσαρμοσμένες ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνικοί περιορισμοί του μέσου στο οποίο εμφανίζονται. Οι πληροφορίες εμφανίζονται με επαρκή και κατάλληλο τρόπο στους διάφορους διαύλους.

2. Όταν εφαρμόζεται η παράγραφος 1 στοιχείο θ), ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης διαθέτουν στον καταναλωτή, δωρεάν και οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, απόσπασμα λογαριασμού με τη μορφή πίνακα χρεολυσίων.

Ο πίνακας χρεολυσίων που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο περιλαμβάνει τις οφειλόμενες καταβολές καθώς και τις περιόδους και τους όρους για την καταβολή των σχετικών ποσών.

Ο πίνακας χρεολυσίων περιλαμβάνει επίσης ανάλυση κάθε καταβολής ούτως ώστε να παρουσιάζονται η απόσβεση κεφαλαίου, ο τόκος που υπολογίζεται βάσει του χρεωστικού επιτοκίου και, κατά περίπτωση, οι τυχόν πρόσθετες επιβαρύνσεις.

Όταν το χρεωστικό επιτόκιο δεν είναι σταθερό ή οι συμπληρωματικές επιβαρύνσεις είναι δυνατόν να μεταβληθούν βάσει της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, στον πίνακα χρεολυσίων επισημαίνεται, με σαφή και ευσύνοπτο τρόπο, ότι τα δεδομένα του

πίνακα ισχύουν μόνο έως ότου επέλθει μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου ή των εν λόγω επιβαρύνσεων κατά τα οριζόμενα στη σύμβαση πίστωσης ή στη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

3. Στην περίπτωση σύμβασης πίστωσης ή σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης στο πλαίσιο της οποίας οι καταβολές που πραγματοποιεί ο καταναλωτής δεν οδηγούν σε άμεση αντίστοιχη απόσβεση του συνολικού ποσού της πίστωσης, αλλά χρησιμοποιούνται για την ανασύσταση του κεφαλαίου κατά τις περιόδους και υπό τους όρους που προβλέπονται στη σύμβαση πίστωσης, στη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης ή σε συμπληρωματική σύμβαση, η σύμβαση πίστωσης ή η σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης περιλαμβάνουν, επιπλέον των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, σαφή και ευσύνοπτη δήλωση ότι οι εν λόγω συμβάσεις πίστωσης ή συμβάσεις παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης δεν προβλέπουν εγγύηση εξόφλησης του συνολικού ποσού της πίστωσης που αναλαμβάνεται βάσει της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, εκτός αν δίνεται ρητά τέτοια εγγύηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Άρθρο 22

Πληροφορίες σχετικά με την τροποποίηση της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης

Χωρίς να θίγονται οι άλλες υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, πριν από την τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης κοινοποιεί στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) σαφή περιγραφή των προτεινόμενων τροποποιήσεων και, κατά περίπτωση, της ανάγκης συγκατάθεσης του καταναλωτή ή των τροποποιήσεων που επήλθαν δυνάμει νόμου·

β) το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των εν λόγω τροποποιήσεων·

γ) τα μέσα προσφυγής που έχει στη διάθεσή του ο καταναλωτής όσον αφορά τις εν λόγω τροποποιήσεις·

δ) την προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να υποβληθεί τέτοια προσφυγή·

ε) το όνομα και τη διεύθυνση της αρμόδιας αρχής στην οποία μπορεί να υποβληθεί η προσφυγή.

Άρθρο 23

Μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα ή στον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να ενημερώνει τον

καταναλωτή για κάθε μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου, πριν από την έναρξη ισχύος της μεταβολής.

Η ενημέρωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο περιλαμβάνει το ποσό των καταβολών μετά την έναρξη ισχύος του νέου χρεωστικού επιτοκίου, και, αν υπάρχει μεταβολή του αριθμού ή της περιοδικότητας των καταβολών, πληροφορίες σχετικά με τη μεταβολή αυτή.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, η ενημέρωση που αναφέρεται στην εν λόγω παράγραφο μπορεί να παρέχεται περιοδικά στον καταναλωτή, αν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) τα μέρη έχουν συμφωνήσει για την εν λόγω περιοδική ενημέρωση στη σύμβαση πίστωσης ή στη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης·

β) η μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου οφείλεται σε μεταβολή επιτοκίου αναφοράς·

γ) το νέο επιτόκιο αναφοράς δημοσιοποιείται κατάλληλα·

δ) οι πληροφορίες σχετικά με το νέο επιτόκιο αναφοράς είναι επίσης διαθέσιμες στις εγκαταστάσεις του πιστωτικού φορέα ή του παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΥΠΕΡΑΝΑΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΒΑΣΗ

Άρθρο 24

Δυνατότητες υπερανάληψης

1. Όταν έχει χορηγηθεί πίστωση με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να ενημερώνει τακτικά τον καταναλωτή, καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, μέσω αποσπασμάτων λογαριασμού, γραπτών ή επί άλλου σταθερού μέσου, τα οποία περιλαμβάνουν τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) την ακριβή περίοδο την οποία αφορά το απόσπασμα λογαριασμού·

β) τα αναληφθέντα ποσά και τις ημερομηνίες των αναλήψεων·

γ) το υπόλοιπο από το προηγούμενο απόσπασμα λογαριασμού και την ημερομηνία αυτού·

δ) το νέο υπόλοιπο·

ε) τις ημερομηνίες και τα ποσά των καταβολών που πραγματοποιήθηκαν από τον καταναλωτή·

στ) το εφαρμοσθέν χρεωστικό επιτόκιο·

ζ) οποιεσδήποτε επιβληθείσες επιβαρύνσεις·

η) κατά περίπτωση, το ελάχιστο καταβλητέο από τον καταναλωτή ποσό.

2. Όταν έχει χορηγηθεί πίστωση με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να ενημερώνει τον καταναλωτή, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου, για τις αυξήσεις του

χρεωστικού επιτοκίου ή οποιωνδήποτε καταβλητέων επιβαρύνσεων, πριν από την έναρξη ισχύος της οικείας μεταβολής.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, η ενημέρωση που αναφέρεται στο εν λόγω εδάφιο μπορεί να παρέχεται περιοδικά στον καταναλωτή, με τον τρόπο που προβλέπεται στην παράγραφο 1, όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) τα μέρη έχουν συμφωνήσει για την εν λόγω περιοδική ενημέρωση στη σύμβαση πίστωσης·

β) η μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου οφείλεται σε μεταβολή επιτοκίου αναφοράς·

γ) το νέο επιτόκιο αναφοράς δημοσιοποιείται κατάλληλα·

δ) οι πληροφορίες σχετικά με το νέο επιτόκιο αναφοράς είναι επίσης διαθέσιμες στις εγκαταστάσεις του πιστωτικού φορέα.

Άρθρο 25

Υπέρβαση

1. Στην περίπτωση σύμβασης ανοίγματος τρέχοντος λογαριασμού, όταν υπάρχει η δυνατότητα να επιτραπεί στον καταναλωτή υπέρβαση, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να περιλαμβάνει τις σχετικές πληροφορίες στην εν λόγω σύμβαση, επιπλέον των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 στοιχείο ε). Ο πιστωτικός φορέας σε κάθε περίπτωση παρέχει στον καταναλωτή τις πληροφορίες αυτές εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου σε τακτική βάση.

2. Στην περίπτωση σημαντικής υπέρβασης η οποία διαρκεί περισσότερο από έναν μήνα, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση τον καταναλωτή, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου, για όλα τα ακόλουθα:

α) το γεγονός της υπέρβασης·

β) το σχετικό ποσό·

γ) το χρεωστικό επιτόκιο·

δ) τις τυχόν εφαρμοζόμενες κυρώσεις, επιβαρύνσεις ή τόκους υπερημερίας.

Επιπλέον, σε περίπτωση τακτικών υπερβάσεων, ο πιστωτικός φορέας προσφέρει στον καταναλωτή συμβουλευτικές υπηρεσίες, όταν είναι διαθέσιμες, ή ανακατευθύνει τον καταναλωτή προς συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη.

3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των τυχόν κανόνων του εθνικού δικαίου που επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να προσφέρει άλλου είδους πιστωτικό προϊόν όταν η διάρκεια της υπέρβασης είναι σημαντική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗ, ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΡΗ ΕΞΟΦΛΗΣΗ

Άρθρο 26

Δικαίωμα υπαναχώρησης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση πίστωσης ή τη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης χωρίς υποχρέωση αιτιολογίας εντός προθεσμίας 14 ημερολογιακών ημερών.

Η προθεσμία υπαναχώρησης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο αρχίζει είτε από:

α) την ημέρα σύναψης της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης· είτε από

β) την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής παραλαμβάνει τους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης και τις πληροφορίες κατά τα άρθρα 20 και 21, αν η ημέρα αυτή είναι μεταγενέστερη από την ημερομηνία στην οποία αναφέρεται το στοιχείο α) του παρόντος εδαφίου.

Η προθεσμία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο θεωρείται ότι έχει τηρηθεί αν η κοινοποίηση της παραγράφου 3 στοιχείο α) αποσταλεί από τον καταναλωτή στον πιστωτικό φορέα ή στον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας.

2. Αν, στην περίπτωση συνδεδεμένης σύμβασης πίστωσης, η εθνική νομοθεσία που ισχύει την [*ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας*] προβλέπει ήδη ότι δεν μπορούν να διατεθούν στον καταναλωτή κεφάλαια πριν από την παρέλευση συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, τα κράτη μέλη μπορούν, κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, να προβλέπουν ότι η προθεσμία που αναφέρεται στην εν λόγω παράγραφο μπορεί να μειωθεί στο συγκεκριμένο αυτό χρονικό διάστημα με ρητή αίτηση του καταναλωτή.

3. Αν ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης, προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

α) ενημερώνει είτε τον πιστωτικό φορέα είτε τον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρείχε ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης κατά το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχείο ιστ), εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου, εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 1·

β) καταβάλλει είτε στον πιστωτικό φορέα είτε στον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης το κεφάλαιο και τους δεδουλευμένους τόκους επί του κεφαλαίου αυτού από την ημερομηνία ανάληψης της πίστωσης έως την ημερομηνία εξόφλησης του κεφαλαίου, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και το αργότερο εντός 30 ημερολογιακών ημερών από την αποστολή της κοινοποίησης του στοιχείου α).

Οι τόκοι που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο β) υπολογίζονται με βάση το συμφωνηθέν χρεωστικό επιτόκιο. Ο πιστωτικός φορέας ή πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης δεν δικαιούται άλλη αποζημίωση από τον καταναλωτή στην περίπτωση υπαναχώρησης, εκτός από αποζημίωση για τα μη επιστρεφόμενα τέλη που τυχόν κατέβαλε ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης σε οποιαδήποτε δημόσια διοικητική υπηρεσία.

4. Αν ο πιστωτικός φορέας, ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης ή τρίτος βάσει συμφωνίας μεταξύ του εν λόγω τρίτου και του πιστωτικού φορέα ή του παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής

χρηματοδότησης παρέχει συμπληρωματική υπηρεσία σχετική με τη σύμβαση πίστωσης ή τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης, ο καταναλωτής δεν δεσμεύεται πλέον ως προς τη σύμβαση συμπληρωματικής υπηρεσίας αν ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης από τη σύμβαση πίστωσης ή από τη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

5. Αν ο καταναλωτής έχει δικαίωμα υπαναχώρησης βάσει των παραγράφων 1, 3 και 4 του παρόντος άρθρου, δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας 2002/65/ΕΚ.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι παράγραφοι 1 έως 4 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις πίστωσης ή στις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης οι οποίες σύμφωνα με εθνικό δίκαιο πρέπει να συνάπτονται μέσω συμβολαιογράφου, υπό την προϋπόθεση ότι ο συμβολαιογράφος επιβεβαιώνει ότι ο καταναλωτής έχει τα δικαιώματα που προβλέπονται στα άρθρα 10 και 11 και στα άρθρα 20 και 21.

7. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των τυχόν κανόνων του εθνικού δικαίου που ορίζουν προθεσμία κατά τη διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να αρχίσει η εκτέλεση της σύμβασης.

Άρθρο 27

Συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι καταναλωτής ο οποίος έχει ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης βάσει του ενωσιακού δικαίου από σύμβαση παροχής αγαθών ή υπηρεσιών δεν δεσμεύεται πλέον από τυχόν συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης.

2. Αν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που καλύπτονται από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης δεν παρασχεθούν ή παρασχεθούν εν μέρει μόνο, ή αν δεν πληρούν τους όρους της σύμβασης παροχής τους, ο καταναλωτής δικαιούται να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα ή του παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, εφόσον έχει στραφεί κατά του προμηθευτή, αλλά έχει αποτύχει να λάβει από αυτόν την ικανοποίηση την οποία δικαιούται δυνάμει του νόμου ή της σύμβασης παροχής των αγαθών ή υπηρεσιών. Τα κράτη μέλη καθορίζουν την έκταση και τους όρους άσκησης των σχετικών ένδικων βοηθημάτων.

3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των τυχόν εθνικών κανόνων που ορίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης είναι από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνος για οποιαδήποτε αξίωση του καταναλωτή κατά του προμηθευτή όταν η αγορά των αγαθών ή των υπηρεσιών από τον προμηθευτή έχει χρηματοδοτηθεί με σύμβαση πίστωσης ή με πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης.

Άρθρο 28

Συμβάσεις πίστωσης ή συμβάσεις παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης αόριστης διάρκειας

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να καταγγείλει σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας ή σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης αόριστης διάρκειας ανά πάσα στιγμή και χωρίς επιβάρυνση, εκτός αν τα μέρη έχουν συμφωνήσει προθεσμία προειδοποίησης. Η προθεσμία αυτή δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης μπορεί, αν έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση πίστωσης ή στη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, να καταγγείλει σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας ή σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης αόριστης διάρκειας, παρέχοντας στον καταναλωτή προειδοποίηση τουλάχιστον δύο μηνών εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης μπορεί, αν έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση πίστωσης ή στη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης και για αντικειμενικά δικαιολογημένους λόγους, να θέτει τέρμα στο δικαίωμα του καταναλωτή να προβαίνει σε αναλήψεις πιστώσεων από σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας. Ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης ενημερώνει τον καταναλωτή για τον εν λόγω τερματισμό και τους σχετικούς λόγους εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου, αν είναι δυνατόν πριν από τον τερματισμό και το αργότερο αμέσως μετά απ' αυτόν, εκτός αν η παροχή των πληροφοριών αυτών απαγορεύεται από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο ή αντιβαίνει σε στόχους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας.

Άρθρο 29

Πρόωρη εξόφληση

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής δικαιούται ανά πάσα στιγμή να προβεί σε πρόωρη εξόφληση. Στις περιπτώσεις αυτές, ο καταναλωτής δικαιούται μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης, η οποία συνίσταται στους τόκους και τις επιβαρύνσεις για το εναπομένον διάστημα της σύμβασης. Κατά τον υπολογισμό της μείωσης αυτής, λαμβάνονται υπόψη όλες οι επιβαρύνσεις που επιβάλλονται στον καταναλωτή από τον πιστωτικό φορέα.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης, ο πιστωτικός φορέας δικαιούται εύλογη και αντικειμενικά δικαιολογημένη αποζημίωση για το τυχόν κόστος που συνδέεται άμεσα με την πρόωρη εξόφληση της πίστωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η πρόωρη εξόφληση επέρχεται εντός χρονικού διαστήματος για το οποίο το χρεωστικό επιτόκιο είναι σταθερό.

   Η αποζημίωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1 % του ποσού της πίστωσης που υπόκειται σε πρόωρη εξόφληση, όταν το χρονικό διάστημα μεταξύ της πρόωρης εξόφλησης και της συμφωνημένης λήξης της σύμβασης πίστωσης υπερβαίνει το ένα έτος. Όταν το χρονικό αυτό διάστημα δεν υπερβαίνει το ένα έτος, η αποζημίωση δεν υπερβαίνει το 0,5 % του ποσού της πίστωσης που υπόκειται σε πρόωρη εξόφληση.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας δεν δικαιούται την αποζημίωση της παραγράφου 2 όταν πληρούται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

   α) η εξόφληση έχει πραγματοποιηθεί βάσει ασφαλιστηρίου συμβολαίου προοριζόμενου να παρέχει εγγύηση εξόφλησης της πίστωσης·

   β) η πίστωση χορηγείται με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης·

   γ) η εξόφληση επέρχεται εντός χρονικού διαστήματος για το οποίο το χρεωστικό επιτόκιο δεν είναι σταθερό.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι:

α) ο πιστωτικός φορέας δικαιούται την αποζημίωση της παραγράφου 2 μόνο υπό την προϋπόθεση ότι το ποσό της πρόωρης εξόφλησης υπερβαίνει το όριο που ορίζεται στο εθνικό δίκαιο, το οποίο δεν υπερβαίνει τα 10 000 EUR εντός οποιασδήποτε περιόδου 12 μηνών·

β) ο πιστωτικός φορέας μπορεί, κατ' εξαίρεση, να αξιώνει υψηλότερη αποζημίωση, αν ο πιστωτικός φορέας μπορεί να αποδείξει ότι η ζημία που υπέστη λόγω της πρόωρης εξόφλησης υπερβαίνει το ποσό που καθορίζεται κατά την παράγραφο 2.

5. Αν η αποζημίωση που αξιώνει ο πιστωτικός φορέας υπερβαίνει τη ζημία που πράγματι υπέστη λόγω της πρόωρης εξόφλησης, ο καταναλωτής δικαιούται αντίστοιχη μείωση.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, η ζημία συνίσταται στη διαφορά μεταξύ του αρχικά συμφωνηθέντος επιτοκίου και του επιτοκίου με το οποίο ο πιστωτικός φορέας μπορεί να δανείσει στην αγορά το ποσό που υπόκειται σε πρόωρη εξόφληση κατά τον χρόνο της εν λόγω εξόφλησης, λαμβάνεται δε συναφώς υπόψη ο αντίκτυπος της πρόωρης εξόφλησης στα διοικητικά έξοδα.

6. Η αποζημίωση της παραγράφου 2 δεν υπερβαίνει σε καμία περίπτωση το ποσό των τόκων που θα είχε καταβάλει ο καταναλωτής κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της πρόωρης εξόφλησης και της συμφωνημένης ημερομηνίας λήξης της πιστωτικής σύμβασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IX

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ

Άρθρο 30

Υπολογισμός του συνολικού ετησίου πραγματικού επιτοκίου

1. Το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο υπολογίζεται σύμφωνα με τον μαθηματικό τύπο που παρατίθεται στο μέρος Ι του παραρτήματος IV. Ισούται, σε ετήσια βάση, με την παρούσα αξία όλων των μελλοντικών ή τρεχουσών υποχρεώσεων (αναλήψεων, εξοφλήσεων και επιβαρύνσεων) που έχουν συμφωνηθεί από τον πιστωτικό φορέα ή τον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης και τον καταναλωτή.

2. Για τον υπολογισμό του συνολικού ετησίου πραγματικού επιτοκίου, προσδιορίζεται το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, χωρίς να συνυπολογίζονται οι καταβλητέες από τον καταναλωτή επιβαρύνσεις λόγω παράβασης οποιασδήποτε από τις υποχρεώσεις του βάσει της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης και τα επιπλέον της τιμής αγοράς έξοδα που οφείλει να καταβάλλει κατά την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, είτε αγοράζει με πίστωση είτε τοις μετρητοίς.

Τα έξοδα για την τήρηση λογαριασμού για την καταγραφή τόσο των καταβολών όσο και των αναλήψεων, τα έξοδα για τη χρήση μέσου πληρωμής τόσο για τις καταβολές όσο και για τις αναλήψεις, καθώς και τα λοιπά έξοδα που σχετίζονται με τις καταβολές συμπεριλαμβάνονται στο συνολικό κόστος της πίστωσης για τον

καταναλωτή, εκτός αν το άνοιγμα του λογαριασμού είναι προαιρετικό και τα έξοδα του λογαριασμού έχουν προσδιοριστεί σαφώς και αυτοτελώς στη σύμβαση πίστωσης, στη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης ή σε οποιαδήποτε άλλη σύμβαση που έχει συναφθεί με τον καταναλωτή.

3. Ο υπολογισμός του συνολικού ετησίου πραγματικού επιτοκίου γίνεται βάσει της παραδοχής ότι η σύμβαση πίστωσης ή η σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης θα παραμείνει σε ισχύ για ολόκληρη τη συμφωνημένη διάρκειά της και ότι ο πιστωτικός φορέας ή ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης και ο καταναλωτής θα εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με τους όρους και κατά τις ημερομηνίες που έχουν καθοριστεί στη σύμβαση πίστωσης ή στη σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

4. Στην περίπτωση των συμβάσεων πίστωσης ή των συμβάσεων παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης που περιέχουν ρήτρες οι οποίες επιτρέπουν διακυμάνσεις του χρεωστικού επιτοκίου ή διακυμάνσεις ορισμένων επιβαρύνσεων που περιλαμβάνονται στο συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο το ύψος των οποίων δεν μπορεί να προσδιοριστεί επακριβώς κατά τον χρόνο του υπολογισμού, το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο υπολογίζεται βάσει της παραδοχής ότι το χρεωστικό επιτόκιο και οι λοιπές επιβαρύνσεις θα παραμείνουν σταθερά σε σχέση με το αρχικό τους επίπεδο και θα παραμείνουν εφαρμοστέα έως τη λήξη της σύμβασης πίστωσης ή της σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

5. Αν είναι αναγκαίο, για τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου μπορούν να χρησιμοποιούνται οι πρόσθετες παραδοχές που καθορίζονται στο παράρτημα IV μέρος II.

Αν οι παραδοχές που καθορίζονται στο παρόν άρθρο και στο παράρτημα IV μέρος II δεν επαρκούν για τον ομοιόμορφο υπολογισμό του συνολικού ετησίου πραγματικού επιτοκίου ή δεν είναι πλέον προσαρμοσμένες στις εμπορικές καταστάσεις στην αγορά, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 45 για την τροποποίηση του παρόντος άρθρου και του παραρτήματος IV μέρος II, με σκοπό την προσθήκη των αναγκαίων πρόσθετων παραδοχών για τον υπολογισμό του συνολικού ετησίου πραγματικού επιτοκίου ή την τροποποίηση των υφιστάμενων.

Άρθρο 31

Ανώτατα όρια επιτοκίων, συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου και συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν ανώτατα όρια για ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

α) τα επιτόκια που εφαρμόζονται στις συμβάσεις πίστωσης ή τις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης·

β) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο·

γ) το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν πρόσθετα ανώτατα όρια για τις ανακυκλούμενες πιστωτικές διευκολύνσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Άρθρο 32

Υποχρεώσεις επαγγελματικής δεοντολογίας κατά την παροχή πιστώσεων σε καταναλωτές

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα, τον μεσίτη πιστώσεων και τον πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να ενεργούν με έντιμο, δίκαιο, διαφανή και επαγγελματικό τρόπο και να λαμβάνουν υπόψη τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των καταναλωτών κατά την άσκηση οποιασδήποτε από τις ακόλουθες δραστηριότητες:

   α) εκπόνηση πιστωτικών προϊόντων·

   β) χορήγηση, διαμεσολάβηση ή διευκόλυνση της χορήγησης πιστώσεων·

   γ) παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε σχέση με πιστώσεις·

   δ) παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών σε καταναλωτές·

   ε) εκτέλεση σύμβασης πίστωσης ή παροχή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

   Οι δραστηριότητες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) και γ) βασίζονται στις πληροφορίες σχετικά με τις συνθήκες του καταναλωτή και τις τυχόν ειδικές απαιτήσεις που έχει γνωστοποιήσει ο καταναλωτής, καθώς και σε εύλογες παραδοχές σχετικά με τους κινδύνους για την κατάσταση του καταναλωτή καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης ή των πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

   Οι δραστηριότητες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) βασίζονται επίσης στις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 16 παράγραφος 3 στοιχείο α).

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο τρόπος με τον οποίο οι πιστωτικοί φορείς αμείβουν το προσωπικό τους και τους μεσίτες πιστώσεων, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο οι μεσίτες πιστώσεων και ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης αμείβουν το προσωπικό τους, δεν εμποδίζει τη συμμόρφωση με την υποχρέωση που καθορίζεται στην παράγραφο 1.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πιστωτικοί φορείς, όταν θεσπίζουν και εφαρμόζουν πολιτικές αμοιβών για το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας, συμμορφώνονται με τις ακόλουθες αρχές με τρόπο και στον βαθμό που αρμόζει στο μέγεθός τους, την εσωτερική τους οργάνωση και τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων τους:

   α) η πολιτική αμοιβών συνάδει με την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και την προάγει, και δεν ενθαρρύνει την ανάληψη κινδύνων που υπερβαίνουν το επίπεδο του αποδεκτού από τον πιστωτικό φορέα κινδύνου·

   β) η πολιτική αμοιβών συνάδει με την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους, τις αξίες και τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα του πιστωτικού φορέα και ενσωματώνει μέτρα για την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων,

προβλέποντας ιδίως ότι η αμοιβή δεν συναρτάται με τον αριθμό ή το ποσοστό των εγκεκριμένων αιτήσεων για τη χορήγηση πίστωσης.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όταν οι πιστωτικοί φορείς, οι μεσίτες πιστώσεων ή οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες, η διάρθρωση των αμοιβών του συμμετέχοντος προσωπικού δεν θίγει την ικανότητά του να ενεργεί προς το συμφέρον του καταναλωτή και δεν συναρτάται με στόχους πωλήσεων. Προκειμένου να επιτύχουν τον στόχο αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να απαγορεύουν τις προμήθειες που καταβάλλονται από τον πιστωτικό φορέα στον μεσίτη πιστώσεων.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαγορεύουν ή να επιβάλλουν περιορισμούς στην πραγματοποίηση πληρωμών από καταναλωτή σε πιστωτικό φορέα, μεσίτη πιστώσεων ή πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης ή σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

Άρθρο 33

Απαιτήσεις γνώσεων και επάρκειας για το προσωπικό

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πιστωτικοί φορείς, οι μεσίτες πιστώσεων και οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης απαιτούν από το προσωπικό τους να διαθέτει και να επικαιροποιεί κατάλληλο επίπεδο γνώσεων και επάρκειας για την εκπόνηση, την προσφορά και τη χορήγηση συμβάσεων πίστωσης ή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, την άσκηση δραστηριοτήτων μεσιτείας πιστώσεων, την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών ή την παροχή πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης. Όταν η σύναψη σύμβασης πίστωσης ή σύμβασης παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης περιλαμβάνει συμπληρωματική υπηρεσία, απαιτούνται κατάλληλες γνώσεις και επάρκεια σχετικά με την εν λόγω συμπληρωματική υπηρεσία.

2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν ελάχιστες απαιτήσεις γνώσεων και επάρκειας για το προσωπικό των πιστωτικών φορέων, των μεσιτών πιστώσεων και των παρόχων πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 εποπτεύεται από τις αρμόδιες αρχές και ότι οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν την εξουσία να απαιτούν από τους πιστωτικούς φορείς, τους μεσίτες πιστώσεων και τους παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να παρέχουν τα αποδεικτικά στοιχεία που η αρμόδια αρχή θεωρεί απαραίτητα για την εν λόγω εποπτεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XI

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

Άρθρο 34

Χρηματοοικονομική εκπαίδευση

1. Τα κράτη μέλη προωθούν μέτρα που στηρίζουν την εκπαίδευση των καταναλωτών όσον αφορά τον υπεύθυνο δανεισμό και τη διαχείριση χρεών, ιδίως σε σχέση με τις

συμβάσεις καταναλωτικής πίστης. Στους καταναλωτές παρέχονται σαφείς και γενικές πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία χορήγησης πιστώσεων για την καθοδήγησή τους, ιδίως εκείνων που λαμβάνουν καταναλωτική πίστωση για πρώτη φορά και ιδίως μέσω ψηφιακών εργαλείων.

Τα κράτη μέλη διανέμουν επίσης πληροφορίες σχετικά με την καθοδήγηση που μπορούν να παρέχουν στους καταναλωτές οι οργανώσεις καταναλωτών και οι εθνικές αρχές.

Η παρούσα παράγραφος δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να παρέχουν πρόσθετη χρηματοοικονομική εκπαίδευση.

2. Η Επιτροπή αξιολογεί και δημοσιεύει έκθεση για τη χρηματοοικονομική εκπαίδευση που είναι διαθέσιμη στους καταναλωτές στα κράτη μέλη και προσδιορίζει παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών που θα μπορούσαν να αναπτυχθούν περαιτέρω ώστε να βελτιωθούν οι χρηματοοικονομικές γνώσεις των καταναλωτών.

Άρθρο 35

Υπερημερία και μέτρα ανοχής

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στους πιστωτικούς φορείς να διαθέτουν κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες ώστε να καταβάλλουν προσπάθειες για να επιδεικνύουν, κατά περίπτωση, εύλογη ανοχή πριν από την κίνηση διαδικασιών εκτέλεσης. Στο πλαίσιο των εν λόγω μέτρων ανοχής λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων στοιχείων, οι συνθήκες του καταναλωτή, τα δε εν λόγω μέτρα ανοχής μπορούν να συνίστανται, μεταξύ άλλων δυνατοτήτων, σε:

α) συνολική ή μερική αναχρηματοδότηση σύμβασης πίστωσης·

β) τροποποίηση των υφιστάμενων όρων και προϋποθέσεων σύμβασης πίστωσης, που μπορεί να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

i) παράταση της διάρκειας της σύμβασης πίστωσης·

ii) αλλαγή του είδους της σύμβασης πίστωσης·

iii) αναβολή της καταβολής του συνόλου ή μέρους των δόσεων αποπληρωμής για ορισμένο χρονικό διάστημα·

iv) αλλαγή του επιτοκίου·

v) παροχή αναστολής καταβολής δόσεων·

vi) μερική αποπληρωμή δόσεων·

vii) μετατροπές νομίσματος·

viii) μερική άφεση και ενοποίηση του χρέους.

2. Ο κατάλογος των δυνητικών μέτρων της παραγράφου 1 στοιχείο β) δεν θίγει τους κανόνες του εθνικού δικαίου και δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη να προβλέπουν όλα αυτά τα μέτρα στο εθνικό τους δίκαιο.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν, όταν επιτρέπεται στον πιστωτικό φορέα να καθορίζει και να επιβάλλει επιβαρύνσεις στον καταναλωτή λόγω αθέτησης υποχρέωσης, οι επιβαρύνσεις αυτές να μην είναι μεγαλύτερες από το αναγκαίο για την αποζημίωση του πιστωτικού φορέα για τη ζημία που υπέστη λόγω της αθέτησης της υποχρέωσης.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στους πιστωτικούς φορείς να επιβάλλουν πρόσθετες επιβαρύνσεις στον καταναλωτή σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη θεσπίζουν ανώτατο όριο για τις επιβαρύνσεις αυτές.

5. Τα κράτη μέλη δεν εμποδίζουν τα μέρη σύμβασης πίστωσης να συμφωνήσουν ρητά ότι η επιστροφή ή η μεταβίβαση στον πιστωτικό φορέα των αγαθών που καλύπτονται από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης ή των εσόδων από την πώληση τέτοιων αγαθών επαρκεί για την εξόφληση της πίστωσης.

Άρθρο 36

Συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη καθίστανται διαθέσιμες στους καταναλωτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XII

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΣΙΤΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

Άρθρο 37

Άδεια λειτουργίας, εγγραφή σε μητρώο και εποπτεία μη πιστωτικών ιδρυμάτων

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πιστωτικοί φορείς, οι μεσίτες πιστώσεων και οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης που δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 υπόκεινται σε κατάλληλη διαδικασία αδειοδότησης και σε ρυθμίσεις για την εγγραφή τους σε μητρώο και την εποπτεία τους από ανεξάρτητη αρμόδια αρχή.

Άρθρο 38

Ειδικές υποχρεώσεις για τους μεσίτες πιστώσεων

Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στους μεσίτες πιστώσεων:

α) να αναφέρουν, στις διαφημίσεις και τα έγγραφα που προορίζονται για τους καταναλωτές, την έκταση των εξουσιών τους και αν συνεργάζονται αποκλειστικά με έναν ή περισσότερους πιστωτικούς φορείς ή αν εργάζονται ως ανεξάρτητοι μεσίτες·

β) να γνωστοποιούν στον καταναλωτή κάθε αμοιβή που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής στον μεσίτη πιστώσεων για τις υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν·

γ) να καταλήγουν σε συμφωνία με τον καταναλωτή για κάθε αμοιβή του στοιχείου β) εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης·

δ) να γνωστοποιούν κάθε αμοιβή του στοιχείου β) στον πιστωτικό φορέα, για τον σκοπό τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XIII

ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 39

Εκχώρηση δικαιωμάτων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής, σε περίπτωση εκχώρησης σε τρίτο των δικαιωμάτων του πιστωτικού φορέα που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης ή σύμβαση παροχής πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, ή της ίδιας της σύμβασης, δικαιούται να αντιτάσσει κατά του εκδοχέα τα ίδια μέσα άμυνας που είχε κατά του αρχικού πιστωτικού φορέα, συμπεριλαμβανομένου του συμψηφισμού αν το εν λόγω μέσο άμυνας επιτρέπεται στο οικείο κράτος μέλος.

2. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον αρχικό πιστωτικό φορέα ή πάροχο πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης να ενημερώσει τον καταναλωτή για την εκχώρηση της παραγράφου 1, εκτός αν ο αρχικός πιστωτικός φορέας, σε συμφωνία με τον εκδοχέα, εξακολουθεί να εξυπηρετεί την πίστωση έναντι του καταναλωτή.

Άρθρο 40

Εξωδικαστική επίλυση διαφορών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές έχουν πρόσβαση σε κατάλληλες και αποτελεσματικές διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών για τη διευθέτηση των διαφορών μεταξύ των καταναλωτών και των πιστωτικών φορέων, μεσιτών πιστώσεων ή παρόχων πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία, με τη χρήση, όταν ενδείκνυται, υπαρχόντων οντοτήτων. Οι εν λόγω διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών και οι οντότητες που τις παρέχουν πληρούν τις ποιοτικές απαιτήσεις της οδηγίας 2013/11/ΕΕ.

2. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τις οντότητες που διεξάγουν τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών της παραγράφουν 1 να συνεργάζονται μεταξύ τους για την επίλυση διασυνοριακών διαφορών που αφορούν συμβάσεις πίστωσης ή πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XIV

ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 41

Αρμόδιες αρχές

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις εθνικές αρμόδιες αρχές που είναι επιφορτισμένες με την εξασφάλιση της εφαρμογής και της επιβολής της παρούσας οδηγίας (στο εξής: αρμόδιες αρχές) και διασφαλίζουν ότι τους ανατίθενται οι εξουσίες έρευνας και επιβολής και τους παρέχονται οι επαρκείς πόροι που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων τους.

   Οι αρμόδιες αρχές είναι είτε δημόσιες αρχές είτε όργανα αναγνωρισμένα από το εθνικό δίκαιο ή από δημόσιες αρχές ρητά εξουσιοδοτημένες προς τούτο από το

εθνικό δίκαιο. Δεν είναι πιστωτικοί φορείς, μεσίτες πιστώσεων ή πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές, όλα τα πρόσωπα που εργάζονται ή που έχουν εργαστεί για τις αρμόδιες αρχές, καθώς και οι εντεταλμένοι από τις αρμόδιες αρχές ελεγκτές και εμπειρογνώμονες, δεσμεύονται από το επαγγελματικό απόρρητο. Εμπιστευτικές πληροφορίες που περιέρχονται σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους δεν επιτρέπεται να γνωστοποιούνται σε κανένα απολύτως πρόσωπο ή αρχή, παρ' εκτός σε συνοπτική ή συγκεντρωτική μορφή, εκτός αν η κοινοποίηση ή η διαβίβαση των εν λόγω πληροφοριών απαιτείται ρητά από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές είναι ένα από τα ακόλουθα ή και τα δύο:

   α) αρμόδιες αρχές κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 2) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[44]·

   β) αρχές διαφορετικές των αναφερόμενων στο στοιχείο α) αρμόδιων αρχών, υπό τον όρο ότι οι εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις επιβάλλουν τη συνεργασία των εν λόγω αρχών με τις αρμόδιες αρχές του στοιχείου α) όταν απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει της παρούσας οδηγίας.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρχές που ορίζονται αρμόδιες για τη διασφάλιση της εφαρμογής και της επιβολής της παρούσας οδηγίας πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394.

5. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τον ορισμό των αρμόδιων αρχών και για κάθε τυχόν σχετική μεταβολή, και, αν υπάρχουν περισσότερες από μία αρμόδιες αρχές στο έδαφός τους, αναφέρουν κάθε τυχόν καταμερισμό των αντίστοιχων καθηκόντων μεταξύ των εν λόγω αρμόδιων αρχών. Η πρώτη σχετική κοινοποίηση πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.

6. Οι αρμόδιες αρχές ασκούν τις εξουσίες τους σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο είτε:

   α) απευθείας υπό δική τους εξουσία ή υπό την εποπτεία των δικαστικών αρχών· είτε

   β) υποβάλλοντας αίτηση στα δικαστήρια που είναι αρμόδια για την έκδοση της αναγκαίας απόφασης, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της άσκησης ένδικου μέσου αν απορριφθεί η αίτηση έκδοσης της αναγκαίας απόφασης.

7. Τα κράτη μέλη, αν υπάρχουν περισσότερες από μία αρμόδιες αρχές στο έδαφός τους, διασφαλίζουν τον σαφή καθορισμό των αντίστοιχων καθηκόντων τους, καθώς και τη στενή συνεργασία μεταξύ των εν λόγω αρχών, ούτως ώστε να εκπληρώνουν αποτελεσματικά τα αντίστοιχα καθήκοντά τους.

---

[44] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 12).

8. Η Επιτροπή δημοσιεύει κατάλογο των αρμόδιων αρχών στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο, και τον ενημερώνει συνεχώς στον ιστότοπό της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 42

Επίπεδο εναρμόνισης

1. Στον βαθμό που η παρούσα οδηγία περιέχει εναρμονισμένες διατάξεις, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν στο εθνικό τους δίκαιο διατάξεις που παρεκκλίνουν από αυτές που ορίζονται στην παρούσα οδηγία, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα οδηγία.

2. Αν κράτος μέλος κάνει χρήση των ρυθμιστικών επιλογών που προβλέπονται στο άρθρο 2 παράγραφοι 5 και 6, στο άρθρο 8 παράγραφος 1, στο άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο γ), στο άρθρο 20 παράγραφος 2, στο άρθρο 26 παράγραφος 2 και στο άρθρο 29 παράγραφος 4, ενημερώνει την Επιτροπή για το γεγονός αυτό καθώς και για κάθε τυχόν μεταγενέστερη αλλαγή. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα ώστε η πληροφορία αυτή να διοχετεύεται στους εθνικούς πιστωτικούς φορείς, μεσίτες πιστώσεων, παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης και καταναλωτές.

Άρθρο 43

Αναγκαστικός χαρακτήρας της παρούσας οδηγίας

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές δεν μπορούν να παραιτούνται από τα δικαιώματα που τους απονέμονται από τα εθνικά μέτρα μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διατάξεις που θεσπίζονται για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο δεν καταστρατηγούνται ως αποτέλεσμα του τρόπου διατύπωσης των συμβάσεων.

3. Όταν η σύμβαση πίστωσης ή οι πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης συνδέονται στενά με το έδαφος ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι οι καταναλωτές δεν στερούνται την προστασία που τους παρέχει η παρούσα οδηγία λόγω της επιλογής του δικαίου τρίτης χώρας ως εφαρμοστέου δικαίου στη σύμβαση πίστωσης ή στις πιστωτικές υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης.

Άρθρο 44

Κυρώσεις

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επισύρουν οι παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίζουν την εφαρμογή των κανόνων αυτών. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τους εν λόγω κανόνες και

τα εν λόγω μέτρα στην Επιτροπή έως την [*Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία – έξι μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο*] και ενημερώνουν την Επιτροπή, χωρίς καθυστέρηση, για κάθε τυχόν μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν πρόκειται να επιβληθούν κυρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394, περιλαμβάνουν τη δυνατότητα είτε επιβολής προστίμων μέσω διοικητικής διαδικασίας είτε κίνησης νομικής διαδικασίας για την επιβολή προστίμων, ή και τα δύο, ενώ το μέγιστο ύψος των εν λόγω προστίμων είναι τουλάχιστον ίσο με το 4 % του ετήσιου κύκλου εργασιών του πιστωτικού φορέα, του μεσίτη πιστώσεων ή του παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης σε όλα τα κράτη μέλη τα οποία αφορά η συντονισμένη δράση επιβολής της νομοθεσίας.

3. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η αρμόδια αρχή μπορεί να δημοσιοποιεί οποιαδήποτε διοικητική κύρωση επιβάλλεται λόγω παράβασης των μέτρων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, εκτός αν η δημοσιοποίηση αυτή ενδέχεται να διαταράξει σοβαρά τις χρηματοπιστωτικές αγορές ή να προκαλέσει δυσανάλογη ζημία στα εμπλεκόμενα μέρη.

Άρθρο 45

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 30 παράγραφος 5 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από xx xx xxxx. Η Επιτροπή καταρτίζει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλει αντιρρήσεις το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της εκάστοτε περιόδου.

3. Η εξουσιοδότηση του άρθρου 30 παράγραφος 5 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.

5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 30 παράγραφος 5 τίθεται σε ισχύ μόνο αν δεν διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός τριών μηνών από την ημέρα κοινοποίησης της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η προθεσμία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή

ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 46

Επανεξέταση και παρακολούθηση

1. Η Επιτροπή προβαίνει, ανά πενταετία και για πρώτη φορά πέντε έτη από την ημερομηνία εφαρμογής της, σε αξιολόγηση της παρούσας οδηγίας. Η αξιολόγηση συμπεριλαμβάνει εκτίμηση των ορίων που ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο γ) και στο παράρτημα IV μέρος II, καθώς και των ποσοστών που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της καταβλητέας αποζημίωσης σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 29, υπό το πρίσμα των οικονομικών τάσεων στην Ένωση και της κατάστασης στην οικεία αγορά.

2. Η Επιτροπή παρακολουθεί επίσης τις επιπτώσεις της ύπαρξης των ρυθμιστικών επιλογών που αναφέρονται στο άρθρο 42 στην εσωτερική αγορά και στους καταναλωτές.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και της εκτίμησης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, συνοδευόμενη, αν είναι σκόπιμο, από νομοθετική πρόταση.

Άρθρο 47

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

Η οδηγία 2008/48/ΕΚ καταργείται από την [*Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία – έξι μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο*]. Ωστόσο, όσον αφορά τις σχέσεις, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, μεταξύ καταναλωτών και πιστωτικών φορέων ή μεσιτών πιστώσεων ή παρόχων πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης που χαρακτηρίζονται ως πολύ μικρές, μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις κατά το άρθρο 3 της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[45], η οδηγία 2008/48/ΕΚ εξακολουθεί να εφαρμόζεται έως την [*Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία – 18 μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο*].

Η οδηγία 2008/48/ΕΚ εξακολουθεί επίσης να εφαρμόζεται στις συμβάσεις πίστωσης που ισχύουν την [*Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία – έξι μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο*] έως [*τη λύση τους*].

Ωστόσο, τα άρθρα 23 και 24, το άρθρο 25 παράγραφος 1 δεύτερη περίοδος, το άρθρο 25 παράγραφος 2 και τα άρθρα 28 και 39 της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται σε όλες τις συμβάσεις πίστωσης αόριστης διάρκειας που ισχύουν την [*Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία – έξι μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο*].

Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος V.

---

[45] Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 182 της 29.6.2013, σ. 19).

Άρθρο 48

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, έως την [*Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία – 24 μήνες μετά την ημερομηνία έκδοσης της οδηγίας*] το αργότερο, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων. Εφαρμόζουν τα μέτρα αυτά από την [*Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία – έξι μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο*].

   Ωστόσο, όσον αφορά τις σχέσεις, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, μεταξύ καταναλωτών και πιστωτικών φορέων ή μεσιτών πιστώσεων ή παρόχων πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης που χαρακτηρίζονται ως πολύ μικρές, μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις κατά το άρθρο 3 της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα μέτρα αυτά από την [*Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία – 18 μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο*].

   Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 49

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 50

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Ο Πρόεδρος	*Ο Πρόεδρος*